

DEEL 1
DIE KERKORDE EN AANVULLENDE
BEPALINGS

HOOFSTUK 1

DIE BELYDENIS EN ORDE VAN DIE KERK

Artikel 1

Die Nederduitse Gereformeerde Kerk staan gegrond op die Bybel as die heilige en onfeilbare Woord van God. Die leer wat die Kerk in ooreenstemming met die Woord van God bely, staan uitgedruk in die Formuliere van Eenheid soos vasgestel op die Sinode van Dordrecht in 1618-1619, naamlik die sewe en dertig artikels van die Nederlandse Geloofsbelydenis, die Heidelbergse Kategismus en die vyf Dordtse Leerreëls.

Artikel 2

- 2.1 Waar die Woord van God eis dat in die gemeente van Christus alles welvoeglik en ordelik moet toegaan (1 Kor. 14:40), word in die volgende artikels 'n aantal bepalinge gegee vir die lewe en werk van die Kerk met die oog op die volbrenging van sy taak en roeping ooreenkomstig die Heilige Skrif en die Belydenis.
- 2.2 Hierdie bepalinge handel oor die ampte in die Kerk, die vergaderinge van die Kerk, die werksaamhede van die Kerk, regering en tug van die Kerk en die betrekkinge van die Kerk na buite.
- 2.3 Die Nederduitse Gereformeerde Kerk reël sy eie interne orde op grond van sy onvervreembare roeping en interne bevoegdheid as kerk van Jesus Christus en ook op grond van sy reg tot vryheid van godsdiens.

HOOFSTUK 2

DIE AMPTE VAN DIE KERK

2.1 Algemene bepalinge

Artikel 3

3.1 Dienswerk is deelname aan die werk wat God die Vader in Christus deur sy Gees in die wêreld doen om Sy koninkryk te vestig.

3.2 Elke lidmaat is deur God tot diens in die gemeente en wêreld geroep.

3.3 Lidmate kan afgesonder word om op 'n besondere wyse in een of meer van die gemeente se bedieninge diensbaar te wees.

3.4 Die volgende ampte word onderskei om amptelik leiding te neem:

- Dié van lerende ouderling of bedienaar van die Woord¹
- Dié van regerende ouderling
- Dié van diaken

3.5 Die ampte is gelykwaardig, maar word in opdrag en werk onderskei.

Artikel 4

Niemand mag in die kerk van Christus in een van die besondere ampte dien sonder dat hy/sy

- * op wettige wyse beroep (of verkies) is,
- * die nodige approbasie verkry het, en
- * bevestig is nie.

2.2 Die bedienaars van die Woord

Artikel 5

5.1 Vir die toelating tot die bediening van die Woord word vereis:

5.1.1 'n geskiktheid vir die amp;

---

¹ In die *Kerkorde* verwys “leraar”, “evangeliedienaar” en “predikant” na “bedienaar van die Woord” en het die begrippe ooreenstemmende betekenis.

- 5.1.2 'n deeglike teologiese opleiding; en
- 5.1.3 die ondertekening van die legitimasiEVERKLARING waarin die ondertekening van die Formuliere van Eenheid vervat is.
- 5.2 Die Algemene Sinode bepaal die vereistes vir die opleiding, die aard en die toesig daaroor en die plekke waar dit moet geskied.
- 5.3 Die sorg vir, asook die beheer en toesig oor die opleiding van evangeliedienaars word deur 'n kuratorium behartig.
- 5.3.1 Wanneer meer as een sinode om historiese of ander redes by 'n kuratorium betrokke is, reël die betrokke sinodes onderling die wyse waarop die kuratorium saamgestel word. Ander sinodes het die reg om op eie koste elk een verteenwoordiger in die kuratorium te benoem.
- 5.3.2 Die kuratorium is verantwoordelik vir die keuring, begeleiding, toesighouding oor, eksaminering en aanbeveling vir toelating tot die evangeliebediening van teologiese studente. Hierdie verantwoordelikhede kan namens die kuratorium deur ('n) kommissie(s) van die kuratorium behartig word.
- 5.3.3 Die raad van dosente is meer bepaald vir die akademiese opleiding van die studente verantwoordelik.
- 5.3.4 Een lid van die raad van dosente het met adviserende stem sitting in die kuratorium.
- 5.4 Ten opsigte van universiteite waar daar nie 'n teologiese fakulteit van die Nederduitse Gereformeerde Kerk bestaan nie, geskied die keuring, begeleiding en toesighouding oor studente wat met die eerste fase van die opleiding vir die evangeliebediening besig is, deur 'n sinodale kommissie vir begeleiding wat deur die betrokke sinode benoem word.
- 5.5 Die kuratorium benoem 'n eksamenkommissie wat bestaan uit soveel lede as wat hy nodig ag uit bevoegde persone voorgelê aan die kuratorium deur die onderskeie sinodes en wat nie noodwendig lede van die kuratorium hoef te wees nie.

Die eksamenkommissie het as opdragte:

- 5.5.1 Die keuring en aanbeveling by die kuratorium van kandidate ná voltooiing van hul teologiese studies.
- 5.5.2 Die afneem van *colloquium doctum*.

Ter inligting

**PLEGTIGE LEGITIMASIEVERKLARING VAN DIE
NEDERDUITSE GEREFORMEERDE KERK**

Vgl. Kerkorde artikel 5.1.3 (2007)

Ek, die ondergetekende, ..., oortuig van my roeping deur die Here en toegelaat tot die openbare bediening van die Woord in die Nederduitse Gereformeerde Kerk, verklaar hiermee voor die Here

- 1. dat ek glo dat die leer soos vervat in die drie algemene belydenisskrifte en die drie Formuliere van Eenheid - naamlik die Nederlandse Geloofsbelydenis (Confessio Belgica), die Heidelbergse Kategismus en die Dordtse Leerreëls, ooreenkom met die Woord van God;*
- 2. dat ek hierdie leer getrou sal verkondig en uitleef;*
- 3. dat ek alle dwalinge wat met hierdie leer in stryd is, sal weêrlê en alles in my vermoë sal doen om dit uit die Kerk te weer;*
- 4. dat, indien ek later enige beswaar of ander insig oor die leer ontwikkel, ek dit nie sal leer of bevorder voordat ek dit aan 'n bevoegde kerkvergadering vir 'n beslissing voorgelê het nie;*
- 5. dat ek my aan die orde van die NG Kerk sal hou;*
- 6. dat ek, om beroep te word, volgens die Kerkorde en besluite van die Nederduitse Gereformeerde Kerk sal optree;*
- 7. dat ek my op die uitbreiding van die Koninkryk van God sal toelê deur die bevordering van die kennis van, vertrouwe in en gehoorsaamheid aan die Drie-enige God;*
- 8. dat ek myself verbind tot voortgesette bedieningsontwikkeling.*

Ek verbind my deur my handtekening tot al die voormelde.

Geteken te _____ op hierdie _____ dag van
20 _____

Geteken in my teenwoordigheid:

_____
(Namens die Algemene Taakspan Regte)

Bepaling 5.1 DIE KURATORIUM

5.1.1 Samestelling

Die kuratorium word soos volg saamgestel: Vier lede elk deur die sinodes van Transvaal benoem. Ander sinodes en die VGKSA van Noord-Transvaal het die reg om op eie koste elk een verteenwoordiger in die kuratorium te benoem.

5.1.2 Kontinuiteit

Ter wille van kontinuïteit word die verteenwoordigers van die sinodes van Transvaal op sodanige wyse benoem dat uit elke sinodale gebied ten minste drie lede kontinueer word.

5.1.3 Vakatures

Vakatures wat mag ontstaan tussen die gewone vergaderings van die sinodes word aangevul deur die betrokke sinodale kommissie.

5.1.4 Konstituering

Die kuratorium konstitueer telkens ná die gewone vergadering van die sinodes van Transvaal en kies sy eie voorsitter en skriba. Die dekaan van die Teologiese Fakulteit tree op as voorganger by die verkiesing van 'n voorsitter.

5.1.5 Vergaderings

5.1.5.1 'n Gewone vergadering van die kuratorium vind plaas aan die einde van elke akademiese jaar.

5.1.5.2 Buitengewone vergaderings word opgeroep deur die skriba in opdrag van die voorsitter wanneer die voorsitter dit nodig ag, of wanneer minstens drie lede van die kuratorium met opgawe van rede(s) 'n vergadering versoek.

5.1.6 Teologiese Fakulteitsfonds

Die Sinodale Kerkkantoor kommissie is verantwoordelik vir die administrasie van die Teologiese Fakulteitsfonds terwyl die kuratorium die fonds beheer en bestee ooreenkomstig die doeleindes waarvoor dit bestem is.

5.1.7 Fondse vir teologiese opleiding

Die fondse vir teologiese opleiding staan onder beheer van die kuratorium terwyl die administrasie deur die Sinodale Kerkkantoor kommissie behartig word. Die kuratorium kan 'n beursfondskommissie benoem wat jaarliks die toekenning van beurse aan teologiese studente hanteer.

Bepaling 5.2 DIE EKSAMENKOMMISSIE

Die kuratorium het die reg om die eksamenkommissie van tyd tot tyd te verklein met die oog op bepaalde opdragte.

Bepaling 5.3 PROSEDURE BY AANSTELLING VAN DOSENTE

5.3.1 Die dosenteraad van die betrokke deelnemende kerk stel die dekaan van 'n vakature in kennis. Die dekaan stel die prosedure, soos hierin bepaal, in werking.

5.3.2 Die posbeskrywing en profiel van die kandidaat wat vir vulling van die vakature oorweeg moet word, word deur die aanstellingsadvieskomitee soos ingestel ingevolge bep. 5.3.4, in oorleg met die kuratorium van die kerklike vennoot waar die vakature bestaan, opgestel.

5.3.3 Die aanstellingsadvieskomitee ontvang die aansoeke via die Departement Personeel, keur dit akademies en voer onderhoude.

5.3.4 Die aanstellingsadvieskomitee word soos volg saamgestel :

5.3.4.1 Die dekaan.

5.3.4.2 Die adjunk-dekaan.

5.3.4.3 Twee fakulteitsraadslede van die betrokke deelnemende kerk.

5.3.4.4 Twee kuratoriumlede van die betrokke deelnemende kerk.

5.3.4.5 Die departementshoof van die dissipline waar die vakature bestaan of sy verteenwoordiger.

5.3.4.6 'n Vakkundige buitepersoon.

Artikel 6

Die verlening van ampsbevoegdheid as bedienaar van die Woord in al sy gestaltes (KO art. 9) of die wegneem daarvan geskied deur die Algemene Taakspan Regte namens die Algemene Sinode.

Artikel 7

7.1 'n Bedienaar van die Woord vir 'n plaaslike gemeente word deur die kerkraad van die gemeente met goedkeuring van die gemeente en die ring, beroep. Voordat die beroepsbrief afgestuur word, moet

7.1.1 die goedkeuring van die gemeente deur afkondiging verkry word;

7.1.2 die Ring (of sy gevolmagtigde Kommissie) skriftelik bevestig dat daar aan al die kerklike vereistes vir die uitbring van die beroep voldoen is. Indien nie aan die vereistes voldoen is nie, word die beroep deur die Ring of sy gevolmagtigde Kommissie ongeldig verklaar.

7.1.3 besware teen 'n beroep of beroepene by die betrokke ring of ringskommissie ingedien word wat dit volgens die Bepalings van die betrokke sinodale gebied hanteer.

7.2 Bedienaars van die Woord in diens van die kerkverband (Ring, Sinode of Algemene Sinode [sien Reglement 3: 2.3.1 en 2.3.2]) word deur die betrokke kerkvergadering of sy gevolmagtigde kommissie beroep. Voordat die Beroepsbrief afgestuur word, moet

7.2.1 die goedkeuring van die kerkverband verkry word deur bekendmaking van die beroep in *Kerkbode* en

- 7.2.2 die betrokke Sinodale Regs-/Kerkordekommissie of sy gevolmagtigde skriftelik bevestig dat daar aan al die kerklike vereistes vir die uitbring van die beroep voldoen is. Indien nie aan die vereistes voldoen is nie, word die beroep deur die betrokke Sinodale Regs-/Kerkordekommissie of sy gevolmagtigde na die kerkvergadering terugverwys vir regstelling, of, indien nodig, die beroep ongeldig verklaar.
- 7.3 Die beroepsvergadering stel die beroepsbrief op.
- 7.3.1 'n Lid van die Ringskommissie, wat nie lid van die betrokke gemeente is nie, adviseer die kerkraad.
- 7.3.2 In gevalle van beroepe deur die kerkverband, word die advies deur die betrokke Sinodale Regs-/Kerkordekommissie of sy gevolmagtigde gegee.
- 7.4 Die beroepsbrief is die diensaanbod wat aan die hand van KO art. 9 die diensopdrag en na aanleiding van KO art. 13 die diensvoordele van die beroepene omskryf. In gevalle van beroepe deur die kerkverband, word die nodige aanpassings gemaak ten opsigte van die diensopdrag en diensvoordele.
- 7.5 Binne die raamwerk van die *Kerkorde* en die sinodale besluite van toepassing is die bepalinge in die beroepsbrief onderhandelbaar by oorweging van die beroep.
- 7.6 Na oorweging van die bepalinge van die beroepsbrief en enige onderhandelinge daaromtrent, word die diensooreenkoms waarvolgens die bedienaar van die Woord in diens van die gemeente of die kerkverband gaan tree, finaal opgestel.
- 7.7 Die finale diensooreenkoms met 'n gemeenteleraar word deur die Ring (of sy gevolmagtigde Kommissie) en in geval van 'n Bedienaar van die Woord in diens van die kerkverband deur die betrokke Sinodale Regs-/Kerkordekommissie of sy gevolmagtigde goedgekeur. Hierna word die finale ooreenkoms deur beide partye onderteken en kan die bevestiging plaasvind met in agneming van die ander vereistes vir bevestiging (sien KO art. 8).
- 7.8 Hierdie diensooreenkoms kan van tyd tot tyd gewysig word met instemming van beide partye en skriftelike goedkeuring van die Ring (of sy gevolmagtigde Kommissie) in die geval van 'n gemeenteleraar, en die betrokke Sinodale Regs-/Kerkordekommissie of sy gevolmagtigde in die geval van 'n leraar in diens van die kerkverband.

Besluite by Artikel 7

7b1 Proforma vir 'n beroepsbrief en die finale diensooreenkoms.

7b1.1 Identifikasie van die partye.

7b1.2 Aanhef.

7b1.3 Diensomskrywing: Algemene diensverpligtinge (Artikel 9) met gepaardgaande spesifieke verwagtinge.

- 7b1.4 Vergoeding en byvoordele (Artikel 13).
- 7b1.5 Die wedersydse erkenning deur die partye dat hulle geskrewe ooreenkoms onderhewig is aan die bepalinge van die Kerkorde en die besluite van die Algemene Sinode en die betrokke sinode soos van tyd tot tyd gewysig.
- 7b1.6 Aanvangsdatum (a) in die geval van leraars in diens van gemeentes of in diens van die kerkverband, die datum van demissie. (b) in ander gevalle waar 'n beroep aanvaar is, is die aanvangsdatum die datum van bevestiging of 'n datum soos ooreengekom.
- 7b1.7 'n Verklaring deur die beroepene dat daar geen hangende of dreigende tughandeling teen hom/haar is nie en dat hy/sy aan die plegtige legitimasië-verklaring getrou sal bly.
- 7b1.8 Die partye se handtekeninge met getuies en datum van ondertekening as aanvaarding dat 'n diensooreenkoms tussen die partye tot stand kom.
- 7b2 Besluit ter verduideliking van Art. 7.1:**
- 7b2.1. Hierdie beroeping vind plaas vanuit 'n groslys wat saamgestel is op die volgende wyse:
- 7b2.1.1 Die kerkraad van die beroepende gemeente stel die groslys saam en elke kerkraadslid het die reg om soveel name op die groslys te plaas as wat daar vakatures is EN/OF
- 7b2.1.2 Die kerkraad kan ook geskikte name van die ringskommissie en die Algemene Taakspan vir Predikantebediening aanvra om die groslys aan te vul EN
- 7b2.1.3 Die lidmate van die gemeente moet versoek word om by die skriba van die kerkraad/ pre-advieskommissie name in te gee vir plasing op die groslys EN/OF
- 7b2.1.4 Die kerkraad kan die naam van die beroepende gemeente en die datum van die beroepsvergadering onder amptelike berigte in Kerkbode plaas. Leraars en proponente kan dan indien hulle wil, vertroulik daarop reageer deur hulle name tesame met 'n curriculum vitae aan die kerkraad voor te lê. Kerkrade van beroepende gemeentes kan aan leraars op die groslys 'n vraelys uitstuur waarin uitdruklike bedieningsgerigte vrae gestel word.
- 7b2.1.5 Die kerkraad het die reg om 'n curriculum vitae aan te vra van enige leraar of proponent wie se naam op die groslys verskyn. Beroeping geskied in die strengste vertroulikheid volgens die bepalinge van elke sinode.
- 7b2.2. Indien die kerkraad van 'n pre-advieskommissie gebruik maak, word die beskikbare name aan die kommissie voorgelê wat daaruit minstens drie name kies en dit in alfabetiese volgorde aan die kerkraad voorlê tesame met al die ander name op die groslys.

Enige lid van die kerkraad het die reg om 'n verdere naam op die groslys te plaas.

7b3 Besluit ter verduideliking van Art.7.5:

Enige vorm van onderhandeling met iemand wie se naam op die groslys verskyn, kan slegs plaasvind nadat 'n beroep op hom/haar uitgebring is. Kerkrade word daarop gewys dat hulle in hierdie verband nie verder kan gaan as waarvoor die besluite van die Algemene Sinode voor ruimte laat nie.

Bepaling 7.1 Wie beroepbaar is

7.1.1 Alle predikante en proponente van die familie van die N G Kerke wat nog nie die ouderdom van 65 jaar bereik het nie, is beroepbaar.

7.1.2 Emeriti wat kwalifiseer en in *Kerkbode* bekendgestel is.

Riglyne

BEROEP VAN 'N GELEGITIMEERDE VAN 'N LIDKERK VAN DIE NG KERKFAMILIE

Die NG Kerk het die volgende vereistes gestel vir die beroepbaarheid van 'n leraar of proponent van die NG Kerkfamilie.

1. Die NG Kerk erken die opleiding en legitimasie van die lede van die NG Kerkfamilie op voorwaarde dat dit voldoen aan die vereistes wat die NG Kerk stel vir sy eie opleiding en legitimasie.
2. Indien die opleiding van 'n gelegitimeerde van die NG Kerkfamilie nie gelykwaardig is aan die vereistes wat die NG Kerk vir sy eie gelegitimeerdes stel nie, is so 'n persoon nie sonder meer beroepbaar in die NG Kerk nie.
3. Voldoen 'n gelegitimeerde van die NG Kerkfamilie nie aan die vereistes wat die NG Kerk vir sy gelegitimeerdes stel nie, sal sodanige persoon die nodige aanvullende kwalifikasies moet verkry ten einde beroep te kan word na 'n NG gemeente of benoem te kan word in 'n pos in die NG kerkverband.
4. Die Algemene Sinode het aan ringe opdrag gegee om toe te sien dat by die goedkeuring van beroepe uit die NG Kerkfamilie daar aan die vereistes van die NG Kerk vir opleiding en legitimasie voldoen word.
5. Die drie Formuliere van Eenheid moet as die enigste belydenis van die NG Kerk aanvaar word alvorens 'n gelegitimeerde van die NG Kerkfamilie in 'n gemeente van die NG Kerk bevestig kan word.

Bepaling 7.2   Wie beroep / benoem

7.2.1 Die beroeping van 'n predikant vir 'n gemeente geskied op 'n kerkraadsvergadering wat minstens een Sondag by 'n erediens, met vermelding van die doel van die vergadering, afgekondig is. Die kerkraad het die reg om telkens by die vergadering waar 'n beroep uitgebring word, die datum van die volgende beroepsvergadering (indien die beroep bedank word) te bepaal. Hierdie vergadering word slegs op een Sondag, gelyktydig met die aankondiging dat die vorige beroep bedank is, afgekondig.

7.2.2 As twee of meer gemeentes, hetsy in die geval van kombinasiegemeentes of waar twee of meer gemeentes 'n bepaalde werksaamheid gesamentlik onderneem, ooreenkom om saam 'n predikant te beroep/benoem [vgl bep. 7.8.3], word die volgende prosedure gevolg:

7.2.2.1 'n Kontrak tussen die betrokke gemeentes, waarin onder andere bepaal word watter deel van die vergoedingspakket van die leraar deur elke kontrakterende gemeente gedra word, waar sy standplaas sal wees, hoe 'n kommissie vir diensverhoudinge saamgestel word, hoe dat tugprosedures hanteer sal word, word opgestel.

7.2.2.2 Die beroep/benoeming word deur 'n kieskollege, wat bestaan uit die gesamentlike vergadering van die betrokke kerkrade, uitgebring.

7.2.3 Leraars wat afgesonder word vir diens in die sending/getuienis waar daar nog geen gemeente van die NG Kerkfamilie bestaan nie, kan beroep word deur een of meer kerkrade of deur die ring. Beroeping kan ook plaasvind deur die Sinodale Diensraad in 'n gesamentlike vergadering met die Sinodale Diensgroep vir Getuienis.

7.2.4 Benoeming van predikante in diens van die kerkverband geskied deur die kerkvergadering of 'n gevolmagtigde kommissie.

Bepaling 7.3   Bykomende vereistes by beroep deur die kerkraad

7.3.1 'n Beroep mag alleen uitgebring word nadat die kerkraad die ring/ringskommissie oortuig het dat die gemeente die pos finansieel kan dra.

7.3.2 Die voorsitter van die vergadering wat 'n beroep uitbring, sien streng toe dat die vereistes van die legitimasiEVERKLARING van predikante by hulle

beroeping stiptelik in ag geneem word en dat daar geen propaganda, ooreenkoms of afspraak hoegenaamd by die beroeping sal wees nie. Kerkraadslede is verplig om alles wat in hierdie verband ongerymd is, onder die aandag van die voorsitter te bring.

7.3.3 Nadat hierdie nominasielys gesuiwer is volgens vereistes van bepaling 7.1.1 en vrae oor kandidate gestel is, mag die voorsitter, voordat daar tot stemming oorgegaan word, inligting verstrekk in verband met al die genomineerdes, met dien verstande dat hierdie mededelings objektief, nie-propagandisties, saaklik, beheers en tot feite beperk moet wees.

7.3.4 Die beroeping van bedienaars van die Woord geskied met geslote stembriefies en met volstreekte meerderheid van stemme van die stemgeregtigdes wat teenwoordig is. Die beroeping vind plaas op dieselfde vergadering waarop die groslys opgestel is.

7.3.5 By die eerste stemming bring elke stemgeregtigde een stem uit op een van die name op die groslys, en indien niemand by die eerste stemming 'n volstreekte meerderheid van stemme verkry nie, vind 'n tweede stemming plaas tussen die name wat by die eerste stemming meer as een stem gekry het.

7.3.6 Indien niemand in hierdie stadium reeds 'n volstreekte meerderheid van die stemme verkry het nie, vind 'n verdere stemming plaas tussen die name wat die hoogste getal stemme gekry het en saam 'n volstreekte meerderheid van die stemme getrek het.

7.3.7 Indien ook nou nog geen volstreekte meerderheid gekry is vir een van die name nie, word 'n tweetal gevorm uit die twee name wat die hoogste getal stemme gekry het. Indien twee of meer name dieselfde aantal stemme gekry het, sodat dit nie vanself duidelik is wie op die tweetal moet kom nie, word daar gestem tussen diegene wat ewe veel stemme verkry het, om vas te stel wie op die tweetal moet kom.

7.3.8 Die finale stemming geskied uit die tweetal wat so gevorm is en indien die stemme staak, beslis die lot wie beroep is.

Riglyne

KONTROLELYS

Wanneer 'n leraar na 'n gemeente beroep word, word die volgende stappe gevolg:

- 1 Vooraf goedkeuring deur die kerkverband:
  - 1.1 Die ring/ringskommissie bepaal of die gemeente die pos finansiële kan dra (bep. 7.3.1).
  - 1.2 Werksaamhede buite die gemeente se grense moet deur die SDR goedgekeur word (bep. 7.9.1).
- 2 Die kerkraad besluit of hy met of sonder 'n kommissie vir pre-advies wil werk en of hy die ringskommissie en ADGO wil vra om name voor te lê.
- 3 Indien die kerkraad nie 'n kommissie vir pre-advies gebruik nie:
  - 3.1 Die beroepingsvergadering word behoorlik bekendgestel (bep. 7.2.1).
  - 3.2 Lidmate word genooi om name voor te lê (besluit 7b 2.1.3).
  - 3.3 Opsioneel: name word aangevra vanaf die ringskommissie en ADGO (besluit 7b 2.1.2).
  - 3.4 Opsioneel: die vakature kan in *Kerkbode* bekendgestel word (besluit 7b 2.1.4).
  - 3.5 Tydens die beroepingsvergadering plaas kerkraadslede name op die groslys (besluit 7b 2.1.1). Die name wat vanaf lidmate (en die ringskommissie/ADGO, of na aanleiding van die bekendstelling in *Kerkbode*) ontvang is, word bygevoeg.
  - 3.6 Die voorsitter kontroleer of almal wie se name op die groslys is, wel beroepbaar is (bep. 7.1). Inligting oor kandidate kan gegee word (bep. 7.3.3).
  - 3.7 Die kerkraadslede stem per geslote stembrief bepaal is wie beroep is (bep. 7.3.4 – 7.3.8).
- 4 Indien die kerkraad 'n kommissie vir pre-advies gebruik:
  - 4.1 Die beroepingsvergadering word behoorlik bekendgestel (bep. 7.2.1).
  - 4.2 Lidmate word genooi om name voor te lê (besluit 7b 2.1.3).
  - 4.3 Opsioneel: name word aangevra vanaf die ringskommissie en ADGO (besluit 7b 2.1.2).
  - 4.4 Opsioneel: die vakature kan in *Kerkbode* bekendgestel word (besluit 7b 2.1.4).
  - 4.5 Die kommissie vir pre-advies kies uit die beskikbare name minstens drie wat in alfabetiese volgorde aan die kerkraad voorgelê word (besluit 7b 2.2). Die kerkraad / kommissie vir pre-advies besluit self oor die prosedure waarop die keuse gemaak word. 'n Kandidaat kan gevra word om 'n curriculum vitae voor te lê (besluit 7b 2.1.5).
  - 4.6 Tydens die beroepingsvergadering plaas die pre-advies kommissie al die ingekome name, met 'n aanduiding van die name van hulle keuse, op die groslys (besluit 7b 2.2). Kerkraadslede kan name byvoeg (besluit 7b 2.2).

4.7 Die voorsitter kontroleer of almal wie se name op die groslys is, wel beroepbaar is (bep. 7.1). Inligting oor kandidate kan gegee word (bep. 7.3.3).

4.8 Die kerkslede stem per geslote stembrief om te bepaal wie beroep is (bep. 7.3.4 – 7.3.8).

5 Tydens die beroepingsvergadering word die beroepsbrief (diensaanbod) opgestel (art 7.3; vgl. besluit 7b 1) en met behulp van 'n verteenwoordiger van die ringskommissie gefinaliseer (art 7.3.1). Die beroepsbrief word deur die voorsitter en skriba van die kerkraad onderteken (bep. 7.9.2).

6 Die beroepene word in kennis gestel en die beroepene se naam word aan die gemeente vir approbasie bekendgemaak (bep. 7.4.1).

7 Sodra die approbasietyd verby is, en indien daar nie besware ingekom het nie, kontroleer die ringskommissie of die kerkordelike vereistes vir die beroep nagekom is (bep. 7.4.2) en die beroepsbrief word aan die beroepene gestuur (bep. 7.4.3).

8 Die diensooreenkoms word onderhandel (bep. 7.7.1). Die beroepene gee binne 'n week (of soos ooreengekom) sy finale antwoord (bep. 7.7.1).

Bepaling 7.4   Prosedure in verband met die approbasie en kontrole van 'n beroep

7.4.1 Met die oog op approbasie deur die gemeente, word op twee agtereenvolgende Sondae in die erediens bekendgemaak wie beroep is. Die approbasietyd verstryk aan die einde van die dag waarop die laaste aankondiging gedoen is.

7.4.2 Onmiddellik na die laaste aankondiging van die beroep en die tyd van approbasie deur die gemeente verby is, lê die voorsitter van die beroepende vergadering die volgende stukke aan die ringskommissie voor met die oog op die kontrolering van die kerkordelike vereistes van die beroep:

7.4.2.1 Die beroepsbrief,

7.4.2.2 'n verklaring dat alles in verband met die beroep volgens die kerkorde geskied het.

7.4.2.3 'n verklaring dat daar geen beswaar ingekom het nie.

7.4.3 Nadat die beroep deur die ringskommissie gekontroleer is, word die beroepsbrief aan die beroepene gestuur.

Bepaling 7.5 Besware teen 'n beroep

7.5.1 Enige belydende lidmaat van die beroepende gemeente wat nie onder sensuur is nie, het die reg om tot die dag na die tweede afkondiging van 'n beroep 'n skriftelike beswaar met opgawe van redes by die kerkraad in te dien, en wel op grond van bepaalde klagtes teen die leer of lewe van die beroepene, of op grond van klagtes insake onreëlmatigheid in verband met die uitbring van die beroep

Bepaling 7.6 Behandeling van besware teen 'n beroep

7.6.1 Alle besware wat teen 'n beroep ingebring word, word onmiddellik in die hande van die voorsitter van die kerkraad gestel en word deur die kerkraad in behandeling geneem

7.6.2 As dit besware is insake onreëlmatigheid in verband met die uitbring van die beroep, verwys die kerkraad dit na die ringskommissie vir beslissing.

7.6.3 As dit besware is in verband met die leer of lewe van die beroepene roep die kerkraad die hulp in van die kerkraad onder wie se opsig en tug die beroepene staan. Blyk dit uit die inligting wat deur daardie kerkraad na ondersoek verskaf word dat die besware ongegrond is, word voortgegaan met die beroep. Blyk dit egter dat die besware gegrond is, beslis die kerkraad nadat hy die advies van die ringskommissie ingewin het of die beroep as vervalte beskou moet word.

7.6.4 Indien die kerkraad beslis dat 'n bepaalde beroep vervalte verklaar word, gee die kerkraad aan die beroepene daarvan kennis met opgaaf van redes en word 'n ander beroep uitgebring.

Bepaling 7.7 Beroepsbrief, diensooreenkoms en antwoord

7.7.1 By oorhandiging/versending van die beroepsbrief aan die beroepene, word 'n tyd afgespreek waarop daar oor die inhoud van die diensooreenkoms onderhandel kan word. Nadat onderhandelinge plaasgevind het en die diensooreenkoms vasgestel is, moet die beroepene binne 'n week - of anders soos ooreengekom - sy finale antwoord gee, en word die diensooreenkoms by ondertekening daarvan van krag.

7.7.2 In die geval van beroepe uitgebring volgens bepaling 7.2.1 word die beroepsbrief onderteken deur die voorsitter en skriba van die kerkraadsvergadering. In die geval van beroepe uitgebring volgens die riglyn van bepaling 7.2.2 word die beroepsbrief onderteken deur die voorsitter en skriba van die kieskollege namens die kerkrade, en in die geval van beroepe uitgebring volgens die riglyn in bepaling 7.2.3 word dit

onderteken deur die voorsitter en skriba van die betrokke beroepende kommissie.

7.7.3 Wanneer 'n leraar van 'n gemeente 'n beroep na 'n ander gemeente ontvang, moet hy dit aan sy gemeente en kerkraad bekendmaak, indien moontlik gelyktydig met die afkondiging daarvan in die beroepende gemeente.

7.7.4 Wanneer 'n vakature ontstaan of wanneer 'n beroepe leraar vir die beroep bedank, bring die kerkraad binne ses weke 'n beroep uit, tensy reg tot uitstel van die ringskommissie verkry is.

Bepaling 7.8 Werk in 'n gemeente wat sinodaal of andersins ondersteun word

7.8.1 Waar in 'n bepaalde gemeente 'n buitengewone arbeidsterrein ontstaan wat te omvangryk is vir die gemeente om alleen te onderneem, kan die kerkraad by die ring/sinode om finansiële ondersteuning aansoek doen. Indien die aansoek goedgekeur word, word 'n ooreenkoms opgestel. In alle gevalle waar ondersteuning ontvang word, bly die kerkraad die werkgewer. Wanneer 'n vakature ontstaan, word die werk en die subsidie heroorweeg. Die arbeid kan oor die grense van een gemeente geskied, met in agneming van 'n spesifieke kategoriale bediening of in oorleg met die kerkrade van naburige gemeentes geskied.

7.8.2 Sodanige werksaamheid[hede] kan ook deur meer as een gemeente gesamentlik of deur 'n ring[e] onderneem word.

7.8.3 Een of meer gemeentes kan ook 'n werksaamheid ondersteun wat nie deur een gemeente alleen behartig kan word nie. In so 'n geval benoem elke kerkraad drie persone om saam met die ander betrokke kerkrade 'n kommissie van pre-advies te vorm wat 'n groslys van drie name aan die beroepende kerkraad voorlê. Verslag van werk ten opsigte van hierdie ondersteunde pos word aan die onderskeie ondersteunende gemeentes gelewer.

7.8.4 Die ring kan op dergelike wyse 'n werksaamheid ondersteun. In hierdie geval kry die ringskommissie opdrag om as kommissie van pre-advies op te tree om drie name vir die groslys aan die beroepende kerkraad voor te lê. Verslag van die werk ten opsigte van hierdie pos word dan aan die ring gelewer.

Bepaling 7.9 Werksaamhede buite gemeentegrense

7.9.1 Werksaamhede wat deur gemeentes buite hulle eie grense onderneem word - selfs buite die NG Kerkverband - en waarvoor 'n

predikant beroep of benoem word, moet deur die Sinode of Sinodale Diensraad goedgekeur word.

Bepaling 7.10 Tentmakerbediening / standplaasverwisseling / bekendstelling met die oog op 'n beroep

7.10.1 Alle beroepe vir tentmakerbediening geskied volgens die Algemene Sinode se Reglement vir Tentmakerbediening (Reglement 16, Kerkorde 2007).

7.10.2 Standplaasverwisseling word hanteer volgens die betrokke besluite van die Algemene Sinode.

7.10.3 'n Leraar wat vanweë siekte van homself of sy gesinslede of ander omstandighede nie meer op 'n spesifieke plek kan arbei nie kan die Sinodale Diensraad met 'n gemotiveerde versoek nader om bekend gestel te word met die oog op 'n beroep.

STANDPLAASVERWISSELING

Die besluite van die Algemene Sinode (1994 en 2002), saam met riglyne vir die praktiese toepassing, is opgeneem in die Agenda van die Algemene Sinode (2004) bl. 165-173.

Artikel 8

- 8.1 Die bevestiging van 'n gemeenteleraar geskied nadat:
  - 8.1.1 die Ring (of sy gevolmagtigde Kommissie) skriftelik bevestig het dat aan al die kerklike vereistes voldoen is.
  - 8.1.2 'n Akte van demissie uit die vorige werkring of in die geval van evangeliedienaars wat in 'n nie-kerklike betrekking gestaan het, ook 'n getuigskrif van eervolle ontslag en 'n attestaat uit die vorige gemeente aan die Ring of sy gevolmagtigde kommissie voorgelê en by die beroepende kerkraad ingedien is.
  - 8.1.3 In die geval van proponente:
    - 8.1.3.1 moet die akte van legitimasie getoon word;
    - 8.1.3.2 moet 'n attestaat by die beroepende kerkraad ingelewer word; en
    - 8.1.3.3 geskied die bevestiging met oplegging van hande waarna predikantsbevoegdheid verkry word.
- 8.2 Die bevestiging van 'n leraar in diens van die kerkverband vind plaas nadat:

- 8.2.1 die betrokke Sinodale Regs-/Kerkordekommissie of sy gevolmagtigde skriftelik bevestig het dat aan al die kerklike vereistes voldoen is;
- 8.2.2 'n akte van demissie uit die vorige werkkring, of in die geval van evangeliedienaars wat in 'n nie-kerklike betrekking gestaan het, ook 'n getuigskrif van eervolle ontslag en 'n attestaat uit die huidige gemeente aan die Sinodale Regs-/Kerkordekommissie of sy gevolmagtigde voorgelê is.
- 8.2.3 In die geval van proponente, moet die akte van legitimasie aan die Sinodale Regs-/Kerkordekommissie of sy gevolmagtigde voorgelê word en geskied die bevestiging met die oplegging van hande waarna predikantsbevoegdheid verkry word.
- 8.3 Dit is die verantwoordelikheid van die betrokke kerkvergadering in wie se diens die leraar/proponent is om onverwyld kennis aan die ATR te gee van enige verandering wat mag intree ten opsigte van standplaas en/of bevoegdheid.

Bepaling 8.1 Verlening van demissie

8.1.1 Indien 'n beroep aangeneem word, moet die beroepene skriftelik aan die voorsitter van die kerkraad of konsulent te kenne gee dat hy die beroep aanneem. Die kerkraad van die gemeente waaraan die beroepene verbonde was, onthef hom dan van sy ampsbetrekking tot die gemeente en reik aan hom 'n akte van demissie uit, onderteken deur die voorsitter en skriba van die kerkraadsvergadering wat demissie verleen. Hiervan word kennis gegee aan die Ringskommissie. Op versoek van die kerkraad tree die konsulent of 'n ander leraar van die ring deur hom versoek, as voorsitter op by die vergadering van die kerkraad waar demissie verleen word.

8.1.2 Indien die beroepene gearbei het in diens van die kerkverband, reik die voorsitter en skriba van die Sinodale Diensraad of die ringskommissie, na gelang van die geval, namens die betrokke kerkvergadering 'n akte van demissie uit.

8.1.3 'n Leraar wie se band met sy gemeente of sy werkkring in die kerkverband losgemaak word ingevolge Art 11 of besluit 12b 2.2.8 en 12b 2.3.8 ontvang 'n akte van demissie.

8.1.4 Aan proponente wat tydelik in 'n gemeente werksaam was, oorhandig die kerkraad by hulle vertrek 'n getuigskrif aangaande hulle leer, lewe en arbeid.

8.1.5 Aan leraars wat uit die bediening bedank of wat as gevolg van wangedrag deur 'n tughandeling uit diens van die gemeente ontslaan word, word slegs 'n dienssertifikaat uitgereik.

Bepaling 8.2 Die bevestiging

8.2.1 Die bevestiging van 'n leraar geskied deur 'n leraar van die gemeente, die konsulent of 'n ander leraar wat predikantsbevoegdheid in die NG Kerk het en wat langs ordelike weg daartoe versoek is. Hierdie handeling mag slegs plaasvind nadat skriftelike bevestiging ontvang is van die skriba of 'n ander lid van die ringskommissie dat gekontroleer is dat alle kerklike vereistes nagekom is. Die kerklike vereistes behels insae in die ondertekende diensooreenkoms, die akte van demissie (in die geval van predikante) of die akte van legitimasie, 'n attestaat en 'n getuigskrif soos voorsien in bepaling 8.1.4 (in die geval van proponente) en bevestiging dat pensioen reëlings in orde is (vgl. bepaling 30.4.7).

8.2.2 Registrasie van lidmaatskap van die betrokke vind plaas op grond van die akte van demissie (in geval van leraars) of attestaat (in geval van proponente) onder datum van bevestiging. Die datum van demissie word aangeteken as datum van vertrek.

8.2.3 Die bevestiging van 'n leraar in 'n gemeente, of diensaanvaarding in diens van die kerkverband, geskied op 'n datum soos ooreengekom. Dit behoort so gou doenlik na demissie te geskied, aangesien die beroepende kerkraad finansieel aanspreeklik is vanaf datum van demissie.

8.2.4 In die geval voorsien in bepaling 7.2.2 word die leraar bevestig in die gemeente soos ooreengekom.

8.2.5 Leraars wat afgesonder word vir diens vir die sending/getuienis waar daar nog geen gemeente van die NG Kerkfamilie bestaan nie, word bevestig in die gemeente deur wie hulle uitgestuur word, of in 'n gemeente wat daarvoor uitgekies word wanneer meer as een kerkraad saam, of die ring of sinode hulle uitstuur. Die bevestiging geskied met die oog op hulle uitsending en beteken nie dat hulle as leraars aan daardie gemeentes verbonde is nie (vgl. bepaling 7.2.3).

8.2.6 'n Leraar van die NG Kerk wat 'n beroep aanvaar na 'n gemeente van een van die ander lede van die NG Kerkfamilie, word lidmaat van daardie gemeente en word ook in daardie gemeente as leraar bevestig.

Bepaling 8.3 Kennisgewing aangaande bevestiging

8.3.1 Die voorsitter van die beroepende vergadering gee van die bevestiging van 'n leraar kennis aan die skriba van die ringskommissie, met toesending van al die betrokke stukke vir kontrole. In die geval van proponente wat bevestig word stuur die skriba van die ringskommissie die

gewens soos vir Vorm 8 benodig aan die Aktuaris van die sinode met die oog op die uitreiking van 'n Akte van Bevestiging.

8.3.2 Die voorsitter van die beroepende vergadering gee in *Kerkbode* kennis van die bevestiging of diensaanvaarding.

8.3.3 Elke leraar wat in 'n ander werkkring bevestig word of diens aanvaar, gee aan die Saakgelastigde van die Sinode kennis van die bevestiging, met vermelding van vorige en huidige adres, sodat hy daarvan kennis kan gee aan die Registrateur van Huwelike en, in die geval van proponente, aansoek kan doen om hulle aanstelling as huweliksbevestigers deur die staat.

AMPSPLIGTE VAN DIE PREDIKANT

Artikel 9

- 9.1 Die fokus van die amp van die predikant is die bediening van die Woord (in al sy gestaltes) en van die sakramente, sowel as die toerusting van gelowiges vir die deelname van die kerk aan die werk van God in sy wêreld.
- 9.2 Die predikant is geroep om die Woord van God te bestudeer, onderrig daarin te gee en dit oral te verkondig; om die sakramente te bedien en om saam met en vir die gemeente te bid en 'n navolger van Christus te wees op so 'n manier dat ander hom / haar kan navolg.
- 9.3 Die amp van die predikant funksioneer binne 'n gemeente of as deel van dienswerk van die kerkverband in die wêreld.
- 9.4 In gemeentes aanvaar die predikant veral verantwoordelikheid vir die prediking en die bediening van die sakramente. Die predikant is, saam met die ander ampte, verantwoordelik vir:
- die diens van die gebede,
  - eredienste,
  - onderrig en toerusting,
  - opbou van die gemeente,
  - die gemeente se dienswerk in die wêreld,
  - leiding en organisering van die gemeente,
  - uitoefening van Christelike liefde en tug,
  - pastorale versorging
- Kerkrade onderskei, saam met die predikant, oor die wyse waarop dié roeping en verantwoordelikhede, in lyn met bepaalde begaafdhede, uitgeleef word en vervat dit in 'n diensooreenkoms.

- 9.5 Die predikant neem ook deel aan die gesamentlike bediening van die kerkverband in die onderskeie kerklike vergaderinge en ekumeniese verhoudings.
- 9.6 As deel van die dienswerk van die kerkverband aan die wêreld tref die kerkverband reëlings oor wyses waarop die predikant deelneem aan die werk wat God in Christus deur sy Gees in die wêreld doen.

Artikel 10

'n Bedienaar van die Woord mag geen ampspligte (Artikel 9) uitoefen binne die grense van 'n ander gemeente sonder die toestemming van daardie kerkraad nie.

Besluit by art. 10

10b1 Die behartiging van herderlike sorg by ingeskrewe lidmate van 'n gemeente wat in 'n ander gemeente se grense woon, mag wel geskied in ooreenstemming met die besluit van die sinode dat lidmate ook buite 'n gemeente se geografiese grense mag woon.

Artikel 11

- 11.1 Predikante kan die kerkdienst slegs om ernstige en gewigtige redes verlaat. Hulle hou op om predikant te wees indien hulle hulle gemeente of werkring in die kerkverband verlaat om 'n ander betrekking te aanvaar. Hulle kan egter vooraf van die ATR verlot ontvang om hulle bevoegdheid as proponent te behou.
- 11.2 Sodanige behoud van die bevoegdheid kan alleen verleen word indien die betrekking wat hulle aanvaar, 'n geestelike karakter dra wat regstreeks met die verkondiging van die Woord in verband staan en ten bate van die Nederduitse Gereformeerde Kerk geag word.
- 11.3 Indien daar ander gewigtige redes is, kan sodanige behoud van die bevoegdheid alleen verleen word indien die ATR, op grond van aanbevelings van die kerkraad en die ring, oordeel dat daar genoegsame *bona fide*² redes is om 'n ander betrekking³ te aanvaar.

---

² *Bona fide* redes is wanneer 'n leraar bedank uit sy werkring sonder dat daar enigsins sprake is van dissiplinêre en/of tug optredes teen die predikant. Redes kan inhou dat die leraar vir die huidige nie sy weg oopsien om voort te gaan met die bediening nie.

³ Met die toekenning van proponent bevoegdheid, kan die volgende ook oorweeg word, naamlik "dra die ander betrekking 'n geestelike karakter wat regstreeks met die verkondiging van die Woord in verband staan en ten bate van die Nederduitse Gereformeerde Kerk geag word.

Besluit by Artikel 11

- 11b1 *Dit staan kerkrade vry om predikante vir 'n bepaalde termyn en vir 'n bepaalde taak te beroep in gevalle waar dit nie gaan om 'n permanente pos nie.*
- 11b2 *'n Emeritus, ouer as 65 jaar maar jonger as 70 jaar, kan met goedkeuring van die ring, vir 'n bepaalde termyn en vir 'n bepaalde taak beroep word.*
- 11b3 *Die termynbepaalde pos word geskep met approbasie/goedkeuring van die Ring/Ringskommissie wat die meriete daarvan moet oorweeg.*
- 11b4 *Aan die einde van die termyn behou so 'n persoon die bevoegdheid wat hy/sy gehad het voor hy/sy in die pos bevestig is.*

Ter inligting

Die ampsbevoegdheid van predikante en proponente word bepaal deur die Reglement vir die Reëling van die Bevoegdheid van Predikante en Proponente - Reglement 3 Kerkorde 2007)

Bepaling 11.1 Uittrede uit Evangeliediens

Die skriba van die Ringskommissie gee van alle gevalle van uittrede uit die diens deur bedanking of verlies van ampsbevoegdheid aan die Saakgelastigde van die Sinode kennis sodat:

1. die Registrateur van Huwelike daarvan verwittig kan word.
2. die skriba van die Algemene Taakspan Regte (bevoegdheidsregister) in kennis gestel word.
3. die Predikante Pensioenfonds ingelig word.

DIE DIENSVERHOUDING TUSSEN LERAAR EN GEMEENTE OF DIE KERKVERBAND

Artikel 12

- 12.1 **Predikante word vir die uitvoering van hulle amp of bediening deur 'n kerkvergadering (kerkraad, ring, sinode, Algemene Sinode) beroep en in diens gestel.**
- 12.2 **'n Predikant is, as geroepene van die Here deur Sy kerk, aan die Here én aan die betrokke kerkvergadering verantwoording verskuldig.**
- 12.3 **Die kerkvergadering gee aan die predikante die respek en ondersteuning wat hulle as geroepenes van die Here en sy**

- kerk in staat kan stel om hulle amp en bediening effektief uit te voer.
- 12.4 **Indiensneming en diensbeëindiging** geskied deur die betrokke kerkvergadering soos bepaal deur die *Kerkorde* en ander geldende besluite.
- 12.5 Slegs persone wat die nodige ampsbevoegdheid het (vgl. KO art. 6) kan in 'n gemeente of in die kerkverband as predikant dien (vgl. voetnoot 1 by KO art. 3 en ook Reglement 3).
- 12.6 'n Predikant se dienste word met onmiddellike effek beëindig by verlies van ampsbevoegdheid ingevolge die Reglement vir die Reëling van die Bevoegdheid van Predikante en Proponente.
- 12.7 Die betrokke kerkvergadering, soos bepaal deur die *Kerkorde* en ander geldende besluite, kan die dienste van 'n predikant in die volgende gevalle beëindig:
- 12.7.1 op grond van wangedrag (vgl. *Kerkorde*, hoofstuk 5);
- 12.7.2 op grond van gebrekkige bedieningsvaardigheid of dienslewering (vgl. *12b 2.2* en *12b 2.4.2*);
- 12.7.3 op grond van die gemeente of kerkverband se bedienings- en bedryfsvereistes (insluitend finansiële onvermoë) (vgl. *12b 2.3* en *12b 2.4.4*).

Besluite by Artikel 12

12b1 Algemene uitgangspunte

- 12b1.1 *Elke kerkvergadering het 'n kommissie wat die diensverhouding tussen hom as werkgewer en sy werknemers bestuur. Die kommissie kan kundiges betrek.*
- 12b1.2 *In alle gevalle van diensbeëindiging ingevolge Artikel 12.7 word aan die Algemene Taakspan Regte kennis gegee van die predikant se diensbeëindiging.*
- 12b1.3 *Werkgewers moet vir elke predikant 'n rekord hou waarin die aard van optrede ingevolge Artikel 12, die optrede van die werkgewer en die redes vir die optrede aangedui word.*
- 12b1.4 *Vir die diensverhouding tussen gemeentes en die kerkverband met ander werknemers as predikante sien Artikel 58.*

12b 2 Prosedures (wyses van optrede)

12b2.1 Wangedrag

In geval van wangedrag deur predikante tree die toesighoudende ring volgens die prosedure vir kerklike tug op.

12b2.2 Gebrekkige bedieningsvaardigheid of dienslewering

Indien 'n kerkraad of die betrokke ring as toesighoudende liggaam oordeel dat 'n formele ondersoek na die bekwaamheid of geskiktheid van 'n predikant nodig is, word die saak op die agenda van die kerkraad geplaas vir hantering

aan die hand van die volgende prosedure met verslag aan die ring:

- 12b2.2.1 *Die betrokke kerklike vergadering versoek sy kommissie wat die diensverhouding tussen predikant en gemeente/kerkverband hanteer, bygestaan deur die Ringskommissie of ten minste drie lede van die laaste ringsvergadering deur die Ringskommissie aangewys, om die bekwaamheid of geskiktheid van die predikant formeel te ondersoek. Die vereistes vir 'n formele ondersoek is dieselfde as die vereistes wat geld vir 'n tugondersoek (vgl. KO art. 63) soos aangepas vir die formele ondersoek na bekwaamheid of geskiktheid.*
- 12b2.2.2 *Tydens die ondersoek kry die predikant die geleentheid om sy/haar kant van die saak te stel en hom/haar te verweer teen die besware teen sy/haar diens. Die predikant kan deur 'n medelidmaat bygestaan word.*
- 12b2.2.3 *Die besware oor ongeskiktheid of onbekwaamheid wat formeel ondersoek gaan word, moet skriftelik onder die aandag van die predikant gebring word.*
- 12b2.2.4 *Indien bevind word dat die predikant onbevredigende diens lewer, moet die redes vir die onbevredigende diens en die vereistes waaraan hy/sy moet voldoen, in oorleg met hom/haar en skriftelik onder sy/haar aandag gebring word.*
- 12b2.2.5 *Die kommissie doen alles in sy vermoë om deur toepaslike evaluering, toerusting, begeleiding (leiding en advies) en berading die betrokke predikant te help om bevredigende diens aan die gemeente te lewer.*
- 12b 2.2.6 *'n Redelike tyd word toegelaat vir die predikant om sy/haar dienste te verbeter en te voldoen aan die vereistes wat die kerkraad aan hom/haar gestel het.*
- 12b 2.2.7 *Die kerkraad oorweeg ander wyses buiten diensbeëindiging om die aangeleentheid reg te stel.*
- 12b 2.2.8 *Indien die kommissie tot die gevolgtrekking kom dat die onbekwaamheid of ongeskiktheid nie uit die weg te ruim is nie, kan die kerkraad die predikant uit diens van die gemeente ontslaan met behoud van bevoegdheid en die uitreiking van 'n akte van demissie.*
- 12b2.2.9 *In gevalle waar die predikant in diens van die kerkverband is, versoek die kerkvergadering sy kommissie wat die diensverhouding tussen die predikant en die kerkvergadering hanteer, om in samewerking met die Sinodale Regs-/Kerkordekommissie of sy gevolmagtigde die bekwaamheid of geskiktheid van die predikant formeel te ondersoek. Dieselfde prosedure soos uiteengesit in 12b2.2.2 – 12b2.2.8 soos aangepas, word gevolg.*

- 12b2.3 Die gemeente/kerkverband se bedienings- en bedryfsvereistes**
- Indien 'n kerkraad of die betrokke ring as toesighoudende liggaam, oordeel dat 'n gemeente om finansiële redes nie meer 'n predikant kan bekostig nie, word die saak op die agenda van die kerkraad geplaas vir hantering aan die hand van die volgende prosedure met verslag aan die ring:*
- 12b2.3.1** *Die kerkraad versoek sy finansiële kommissie om in samewerking met die ring se taakspan vir fondse en in oorleg met sy kommissie wat die diensverhouding tussen predikant en kerkraad hanteer, die saak formeel te ondersoek.*
- 12b2.3.2** *Die kommissie bepaal die omvang van die finansiële probleem en wend daadwerklike pogings aan om oplossings te soek.⁴*
- 12b2.3.3** *Indien diensbeëindiging die enigste oplossing blyk te wees, pleeg die kommissie oorleg met die predikant(e) wat waarskynlik deur die beoogde diensbeëindiging geraak sal word.*
- 12b2.3.4** *Die oorlegplegende partye poog om eenstemmigheid te bereik oor:*
- 12b2.3.4.1** *geskikte maatreëls om die diensbeëindiging te vermy, dit tot die minimum persone te beperk, die tydsberekening daarvan te verander en die nadelige gevolge daarvan te versag;*
- 12b2.3.4.2** *die metode van selektering van die predikant(e) wie se dienste beëindig gaan word;*
- 12b2.3.4.3** *voorsiening by diensbeëindiging (uittreeloon of skeidingspakket).*
- 12b2.3.5** *Die kommissie voorsien skriftelik aan die predikant(e) met wie oorleg gepleeg word:*
- 12b2.3.5.1** *die redes vir die beoogde diensbeëindiging;*
- 12b2.3.5.2** *alternatiewe wat oorweeg is voordat diensbeëindiging voorgestel is en die redes waarom elk van die alternatiewe verwerp is;*
- 12b2.3.5.3** *die aantal predikante wat waarskynlik geraak gaan word;*
- 12b2.3.5.4** *die voorgestelde metode van selektering van welke predikant(e) se diens beëindig moet word;*
- 12b2.3.5.5** *die datum waarop die diensbeëindiging waarskynlik van krag sal word;*
- 12b2.3.5.6** *die voorgestelde voorsiening by diensbeëindiging (uittreeloon of skeidingspakket);*
- 12b2.3.5.7** *enige bystand wat die kerkraad beoog om aan te bied;*
- 12b2.3.5.8** *die moontlikheid van 'n toekomstige beroep.*
- 12b2.3.6** *Die betrokke predikant(e) word geleentheid gebied om vertoë te rig oor enige aangeleentheid waaroor oorleg gepleeg word, en die kommissie oorweeg die vertoë en reageer daarop. Indien die kommissie nie daarmee eens is nie, verstrek die kommissie redes daarvoor.*

---

⁴ Voorbeelde is: voortgesette diens teen verminderde diensvoordele en -verpligtinge, tentmakerbediening, aanstelling in 'n ander pos, standplaasruiling en kombinasie.

- 12b2.3.7 *Die kommissie selekteer die predikant(e) wie se diens beëindig gaan word volgens maatstawwe waaroor die oorlegplegende partye ooreengekom het of wat, indien daar nie eenstemmigheid is nie, billik en objektief is.*
- 12b2.3.8 *By bereiking van 'n ooreenkoms en na ondertekening daarvan deur die oorlegplegende partye, beëindig die kerkraad die diens van die predikant(e) met behoud van bevoegdheid en uitreiking van 'n akte van demissie. Indien daar nie eenstemmigheid is nie, besluit die werkgewer op billike en objektiewe wyse in die lig van die voorgeskrewe voorsiening.*
- 12b2.4 **Voorsiening**
In gevalle van diensbeëindiging geld die volgende reëling met betrekking tot billike voorsiening:
- 12b2.4.1 **Diensbeëindiging weens wangedrag**
- 12b2.4.1.1 *Die uitbetaling van alle uitstaande verlof ingevolge die bepalings van die Reglement vir die Verlof van Predikante en Sinodale Amptenare (Regl. 19, 2007).*
- 12b2.4.1.2 *In gevalle van summiere ontslag word behuisingsvoordele vir 30 dae na die ontslag voorsien.*
- 12b2.4.1.3 *In gevalle van ontslag op 'n datum soos besluit deur die kerkraad word lewensonderhoud, toelaes en behuisingsvoordele voorsien soos ooreengekom tot op dié datum.*
- 12b2.4.2 **Diensbeëindiging weens gebrekkige bedieningsvaardigheid of dienslewering**
- 12b2.4.2.1 *In gevalle van diensbeëindiging weens onbekwaamheid, 'n uittreeloon/skeidingsloon gelyk aan ten minste twee weke se lewensonderhoud en toelaes vir elke voltooide jaar van aaneenlopende diens by die betrokke werkgewer, asook reëlins in verband met pensioendeckking en die werkgewer se bydraes tot die mediese fonds en groepversekering vir hierdie periode. In dié verband geld 'n minimum van 4 weke en 'n maksimum van 26 weke.*
- 12b2.4.2.2 *Die uitbetaling van alle uitstaande verlof ingevolge die bepalings van die Reglement vir die Verlof van Predikante en Sinodale Amptenare (Regl. 19, 2007).*
- 12b2.4.3 **Diensbeëindiging weens mediese ongeskiktheid**
- 12b2.4.3.1 *In gevalle van mediese ongeskiktheid ontvang die predikant toelae volgens die bepalinge van die betrokke reglement.⁵*
- 12b2.4.3.2 *In gevalle waar 'n reglement wat ongeskiktheidsvoordele reël nie van toepassing is nie, 'n uittreeloon/skeidingsloon gelyk aan ten minste 2 weke se lewensonderhoud en toelaes vir elke voltooide jaar van aaneenlopende diens by die betrokke werkgewer, asook reëlins in verband met pensioendeckking en die werkgewer se bydraes tot die mediese fonds en*

---

⁵ Kerkrade moet hulle voor die beëindiging van diens weens mediese ongeskiktheid vergewis van die bepalinge van die betrokke reglement.

groepsleuensversekering vir hierdie periode. In dié verband geld 'n minimum van 4 weke en 'n maksimum van 26 weke.

12b2.4.3.3 Die uitbetaling van alle uitstaande verlof ingevolge die bepalings van die Reglement vir die verlof van predikante en sinodale amptenare (Regl. 19 2007).

12b2.4.4 **Diensbeëindiging weens die gemeente/kerkverband se bedienings- en bedryfsvereistes**

12b2.4.4.1 In gevalle van diensbeëindiging weens die gemeente/kerkverband se finansiële onvermoë, 'n uittreeloon/skeidingsloon gelyk aan ten minste twee weke se lewensonderhoud en toelaes vir elke voltooide jaar van aaneenlopende diens by die betrokke werkgewer, asook reëlins in verband met pensioendekking en die werkgewer se bydraes tot die mediese fonds en groepsversekering vir hierdie periode.

12b2.4.4.2 Die uitbetaling van alle uitstaande verlof ingevolge die bepalings van die Reglement vir die Verlof van Predikante en Sinodale Amptenare (Regl. 19, 2007).

12b3 **Appèl**

12b3.1 In alle gevalle van diensbeëindiging het die predikant die reg van appèl ingevolge Artikel 23 By diensbeëindiging ingevolge Artikel 12.7 word die predikant oor die rede ingelig en herinner aan die reg van appèl.

12b3.2 In geval van die verlies van bevoegdheid het 'n predikant die reg van appèl na die Moderamen/Algemene Sinode.

DIE FINANSIËLE VERANTWOORDLEIKHEID VAN 'n KERKRAAD OF MEERDERE VERGADERING TEENoor DIE PREDIKANT

Artikel 13

Die gemeente, kerkverband of instansie in wie se diens 'n bedienaar van die Woord staan, moet omsien na sy/haar geestelike, emosionele en fisiese behoeftes en beroepsontwikkeling en is verantwoordelik vir sy/haar lewensonderhoud (of in geval van deeltydse bediening vir die kontraktuele deel van die lewensonderhoud en toelaes).

Bepaling 13.1 Beëindiging van vorige en begin van nuwe verantwoordelikheid

13.1.1 Alle verpligtings van 'n gemeente of meerdere vergadering teenoor 'n leraar in sy diens, met insluiting van verlof en alle ander toelaes moet afgehandel wees by die datum van diensbeëindiging.

13.1.2 Die verantwoordelikheid van die gemeente of beroepende vergadering of benoemende meerdere vergadering begin op die datum soos ooreengekom in die diensooreenkoms. Dit geld ook in geval van proponente.

Bepaling 13.2 Waarin die verantwoordelikheid bestaan

13.2.1 Elke leraar ontvang 'n vergoedingspakket soos ooreengekom en met in agneming van sinodale besluite, reglemente en riglyne in die verband.

13.2.2 Wanneer 'n beroepene 'n beroep aanneem is die beroepende gemeente/ kerkvergadering verantwoordelik vir:

13.2.2.1 die vervoer van hom en sy gesin (reiskoste vir 'n maksimum van twee motors);

13.2.2.2 die verpakking, versekering en vervoer van sy persoonlike besittings en boekery.

13.2.3 In geval 'n beroepene oorsee woonagtig is, is die beroepende gemeente verantwoordelik vir die binnelandse vervoer van hom, sy gesin, en sy persoonlike besittings en boekery. Verdere finansiële hulp in verband met vervoer kan oorweeg word, maar is geen verpligting nie.

PENSIOENVOORREGTE VAN PREDIKANTE EN DIE VERSORGING VAN HULLE WEDUWES EN WESE

Artikel 14

Wanneer bedienaars van die Woord weens verswakte gesondheid of ouderdom of andersins uit die diens tree en as hulle daarvoor kwalifiseer, moet hulle toelae ontvang volgens die bepalinge van die betrokke reglement. Daar behoort ook voldoende voorsiening gemaak te word vir die weduwees en wese van die bedienaars van die Woord.

Bepaling 14 EMERITAAT

14.1 Aanvaarding van emeritaat:

14.1.1 Emeritaat weens ouderdom word nie verleen alvorens 'n leraar nie die minimum ouderdom van 55 jaar bereik het nie.

14.1.2 Verlening van emeritaat weens verswakte gesondheid geskied volgens voorskrif van die Reglement van die Predikante Pensioenfonds.

14.1.3 Emeritaat om ander redes kan slegs verleen word na oorleg tussen die betrokke kerkvergadering en die Algemene Regskommissie.

14.2 Kennisgewing aangaande emeritaat:

Die emeritus gee kennis van emeritaat aan die Saakgelastigde van die Sinodale Kerkkantoor, sodat:

1. die Registrateur van Huwelike daarvan verwittig kan word.
2. die Skriba van die Algemene Regskommissie (Bevoegdheidsregister) in kennis gestel word.

14.3 Terugkeer van emeriti tot die bediening. (vergelyk Bep. 7.1.2.)

Enige predikant wat om watter rede ook al emeritaat aanvaar het, maar wat volgens ouderdom nog sou kon kwalifiseer om beroep te word en wat begeer om tot die bediening terug te keer, moet daarvoor aansoek doen by die Sinodale Taakspan Regte. Die aansoek, waarin verklaar word dat die emeritus in staat is om weer voltyds diens te aanvaar, moet 'n aanbeveling van die ring waar hy woon, asook 'n mediese sertifikaat van 'n geneesheer wat deur die Sinodale Taakspan Diensverhoudinge aangewys is, bevat. Die betrokke word dan deur die aktuaris in *Kerkbode* bekendgestel met die oog op 'n beroep.

14.4 Pensioen en versorging van weduwees en/of wese van leraars

14.4.1 Elke kerkvergadering wat 'n predikant onderskeidelik beroep of benoem, is verplig om voorsiening te maak vir pensioenvoorregte volgens die bepalinge van die reglement. Die kerkvergadering is verantwoordelik vir die werkgewersbydrae volgens die formule waarop die Sinode besluit het.

14.4.2 Tentmakers: vergelyk Reglement 16 punt 4.8 (Kerkorde 2007).

14.5 As 'n evangeliedienaar te sterwe kom, en hy laat 'n weduwee en/of afhanklike kinders na, word 'n bedrag gelykstaande aan die volle traktement en alle toelaes wat vir ses maande lank aan die betrokke pos verbonde sou wees, aan sy afhanklikes uitbetaal. Doeltreffende huisvesting of 'n huistoelaag vir ses maande (volgens die skaal soos bepaal deur die Algemene Taakspan Fondse) word voorsien en gefinansier deur die verpligte addisionele groeplewensversekeringskema.

2.3 Ouderlinge en diakens

Artikel 15

- 15.1 Ouderlinge en diakens onderskryf met hulle bevestiging deur hulle handtekening hulle instemming met die belydenis van die kerk.**
- 15.2 Daar behoort 'n gereelde aftrede van ouderlinge en diakens te wees. Elke sinode bepaal die dienstermyn van ouderlinge en diakens.**

Bepaling 15.1 Deur wie die verkiesing geskied

15.1.1 In bestaande gemeentes geskied die verkiesing deur 'n kerkraadsvergadering.

15.1.2 In nuutgestigte gemeentes geskied die verkiesing van kerkraadslede deur 'n vergadering van lidmate wat daartoe opgeroep is (Reglement vir die Vermeerdering, Kombinerings, Eenwording en Samesmelting van Gemeentes; Reglement 6 [Kerkorde 2007], punt 1).

Bepaling 15.2 Wie as kerkraadslede mag dien

15.2.1 As kerkraadslede mag alleen ongesensureerde, ingeskrewe, belydende lidmate van die gemeente dien. Oor hierdie persone moet daar goeie getuienis wees vir sover dit hulle leer en lewenswandel aangaan.

15.2.2 Bevestiging van iemand as 'n kerkraadslid mag alleen geskied nadat sy atestaat by die gemeente ingedien is.

Bepaling 15.3 Hoe die verkiesing van kerkraadslede plaasvind

15.3.1 By die nominasie vir kerkraadslede kan die kerkraad gebruik maak van 'n kommissie(s) van pre-advies om name van lidmate voor te lê vir die onderskeie vakatures. Lidmate van 'n wyk of groep wat deur 'n kerkraadslid bedien word, kan vir doeleindes van kerkraadsverkiesing ook as 'n kommissie van pre-advies dien. Nominasies kan ook nog ter vergadering deur lede van die vergadering voorgelê word, skriftelik of mondeling, soos die kerkraad daarvoor besluit.

15.3.2 Die nominasielys wat so saamgestel is, word volgens vereistes van bep. 15.2 gesuiwer en daarna mag, voordat tot die verkiesing oorgegaan word, saaklike inligting oor die genomineerdes verstrek word deur die voorsitter, of 'n ander lid van die vergadering.

15.3.3 Indien daar net soveel of minder name op die nominasielys verskyn as die aantal persone wat verkies moet word, kan die genomineerdes by wyse van 'n onbestrede mosie verkose verklaar word. Indien daar nie 'n onbestrede mosie verkry word nie, word sonder verdere bespreking met stembriewe gestem. Verkosenes word met 'n volstreekte meerderheid van stemme verkies of in die geval van staking van stemme deur die lot aangewys.

15.3.4 Indien daar meer name op die groslys verskyn as die aantal wat gekies moet word, moet elke lid soveel name op die stembrief plaas as wat verkies moet word. Diegene wat 'n volstreekte meerderheid van stemme verkry, is verkies. Indien dit nie die vereiste aantal oplewer nie, word oorgestem tussen die oorblywende name op die groslys, totdat die benodigde aantal persone met volstreekte meerderheid van stemme verkies is. As die stemme by die finale stemming staak, beslis die lot wie verkies is.

15.3.5 Geen lid mag buite stemming bly sonder verlof van die vergadering nie.

15.3.6 In die geval waar in 'n gemeente om watter rede ookal minder as 10 kerkraadslede oorgebly het en daar dus nie 'n wettige kerkraadsvergadering gehou kan word nie, word nuwe/addisionele kerkraadslede gekies by 'n gemeentevergadering onder leiding van die ringskommissie.

Bepaling 15.4 Die dienstyd van kerkraadslede

15.4.1 'n Kerkraadslid word gekies vir 'n bepaalde dienstermyn soos deur die kerkraad besluit. By verstryking van hierdie dienstermyn, kan die dienstyd op versoek van die kerkraad en met instemming van die betrokke verleng word sonder verdere bevestiging.

15.4.2 Kerkraadslede van wie 'n dienstermyn verstreke is (vergelyk bepaling 15.4.1), bly in diens totdat hulle plaasvervangers bevestig is, tensy die kerkraad anders besluit.

15.4.3 Kerkraadslede wat gedurende hulle dienstyd bedank, se bedanking is van krag vanaf die oomblik waarop dit skriftelik by die voorsitter van die kerkraad ingedien is. 'n Kerkraadslid wat weens verhuising uit die gemeente ophou om lidmaat te wees, hou ook op om kerkraadslid te wees (vgl. Bep. 15.2.1), behalwe as die nuwe gemeente toestemming verleen dat die

betrokke kerkslid mag bly in die gemeente waar hy/sy kerkslid was. (Vgl. Riglyne vir Praktiese Hantering van Lidmaatskap; Kerksode 2007 bl. 130 pt. 16.3.3 en 16.3.3.1).

15.4.4 In die geval van die eerste kerkslede wat in 'n pasgestigte gemeente gekies word, verstryk die helfte (soos deur die lot aangewys) se eerste dienstermyn aan die einde van die eerste volle kerkjaar, met dien verstande dat hulle op versoek ook kan instem om daarna vir 'n volle dienstermyn diens te doen. Dit word op so 'n wyse gedoen dat waar kerkslede wyksgewys verkies is, telkens slegs óf die ouderling óf die diaken van 'n bepaalde wyk na die eerste jaar uittree.

Bepaling 15.5 Approbasie deur die gemeente

15.5.1 Behalwe in die geval van die eerste kerkslede van 'n nuwe gemeente wat sonder enige afkondiging en na indiening van attestaat bevestig mag word, moet die name van diegene wat as kerkslede gekies is, op twee agtereenvolgende Sondae by die erediens afgekondig word om te verneem of enige lid van die gemeente beswaar het teen diegene wat gekies is.

15.5.2 Enige belydende lidmaat van die gemeente wat nie onder sensuur is nie, het die reg om met opgawe van redes teen een of meer van die verkosenes skriftelik by die voorsitter van die kerkraad beswaar te maak. Die approbasietyd verstryk aan die einde van die dag waarop die laaste aankondiging gedoen is. Die beswaar kan handel oor die leer of lewe van die verkosenes of teen die prosedure van verkiesing.

15.5.3 As 'n beswaar teen een of meer van die verkosenes by die voorsitter van die kerkraad ingedien word, word die betrokke verkosene van die beswaar in kennis gestel en word so spoedig moontlik 'n kerksvergadering belê om dit te oorweeg. Vind die kerkraad na ondersoek die beswaar gegrond, word die bevindinge aan alle betrokkenes meegedeel en verval die verkiesing van die betrokke persoon. Indien die beswaar ongegrond blyk te wees, word al die betrokkenes ingelig en mag die bevestiging plaasvind indien die verkiesing aanvaar word.

Bepaling 15.6 Die bevestiging van kerkslede

15.6.1 Lidmate wat hulle verkiesing as kerkslede aanvaar, moet verkieslik skriftelik daarop antwoord en word so gou as moontlik na die approbasie tydperk in die amp bevestig, tensy daar besware ingekom het.

15.6.2 Die bevestiging geskied in 'n erediens namens die kerkraad deur 'n leraar van die gemeente, die konsulent of 'n ander leraar wat

ampsbevoegdheid in die NG Kerk het en wat langs ordelike weg daartoe versoek word.

Artikel 16

- 16.1 Die amp of bediening van die ouderling is gerig op geestelike leiding, bestuur en toesig, en omvat:**
  - 16.1.1 die toerusting van lidmate vir hulle dienswerk;**
  - 16.1.2 die regering van die gemeente;**
  - 16.1.3 die doen van huisbesoek;**
  - 16.1.4 die uitoefening van opsig en tug;**
  - 16.1.5 waaksaamheid oor die suiwerheid van die leer;**
  - 16.1.6 medeverantwoordelikheid vir die kategetiese onderwys;**
  - 16.1.7 die roeping om ander na Christus te lei;**
  - 16.1.8 ander opdragte wat deur die kerkraad bepaal word in die lig van 16.1.**
- 16.2 Die kerkraad bepaal met inagneming van 16.1.1 tot 16.1.8 die bedieningsverantwoordelikheid van elke ouderling.**

Artikel 17

- 17.1 Die amp of bediening van die diaken is gerig op praktiese dienswerk. Dit begin in die erediens, en gaan vandaar uit na die gemeente en die wêreld waarin die lidmate leef. Die diakenamp omvat:**
  - 17.1.1 die toerusting van lidmate vir hulle dienswerk;**
  - 17.1.2 die opheffing, vertroosting en ondersteuning van almal wat in een of ander opsig barmhartigheidsdiens benodig;**
  - 17.1.3 die insameling en besteding van middele wat vir die diakonale werk nodig is;**
  - 17.1.4 die organisering en leiding van die barmhartigheidsbediening van die gemeente;**
  - 17.1.5 ander opdragte wat deur die kerkraad bepaal word in die lig van 17.1.**
- 17.2 Die kerkraad bepaal, met inagneming van 17.1.1 tot 17.1.5, die bedieningsverantwoordelikheid van elke diaken.**

HOOFSTUK 3

DIE VERGADERINGE VAN DIE KERK

3.1 Algemene bepalinge

Artikel 18

Daar is vier kerkvergaderinge: Kerkraad, Ring, Sinode en Algemene Sinode.

Bepaling 18   Ordereëls vir kerklike vergaderings

Die volgende ordereëls word by alle kerklike vergaderings in die sinodale gebied van die Noordelike Sinode en, waar dit van toepassing kan wees, by alle vergaderings van kerklike kommissies/ taakspanne, in ag geneem.

18.1 Alle vergaderings is oop vergaderings. Vergaderings behoort geslote te wees wanneer persoonlike inligting bespreek word, byvoorbeeld by die behandeling van tugsake, die verkiesing van kerkraadslede of die beroeping van predikante.

18.2 Al die lede is verplig om die vergaderings by te woon en om, as hulle nie verskyn nie, met opgawe van redes, betyds daarvan kennis te gee. 'n Presensielys word gehou.

18.3 Lede mag nie die vergadering verlaat sonder verlof van die voorsitter nie.

18.4 Verlof tydens die sinodesitting:

18.4.1 Die kommissie verantwoordelik vir die opstel van die agenda en voorbereiding vir die vergadering van die sinode, maak telkens die reëlings soos van toepassing op die betrokke vergadering bekend.

18.5 Behoudens bepaling 18.5.1 hieronder vorm die meerderheid van die lede van 'n vergadering 'n kworum.

18.5.1 By die kerkraad is 'n kworum die meerderheid van die gevulde poste.

18.5.1.1 In uitsonderlike gevalle mag die ring/ringskommissie op 'n goed gemotiveerde versoek van 'n kerkraad die kworum tot 'n derde van die getal kerkraadslede verminder en dit geld tot by die volgende ringsitting.

18.5.2 By die ring is 'n kworum minstens twee derdes van die afgevaardigdes soos per geloofsbrief.

18.5.3 By die sinode is 'n kworum minstens twee derdes van die afgevaardigdes soos per geloofsbrief.

18.6 Na die opening van die vergadering word die agenda vasgestel.

18.6.1 Verslae van kerkvergaderings:-

18.6.1.1 Elke kerkraad besluit self oor die beskikbaarheid van sy verslae. Vertroulike verslae word tydens vergaderings versprei en die kerkraad besluit hoe dit hanteer moet word met inagneming van die eise van die Wet op die Bevordering van Toegang tot Inligting (Wet nr. 2 van 2000).

18.6.1.2 Elke ring besluit self oor die beskikbaarheid van sy verslae.

18.6.1.3 Die sinode plaas geen embargo op sy verslae nie tensy die DKB anders oordeel oor 'n bepaalde verslag[e].

18.6.2 Gedeeltes van verslae waarvan 'n vergadering slegs kennis neem maak nie deel uit van 'n vergadering se besluite nie en moet as sodanig hanteer word.

18.7 Die voorsitter stel die sake wat behandel moet word aan die orde en wel in die volgorde wat vir hom die geskikste voorkom. Hy verskaf alle nodige inligting en doen, as die saak dit vereis, wenke aan die hand om die vergadering te help om tot 'n besluit te kom. Die voorsitter het die reg om 'n saak na 'n bepaalde ad hoc-kommissie te verwys met verslag aan die vergadering.

18.8 Wanneer twee of meer lede om 'n spreekbeurt vra, bepaal die voorsitter die volgorde van die spreekbeurte. Geen lid mag meer as twee maal oor dieselfde saak praat nie, en by sinodale vergaderings nie meer as een maal nie, behalwe die voorsteller wat reg van repliek het.

18.9 By die sinode word 'n spreekbeurt beperk tot 'n maksimum van vyf minute. Afsonderlike spreekbeurte word nie toegestaan aan persone wat nie lede van die sinode is nie, behalwe in die geval van predikante/amptenare in diens van die sinode. Hoogs uitsonderlike aansoeke word deur die moderatuur hanteer.

18.10 'n Ordemosie moet 'n voorstel behels oor die volgorde waarin sake ter tafel moet kom, of die beëindiging van die bespreking van 'n bepaalde punt beoog, of voorstel dat van 'n bepaalde saak afgestap moet word, en kan te enige tyd gedurende die voortgang van die bespreking ingedien word. Dit word egter aan die oordeel van die voorsitter gelaat om die mosie te weier as hy van mening is dat dit aangewend word om 'n behoorlike bespreking van die onderwerp te voorkom.

18.11 Die voorsitter het die reg om, wanneer na sy oordeel die saak onder behandeling genoegsaam bespreek is, dit aan die vergadering te stel of laasgenoemde nie tot stemming wil oorgaan nie.

18.12 Alle mosies en los voorstelle moet voor die tyd skriftelik by die voorsitter ingehandig word, wat na goeddunke die saak hanteer. By die sinode word dit deur die moderatuur behartig.

18.13 In die bespreking wend elke lid hom tot die voorsitter en onthou hom van alles wat in stryd is met die waardigheid van 'n kerklike vergadering. 'n Persoon wat onordelik optree, word tot orde geroep. Indien hy nie gehoor gee nie, kan hy met die toestemming van die vergadering, gevra word om die vergadering te verlaat.

18.14 Oor 'n saak wat aan die orde is, kan net een voorstel op 'n keer voor die vergadering dien. Amendemente op die voorstel kan ingedien word en het te doen met die wysiging van, byvoeging tot, of weglating uit die voorstel. Die voorstel en amendemente moet skriftelik en gesekondeer ingedien word en kan alleen met verloop van die vergadering teruggetrek word. As die voorstel teruggetrek word, tree die eerste amendement in die plek van die voorstel en so vervolgens in hierdie orde.

18.15 Geen voorstel of amendement mag deur die voorsitter ontvang word voordat hy die saak aan die orde stel nie. Die voorsitter behoort reg aan die begin van die vergadering, voordat die eerste verslag aan die orde gestel word, dit baie duidelik as 'n vaste reëling aan te kondig dat geen spreekbeurte aangevra mag word alvorens 'n saak aan die orde gestel is nie. Die reëling moet konsekwent gehandhaaf word.

18.16 Oor elke saak moet afsonderlik vir en teen gestem word. Die amendemente word eers tot stemming gebring en wel (as algemene reël) so dat oor dié wat die laaste ingedien is, die eerste gestem word en so vervolgens in opklimmende volgorde. Indien die vergadering egter hierdeur in 'n impasse kom, mag die voorsitter, met instemming van die vergadering die volgorde van hantering van amendemente so hanteer (vgl bep 18.7) dat die vergadering daardeur tot sinvolle besluitneming gelei word. Amendemente wat aanvaar word, wysig die voorstel. Daarna word vir en teen die oorspronklike (as al die amendemente verwerp is) of die geamendeerde voorstel gestem. Oor alle sake word met volstreekte meerderheid van stemme van die aanwesige stemgeregtigdes besluit.

18.17 Elke lid van die vergadering moet stem. Persone wat die vergadering met adviserende stem bywoon, het die reg om aan die besprekings deel te neem, maar mag nie stem nie. Dit staan enige lid vry om sonder of met 'n saaklike opgawe van redes, te laat aantekene dat hy teen 'n bepaalde

voorstel of amendement gestem het of dat hy nie teenwoordig was toe 'n bepaalde besluit geneem is nie. Stemming geskied met geslote stembriewe of met opsteek van hande soos deur die voorsitter gereël of deur die vergadering besluit.

18.18 By staking van stemme kan die voorsitter die saak verwys na 'n ad hoc-kommissie waarvan hyself ook deel is, om 'n prosedure vir die verdere hantering aan die vergadering voor te lê. Daar kan ook gebruik gemaak word van die lot, indien die vergadering met 'n meerderheidsbesluit so verkies.

18.19 Revisie

Besluite kan in hersiening geneem word:

18.19.1 Besluite van dieselfde vergadering:

18.19.1.1 Wanneer kennis van revisie gegee word, kan die redes verstrek word waarom revisie aangevra word, maar 'n beredenering van die saak waaroor die besluit handel, word nie toegelaat nie.

18.19.1.2 Nadat kennis van revisie gegee is, besluit die vergadering of revisie toegestaan word.

18.19.1.3 Indien revisie toegestaan word, word die besluit tydens die vergadering in behandeling geneem op 'n tyd soos deur die voorsitter gereël.

18.19.2 Besluite van die verlede:

18.19.2.1 Kerkraadsvergaderings:

Wanneer kennis van revisie gegee word, kan die redes verstrek word waarom revisie aangevra word, maar 'n beredenering van die saak waaroor die besluite handel, word nie toegelaat nie.

18.19.2.1.1 Nadat kennis van revisie gegee is, besluit die vergadering of revisie toegestaan word.

18.19.2.1.2 Indien revisie toegestaan word, word die besluit by 'n volgende vergadering in behandeling geneem.

18.19.2.2 Meerdere vergaderings:

Besluite van meerdere vergaderings word na vooraf skriftelike kennisgewing in behandeling geneem. Verslae van kommissies en beskrywingspunte waar nuwe aanbevelings oor vorige besluite gemaak word, word geag genoegsame skriftelike kennisgewing te wees.

18.19.3 Hantering van revisie:

Wanneer die revisie behandel word, is die saak waaroor dit gaan oop vir bespreking, en word 'n voorstel en amendemente opnuut ingedien.

18.20 Die goedkeuring van notules geskied soos volg:

18.20.1 Die notule van kerksaadsvergaderings word by die volgende vergadering goedgekeur en deur die voorsitter en skriba onderteken. Wanneer nodig kan 'n kerksaad bepaal dat 'n kladnotule voor die vergadering gelees, deur die vergadering goedgekeur en deur die voorsitter onderteken word.

18.20.2 Die notule van ringsvergaderings word by die volgende dagsitting goedgekeur en deur die voorsitter en skriba onderteken. Die laaste sitting se notule word na die ringskommissie verwys vir kontrolering, goedkeuring en ondertekening.

18.20.3 Die notule van die sinode word so ver moontlik by die volgende dagsitting goedgekeur en deur die moderatuur onderteken maar die laaste sitting se notule word na die moderatuur verwys vir kontrolering, goedkeuring en ondertekening.

18.20.4 Elke bladsy van 'n notule word geparafeer en die laaste bladsy word volledig geteken.

18:21 Geldigheid van besluite

18.21.1 Kerksaadsbessluite is van krag vanaf die oomblik dat dit goedgekeur is, behalwe as die kerksaad anders besluit.

18.21.2 Bessluite van die ring en sinode is van krag sodra die vergaderingsnotule goedgekeur is.

TELEFOONVERGADERINGS EN ELEKTRONIESE STEMWYSE OF -VERGADERINGS

1. Telefoon- en elektroniese vergaderings vir die taakspanne (sluit diensrade/diensgroepe in) van die Noordelike Sinode is toelaatbaar vir die hantering van spoedeisende sake onder die volgende voorwaardes:

1.1 Die vereistes vir die telefoonvergadering is dieselfde as wat geld vir 'n gewone vergadering van die taakspan onder andere ten opsigte van kennisgewing, agenda, kworum en besluitneming.

1.2 Die notule van so 'n vergadering word by die volgende vergadering van die taakspan voorgelê vir goedkeuring.

2. Elektroniese stemwyse vir taakspanne van die Noordelike Sinode is toelaatbaar onder die volgende voorwaardes:

2.1 Die Dagbestuur van die taakspan stel 'n verslag op in verband met die saak waaroor die taakspan besluit(e) wil neem. In die verslag word die sake waaroor en die manier waarop daar gestem moet word, duidelik aangedui.

2.2 Die verslag word elektronies aan al die lede van die taakspan versend.

2.3 Die elektroniese stemming se uitkoms is alleen geldig as die meerderheid van die lede hulle instemming met die voorstel wat voorgelê is vir stemming betuig het.

Artikel 19

Die opsig oor, die regering van en die tug in die Kerk word aan hierdie vergaderinge toevertrou.

Artikel 20

- 20.1 Hierdie vergaderinge het, elkeen na sy eie aard, 'n kerklike gesag deur Christus aan hulle verleen.
- 20.2 Die gesag van die ring oor die kerkraad is dieselfde as dié van die sinode oor die ring en van die Algemene Sinode oor die sinode.

Artikel 21

Die kerkvergaderinge behandel sake vanuit kerklike perspektief, in die lig van die Woord van God en op kerklike wyse.

Artikel 22

- 22.1 In meerdere vergaderinge word alleen die sake behandel wat daar tuis hoort of daarheen verwys is deur mindere vergaderinge en wat nie in mindere vergaderinge afgehandel kon word nie.
- 22.2 'n Meerdere vergadering kan optree indien 'n kerkraad of ring nie meer bestaan nie of nie kan konstitueer nie.

Artikel 23

- 23.1 Die besluite van vergaderinge of hulle gevolmagtigde kommissies is bindend, maar daarvoor kan in appèl na 'n meerdere vergadering of die meerdere vergadering se gevolmagtigde kommissie gegaan word.⁶
- 23.2 Lidmate, ampsdraers en amptenare van die Nederduitse Gereformeerde Kerk mag hulle nie tot die burgerlike hof wend in hulle beswaar teen 'n kerkvergadering se besluit(e) nie,

---

⁶ Indien 'n kerkvergadering van 'n appèlkommissie gebruik maak, wys hy die kommissie aan na goeddunke.

voordat hulle nie éérs die kerklike middele tot hulle beskikking aangewend en uitgeput het nie.

Besluite by Artikel 23

23b 1 Algemene Bepalings ten opsigte van Appèlprosedures

23b 1.1 *Benewens die weg van revisie vir lede van kerkvergaderings, kan die weg van kerklike appèl deur enige lidmaat gevolg word.*

23b 1.2 *In die hantering van appèlle kan enige vergadering wat dit moet hanteer die saak éérs vir bemiddeling en versoening verwys (vgl. Riglyne vir die beslegting van kerklike geskille – Funksionele besluite bls.97).*

Indien hierdie proses nie die gewenste resultaat lewer nie, gaan die appèl amptelik voort.

23b 2 Appèl teen besluite van kerkrade

23b 2.1 *As eerste instansie neem die ring of sy gevolmagtigde appèlkommissie die appèlle van kerkrade, kerkradslede en lidmate teen die besluite van kerkrade in behandeling.*

23b 2.2 *Kennis van appèl teen besluite van 'n kerkrade asook die appèlstukke word gestuur aan die skriba van die ring of sy appèlkommissie.*

23b 3 Appèl teen besluite van ringe en ringsappèlkommissies

23b 3.1 *Appèl teen die besluite van 'n ring of ringsappèlkommissie mag deur 'n lidmaat of kerkvergadering wat deur die besluit van 'n ring of ringsappèlkommissie verontreg voel, of wat meen dat die besluit in stryd is met die Skrif, die Belydenis of die Kerkorde, by die skriba van die sinode of die sinodale appèlriggaam aangeteken word.*

23b 3.2 *Kennis van appèl teen besluite van 'n ring asook die appèlstukke word gestuur aan die skriba van die betrokke sinode of die skriba van sy gevolmagtigde appèlkommissie.*

23b 4 Appèl teen besluite van sinodes

23b 4.1 *Kennis van appèl teen 'n besluit van 'n sinode word aan die skriba van die sinode of sy gevolmagtigde appèlkommissie gestuur.*

23b 4.2 *Die beslissing van die sinodale appèlriggaam is finaal ten opsigte van daardie aangeleenthede wat tot sy bevoegdheid behoort.*

23b 4.3 *Benewens die reg van appèl kan 'n lidmaat of 'n kerkvergadering wat beswaar op grond van die Skrif, die Belydenis of die Kerkorde teen 'n besluit van 'n sinode het, die beswaar by wyse van 'n gravamen/beswaarskrif aan die ring/ringskommissie waaronder hy/sy ressorteer, voorlê. Die ring of ringskommissie oorweeg die beswaar en indien dit aanvaar word, word dit by wyse van 'n beskrywingspunt aan die sinode vir oorweging voorgelê.*

23b 5 Appèl teen besluite van 'n Algemene Sinode

- 23b 5.1 Appèl teen 'n besluit van 'n Algemene Sinode mag deur 'n lidmaat of kerkvergadering wat deur 'n besluit van 'n Algemene Sinode veronreg word, of wat meen dat die besluit in stryd is met die Skrif, die Belydenis of Kerkorde, gemaak word by die skriba van die Algemene Sinode of sy gevolmagtigde appèlkommissie.
- 23b 5.2 Kennis van appèl teen besluite van 'n Algemene Sinode asook die appèlstukke word gestuur aan die skriba van die Algemene Sinode of sy gevolmagtigde appèlkommissie. Die appèlkommissie dien die volgende Algemene Sinode of die Moderamen met 'n aanbeveling.
- 23b 5.3 Teen 'n besluit van die Algemene Sinode kan ook 'n gravamen/beswaarskrif ingedien word by die skriba van die beswaarde se sinode vir deursending na die Algemene Sinode indien dit deur die betrokke sinode, sinodale kommissie of moderamen aanvaar word.
- 23b 5.4 Ingevolge Artikel 44.3 van die Kerkorde kan sake in verband met leergeskille of geskille tussen sinodes onderling of tussen sinodes en mindere vergaderinge by wyse van appèl/beroep voor die Algemene Sinode of sy appèlkommissie dien. Dieselfde voorskrifte vir alle appèlle is ook met betrekking tot die behandeling van appèlle voor die Algemene Sinode of sy appèlkommissie van toepassing.
- 23b 6 **Bepalings in verband met appèlle en beswaarskrifte wat geld vir alle kerkvergaderings wat appèlle en beswaarskrifte hanteer**
- 23b 6.1 Vergaderings wat appèlle aanhoor, is geslote vergaderings.
- 23b 6.2 'n Lidmaat of 'n kerkvergadering wat hom/haar deur die beslissing van 'n kerkvergadering veronreg voel, of wat meen dat 'n besluit in stryd is met die Skrif, die Belydenis of die Kerkorde, mag binne 30 dae nadat hy/sy kennis geneem het van die besluit van die vergadering, kennis gee van appèl of beswaar (in die geval van 23b 4.3) by die skriba van die rings- of sinodale appèlliggaam binne wie se gebied die besluit geneem is.
- 23b 6.3 Die appellant gee ook skriftelik kennis van die appèl aan die skriba van die kerkvergadering teen wie se besluit geappelleer of beswaar aangeteken word. (Vgl Artikel 23.2 en Artikel 65 van die Kerkorde).
- 23b 6.4 Die appellant moet binne 30 dae nadat hy/sy kennis van appèl of beswaar gegee het die skriba van die appèlliggaam van 'n skriftelike uiteensetting van die gronde/redes van die appèl of beswaar (ter sake dokumentasie kan ingesluit word) voorsien, anders verval die reg op appèl.
- 23b 6.5 Die skriba van die appèlliggaam verkry by die kerkvergadering teen wie se besluit geappelleer of beswaar aangeteken word hulle skriftelike reaksie op die appèlgronde/redes (ter sake dokumentasie, waaronder alle dokumente, notules, bandopnames, ensovoorts, moet ingesluit word) en besorg dit aan die lede van die appèlliggaam wat die appèl of beswaar sal hanteer.
- 23b 6.6 Die indiener van 'n appèl of 'n beswaarskrif word by die indiening van die appèl of beswaarskrif in kennis gestel dat die uiteindelijke koste van die saak van hom/haar gevorder mag word indien die betrokke

appèlvergadering so besluit. Die indiener van die appèl/beswaarskrif moet dan skriftelik instemming met die reëling betuig.

23b 6.7 *Die appèllicgaam vergader so spoedig moontlik en beslis oor die appèl na aanleiding van die stukke voor hom.*

23b 6.8 *Hoewel die appèlondersoek op grond van die skriftelike uiteensetting van die appèlgronde (en ter sake dokumentasie) deur die appellant en die skriftelike reaksie van die kerkvergadering op die appèlgronde (en ter sake dokumentasie) gedoen word, kan die appèllicgaam self versoek of verlof gee dat mondelinge getuienis deur die appellant en/of 'n verteenwoordiger(s) van die betrokke kerkvergadering voor hom gelewer word.*

23b 7 *Middele tot beskikking van 'n appèllicgaam*

23b 7.1.1 *Na oorweging van die appèl kan die appèllicgaam behalwe in 'n geval wat onder 23b 7.2 val, die appèl op een van die volgende wyses hanteer:*

23b 7.1.2 *Die appèl geheel of gedeeltelik toestaan en die besluit van die kerkvergadering ter syde stel of wysig;*

23b 7.1.3 *Die appèl in geheel of gedeeltelik afwys en die besluit van die kerkvergadering in geheel of gedeeltelik bekragtig;*

23b 7.2 *Waar die appèl berus op wesenlike onreëlmatighede tydens die vergadering wat die besluit geneem het, stel die appèllicgaam die besluit van die betrokke kerkvergadering ter syde en verwys die aangeleentheid terug na die betrokke kerkvergadering om die aangeleentheid van nuuts af te hanteer. Die betrokke kerkvergadering kan 'n ander soortgelyke kerkvergadering vra om die aangeleentheid van nuuts af te hanteer.*

23b 8 *Besluit van die appèllicgaam*

Die appèllicgaam kom tot 'n besluit oor die appèl wat hy saam met sy redes daarvoor notuleer. Skriftelike kennis hiervan word aan die partye gegee.

Artikel 24

Die handeling van elke vergadering word daagliks met Skriflesing en gebed begin en met danksegging beëindig.

Artikel 25

Elke vergadering moet 'n voorsitter hê wat verantwoordelik is vir die leiding en ordelike verloop van die vergadering, en 'n skriba wat die handeling van die vergadering opteken.

3.2 Besondere bepalinge

3.2.1 Die kerkraad

Artikel 26

- 26.1 Elke gemeente het 'n kerkraad aan wie die opsig oor, die regering van en die tug in die gemeente toevertrou is.
- 26.2 Die kerkraad bestaan uit die bedienaars van die Woord, asook die ouderlinge en diakens wat as kerkraadslede verkies is. Daar kan ook bedienaars van die Woord, ouderlinge en diakens wees wat nie in die kerkraad dien nie.

Riglyne by Artikel 26.2

A - Algemeen

Die agtergrond van Kerkorde (KO) Artikel (Art.) 26.2 is dat nie alle ouderlinge en diakens noodwendig op die kerkraad hoef te dien nie. In die oorweging van die grootte van die kerkraad speel plaaslike bedieningsbehoefte 'n deurslaggewende rol. Voordat 'n kerkraad besluit op verkleining in terme van artikel 26.2 of nie, moet hy die saak goed oorweeg. Terwyl daar baie vir en teen 'n kleiner kerkraad in 'n groot gemeente gesê kan word, skep 'n groter kerkraad die moontlikheid van 'n breër deelname aan besluite én daarby 'n groter/breër aanvaarding van eienaarskap daarvoor.

By die bepaling van die grootte van so 'n kerkraad kan sake soos 'n breë verteenwoordiging van die gemeente, van die ampte, van gemeente-aksies en van hoe om in die bepaalde gemeente te verseker dat die kerkraad oor insette oor 'n breë front in die gemeente beskik, in ag geneem word. 'n Kerkraad behoort nie te klein wees nie, omdat dit afstand en verwydering tussen kerkraad en gemeente kan veroorsaak. Waar moontlik behoort ook 'n gelyke aantal ouderlinge en diakens op die nuwe kerkraad te dien en hierdie twee ampte moet die aantal predikante in getal oortref.

Oorlegpleging tussen die kerkraad en daardie ouderlinge en diakens wat nie op die kerkraad dien nie, is wenslik en noodsaaklik. Hierin kan 'n inligtingsvergadering/kontakvergadering help terwyl die kerkraad dit ook kan oorweeg om sy notules aan hierdie ouderlinge en diakens vir kennisname deur te gee.

Omdat alle gemeentepredikante as bedienaars van die Woord 'n sleutelrol in die gemeente speel, is dit wenslik dat hulle op die kerkraad dien.

Die beginsel dat geen amp bo of belangriker as 'n ander is nie, word gehandhaaf in die feit dat geen onderskeid gemaak word tussen ouderlinge en diakens as kerkraadslede en hulle wat nie op die kerkraad dien nie. Dit moet ook hier gaan om die gawes wat die Here aan sy gemeente gee. Alle leraars, ouderlinge en diakens in elke gemeente oefen dus steeds hulle ampspligte uit in terme van KO Art. 9, 16 en 17 onder leiding van en met verantwoording aan die kerkraad. Kerkrade kan egter, waar omstandighede dit vereis, die bestaande kerkraad verklein volgens die prosedure hieronder, en na hiérdie ampsdraers word verwys as ouderlinge- en diakens-kerkraad, en aan hulle word die opdragte soos vervat in KO Art. 26-28 toevertrou.

B – Prosedure indien 'n kerkraad op die implementering van KO art. 26.2 besluit

Die bestaande kerkraad besluit formeel om die kerkraad só saam te stel dat nie alle ouderlinge en diakens daarin dien nie, asook hoeveel ouderlinge en diakens daar in die gemeente en op die kerkraad onderskeidelik moet dien.

Die bestaande kerkraad verkies die lede van die nuwe kerkraad en lê die name vir approbasie aan die gemeente voor.

Ten einde moontlike (gemeenregtelike) regsprobleme te voorkom, word die lede van die huidige/bestaande kerkraad wat nie tot die nuwe kerkraad verkies word nie, versoek om as kerkraadslede (maar nie as ampsdraers nie) te bedank. Indien hulle nie wil nie, kan hulle hulle huidige termyne uitdien.

Die toekomstige kerkraad verkies voortaan alle ouderlinge en diakens in die gemeente met approbasie van die gemeente.

C – Afvaardiging na meerdere vergaderings

Afgevaardigdes na meerdere vergaderings (vgl. KO Art. 30 en 33) word uit die korpus van alle ouderlinge en diakens in die gemeente gekies.

Bepaling 26.1 Samestelling van die kerkraad

26.1.1 Die kerkraad bestaan uit minstens tien lede. Daar moet sover as moontlik 'n gelyke getal ouderlinge en diakens wees.

26.1.2 Kerkraadslede word gekies om medetoesig te hou oor die gemeente en nie noodwendig vir 'n bepaalde wyk nie.

26.1.3 Die kerkraad stel vas wat die bepaalde taak is wat aan elke kerkraadslid toegewys word volgens artikels 16 en 17 van Die Kerkorde. Die kerkraad moet ter wille van doeltreffende bearbeiding en organisasie die gemeente so indeel dat alle lidmate pastoraal versorg word. 'n Spesifieke opdrag met betrekking tot besondere werksaamhede van die gemeente kan ook aan 'n kerkraadslid gegee word.

Bepaling 26.2 Huishoudelike bepalings van die kerkraad

Die kerkraad kan huishoudelike bepalinge opstel vir sy vergaderings, werksaamhede en vir diè van die amptenare en kommissies wat deur hom aangestel word. Dergelike bepalings mag nie in stryd wees met die Woord van God, die Kerkorde en die Aanvullende Bepalings en ander besluite van die Algemene Sinode of die Noordelike Sinode nie.

Bepaling 26.3 Kommissies/taakspanne van die Kerkraad

26.3.1 Die kerkraad behoort jaarliks - of dan vir 'n termyn soos waarop die kerkraad besluit – kommissies/taakspanne te benoem om hom te help in die uitvoering van die gemeente se werksaamhede. Lede van kommissies/taakspanne hoef nie noodwendig kerkraadslede te wees nie. Aandag moet gegee word aan kundigheid, belangstelling en waar moontlik gesonde kontinuïteit.

26.3.2 Die kerkraad benoem 'n kommissie/taakspan wat die diensverhouding tussen die kerkraad as werkgewer en die werknemers van die kerkraad hanteer ooreenkomstig die besluite van die Algemene Sinode by Artikel 12 en met inagneming van toepaslike wetgewing van die staat soos verreken in die Kerkorde.

BEPALINGS INSAKE LIDMAATSKAP

Bepaling 26.4 Uit wie die gemeente bestaan

Elke gemeente bestaan uit

26.4.1 die belydende en dooplidmate wat binne die bepaalde grense, vir die gemeente deur die ring vasgestel, woonagtig is en wie se lidmaatskap deur die kerkraad in ooreenstemming met die kerklike bepalinge daaromtrent erken en aangeteken is;

26.4.2 die nog ongedoopte kinders van belydende lidmate wat kragtens die verbond van God in betrekking tot die gemeente staan;

26.4.3 lidmate aan wie kragtens bep. 26.5 lidmaatskap verleen is.

Bepaling 26.5 Lidmaatskap

Kerklike Lidmaatskap en die oordrag van kerklike lidmaatskap word hanteer volgens die betrokke besluite van die Algemene Sinode.

Ter inligting

BESLUIE VAN DIE ALGEMENE SINODE IN VERBAND MET KERKLIKE LIDMAATSKAP

Funksionele Besluit 16, Kerkorde 2007 bls 128 - 130

Besluite 1998

1. Die Algemene Sinode bevestig dat dooplidmate en belydende lidmate op grond van die verbond volledig lidmate van die kerk is.
2. Die Algemene Sinode handhaaf die praktiese onderskeiding van dooplidmate en belydende lidmate om uitdrukking te gee aan die verskil in verantwoordelikhede rondom lidmaatskap.
3. Die Algemene Sinode besluit dat oordrag van lidmaatskap van een gemeente na 'n ander by wyse van attestaat sal geskied. Die attestaat is 'n getuigskrif van die kerkraad oor die lewe en leer van 'n belydende lidmaat tydens sy/haar verblyf in die gemeente. Die naam van 'n lidmaat wat gedoop is, word saam met dié van sy/haar ouer(s) op die attestaat vermeld. Indien dit nie moontlik is nie, word 'n doopattestaat uitgereik as getuieis dat die lidmaat gedoop is en, indien moontlik, te getuig oor die lewe en leer van die lidmaat.
4. Die Algemene Sinode besluit dat die kerkraad die attestaat van die lidmaat in ontvangs neem en die pastorale verantwoordelikheid vir die lidmaat moet aanvaar. As sodanig het die kerkraad toesig oor die lewe en leer van die lidmaat. Die kerkraad moet toesien dat die lidmaat aktief meeleeft in die gemeente deur sy/haar gawes beskikbaar te stel tot opbou van die gemeente en die uitbou van die koninkryk van God in die wêreld. (Handelinge 1998, bl. 454, 4).

Besluite 2002

1. Die Algemene Sinode aanvaar die volgende uitgangspunte vir die hantering van kerklike lidmaatskap:
  - 1.1 Insluiting in die verbond (soos deur die doop bekragtig) is die grond vir volledige lidmaatskap.
  - 1.2 Lidmaatskap van 'n gemeente (nie noodwendig die een binne wie se geografiese grense gewoon word nie) is verpligtend.

1.3 By watter gemeente ingeskakel word, is *primêr* die verantwoordelikheid van die lidmaat.

1.4 Gemeentes bly geografies ingedeel sover die geografiese gebied verstaan word as daardie gebied waarvoor die gemeente die institusionele verantwoordelikheid aanvaar om daar die koninkryk van God op elke terrein te bevorder.

2. Die Algemene Sinode handhaaf die gebruik om gemeentes geografies af te baken.

3. Die Algemene Sinode besluit dat die formele aflegging van geloofsbelydenis ingeklee word as 'n getuienis van persoonlike geloof in Jesus Christus, onderskrywing van die Gereformeerde leer soos vervat in die Ou- en Nuwe Testament en die artikels van die Christelike geloof en gereedheid om leiding te neem in die gemeente.

4. Die Algemene Sinode gee opdrag aan die Algemene Jeugkommissie om toe te sien dat die kategetiese materiaal doelgerig aandag gee aan leerstellinge en praktiese toerusting van lidmate om hulle diensverantwoordelikheid in die gemeente en gemeenskap te kan aanvaar.

5. Die Algemene Sinode besluit dat die onderskeid tussen doop- en belydende lidmaatskap nie dui op dubbele lidmaatskap nie, maar slegs 'n onderskeid in die proses van lidmaatskap ontwikkeling aandui.

6. Omdat die ontwikkeling na belydende lidmaatskap gepaard gaan met die gereedheid om meerdere verantwoordelikheid tot diens leiding in die gemeente te aanvaar, besluit die Algemene Sinode dat slegs belydende lidmate tot die ampte (diens, leierskap) gekies word.

7. Die Algemene Sinode gee opdrag aan die AKG om 'n studie te doen oor die faktore wat 'n rol speel in die besluitnemingsproses van lidmate wanneer by 'n gemeente ingeskakel moet word. Aan die hand hiervan word die AKG opdrag gegee om so gou moontlik riglyne aan gemeentes beskikbaar te stel aan die hand waarvan lidmate gelei kan word om op verantwoordelike en sinvolle wyse by gemeentes in te skakel.

8. Die Algemene Sinode besluit om punte 3.2.2.1 tot 3.2.2.4 te aanvaar as praktiese riglyne vir die hantering van lidmaatskap en attestasie. Die bewoording in die laaste paragraaf van 3.2.2.2 word vervang met:

(1) Kerkrade wat 'n lidmaat van buite die gemeentegrense ontvang, gee daarvan kennis aan die kerkraad van die gemeente waar die lidmaat woon. Dieselfde bewoording geld ook wat 3.2.2.3 betref.

(2) Die ATR kry opdrag om die riglyne te integreer en in die Kerkorde op te neem in plek van die huidige beleidsbesluit 14.

Die Sinode besluit dat die praktiese hantering van attestate en spesifiek die prosedure met betrekking tot lidmaatskap oor grense heen, onmiddellik van krag is.

9. Lidmate van ander kerke wat versoek om in te skakel, word hanteer in terme van bestaande besluite van die Algemene Sinode. Waar sulke persone se doop erken word, kan hulle inskakel in die gemeente en deelneem aan die sakramente.

10. Die Algemene Sinode besluit om die volgende Begripverklaring oor kerklike lidmaatskap in Die Kerkorde op te neem: Die term *kerklidmaat* of *lidmaat* is 'n aanduiding van 'n bepaalde band tussen 'n gemeente en 'n individu waarvolgens die gemeente van Jesus Christus die individu as deel van daardie gemeente se verbondsverhouding met die drie-enige-God aanvaar en waarvolgens die individu deelneem aan die diens van die gemeente aan God, medemens en skepping. 'n *Dooplidmaat* in hierdie verband is 'n lidmaat wat gedoop is, maar nog nie belydenis van geloof afgelê het nie. 'n *Belydende lidmaat* is 'n lidmaat wat in 'n erediens belydenis van geloof afgelê het. Hierdie onderskeiding dui nie op dubbele lidmaatskap nie, maar is slegs aanduiding van 'n lidmaat se gereedheid tot aanvaarding van meerdere verantwoordelikheid in leidinggewende verband in 'n gemeente as belydende lidmaat.

11. Die Algemene Sinode besluit dat belydende lidmaatskap deur 'n tughandeling beëindig kan word as uiterste stap van tug. So 'n persoon kan slegs deur belydenis van geloof weer belydende lidmaat word nadat die tug opgehef is.

12. Vanweë die implikasie van hierdie besluit van die Algemene Sinode in die lig van Art. 10 van die Kerkorde (1998) en die NGB art. 16, besluit die Algemene Sinode om die hele verslag van die Ad Hoc-kommissie vir Kerklidmaatskap (Agenda bl. 306-311 punt 2.6) na die ATR te verwys om opnuut te kyk na al die aanbevelings. (Handelinge AS 2002, bl. 559: 2.6.4 en 560).

Riglyne vir Praktiese hantering van lidmaatskap

1. Persone kan binne geografiese grense van 'n bepaalde gemeente *intrek* en lidmaatskap van daardie gemeente verlang.

1.1 Lidmate handig self hulle attestate by die nuwe gemeente in of versoek die administratiewe amptenaar van die gemeente om dit van die vorige gemeente aan te vra.

2. Persone kan binne die geografiese grense van 'n gemeente *intrek en lidmaatskap van 'n ander gemeente verlang*.

2.1 Gemeentes behoort nie sonder meer sulke lidmate te verwelkom as die motivering vir hulle keuse om in te skakel verband hou met slegte verhoudings tussen die persoon(-ne) en iemand anders in die gemeente vanwaar hulle kom nie. In so 'n geval moet die kerkraad deur pastorale begeleiding die saak hanteer en in die reïne bring.

2.2 Gemeentes behoort net lidmate van buite hulle geografiese grense te aanvaar indien dit prakties moontlik is om sulke lidmate te bedien waar hulle woon en dit vir sulke lidmate prakties moontlik is om aktiewe lidmate te wees van die geloofsgemeenskap. ('n Uiterste voorbeeld illustreer dit: Dit sal bv. onprakties en onaanvaarbaar wees as 'n lidmaat van Laingsburg sou besluit om by Roodepoort in te skakel. Die kerkraad van Roodepoort sou in die geval van so 'n versoek om erkenning as lidmaat dit alleen kon aanvaar as die kerkraad die vermoë het om die lidmaat in Laingsburg te versorg en as

die lidmaat in Laingsburg die vermoë het om in te skakel by die gemeente-aktiwiteite in Roodepoort.)

2.3 Lidmate versoek skriftelik die gemeente waar hulle wil inskakel om as lidmate aanvaar te word en verskaf die nodige dokumentasie soos attestate en doopbewyse waar nodig. Die gemeente wat so 'n aansoek ontvang kan lidmate help met die verkryging van hierdie dokumente.

2.4 Kerkrade wat 'n lidmaat van buite die gemeente grense ontvang, gee daarvan kennis aan die kerkraad van die gemeente waar die lidmaat woon.

3. Persone kan binne die geografiese grense van 'n bepaalde gemeente *intrek en verlang om lidmaat te bly van die gemeente waar hulle lidmaat was.*

3.1 Kerkrade wat 'n lidmaat van buite die gemeente grense ontvang, gee daarvan kennis aan die kerkraad van die gemeente waar die lidmaat woon.

4. Persone kan vir 'n *tydperk lidmaat van 'n bepaalde gemeente wees* (hetsy omdat hulle binne die grense woon of oor grense lidmaatskap bekom het) *en besluit om lidmaat van 'n ander gemeente te word.*

4.1 Lidmate moet die kerkraad waar hulle lidmaat is daarvan in kennis stel met opgaaf van redes. Indien die kerkraad bevind dat die redes vir verandering van lidmaatskap nie kwaadwillig is nie, kan die attestaat na die nuwe gemeente oorgeplaas word.

Bepaling 26.6 Terugkeer tot en oorkoms na die kerk

26.6.1 In alle gevalle van terugkeer tot en oorkoms na die kerk, handel die kerkraad ooreenkomstig die riglyne van die Algemene Sinode soos vervat in Reglement 18: Die Nederduitse Gereformeerde Kerk en ander Christelike Kerke en Groepe (Kerkorde 2007 bls 112 – 115).

Bepaling 26.7 Register vir Doop- en Belydende Lidmate

26.7.1 Die praktiese onderskeiding van dooplidmate en belydende lidmate word gehandhaaf om uitdrukking te gee aan die verskil in verantwoordelikhede rondom lidmaatskap.

26.7.2 Die kerkraad sorg vir 'n behoorlike doop-en lidmateregister op skrif in elke gemeente. 'n Gerekenariseerde register alleen, is nie aanvaarbaar nie.

26.7.3 Die kerkraad moet jaarliks afskrifte van die doop- en lidmateregister laat maak en dit deur 'n kommissie/taakspan van die kerkraad namens die kerkraad laat nasien en onderteken. Die kerkraad is daarvoor verantwoordelik dat die afskrifte by die argief ingedien word.

Bepaling 26.8 Beëindiging van lidmaatskap

- 26.8.1 'n Persoon hou op om lidmaat van die gemeente te wees:
- 26.8.1.1 Wanneer hy uit die gemeente vertrek.
  - 26.8.1.2 Wanneer hy met toestemming by 'n ander gemeente van die NG Kerk inskakel.
  - 26.8.1.3 Wanneer hy skriftelik bedank of versoek dat sy lidmaatskap beëindig word.
  - 26.8.1.4 Wanneer 'n persoon hom, na ondersoek en volgens oordeel van die kerkraad, deur woord en daad van die gemeente afskei.
  - 26.8.1.5 Wanneer gehandel word langs die weg van die kerklike tug wat uitloop op afsnyding van die gemeente.
- 26.8.2 In al die genoemde gevalle vind die administratiewe hantering plaas volgens die neergelegde bepalinge in die Argiefreglement.
- 26.8.3 Wanneer 'n persoon as lidmaat bedank (Bep. 26.8.1.3), is die bedanking van krag sodra dit deur die kerk ontvang is. In hierdie geval word die kerk geag die kerkkantoor of die voorsitter van die kerkraad te wees.

Bepaling 26.9 Vermeerdering / afstigting van gemeentes

- 26.9.1 Vermeerdering / afstigting van gemeentes word gedoen volgens die Punt 6.1 (Vermeerdering/ Afstigting van gemeentes) in Reglement 6, Kerkorde 2007 bls 65 – 67.

Artikel 27

- 27.1 'n Kerkraad mag desentraliseer en aan gedesentraliseerde kerkrade duidelik omskrewe bevoegdhede gee wat aan die ring vir goedkeuring voorgelê word.
- 27.2 Vir die behartiging van die besondere werksaamhede aan die onderskeie ampte verbonde, mag die ouderlinge en diakens gereeld afsonderlik vergader.

Artikel 28

- 28.1 Die kerkraad vergader minstens vier keer per jaar.
- 28.2 Die kerkraad kies jaarliks 'n voorsitter uit die leraar(s) en ouderlinge.
- 28.3 Buitengewone vergaderings van die kerkraad word deur die voorsitter byeengeroep na oorlegpleging met die leraar(s) indien die voorsitter nie 'n leraar van die gemeente is nie.
- 28.4 Indien die plaaslike leraar(s) nie by 'n gewone of buitengewone kerkradsvergadering teenwoordig kan wees nie, moet die konsulent of 'n ander leraar deur die ring daartoe goedgekeur, die vergadering adviserend namens die ring bywoon met

verslag aan die ring. Die persoon kan ook op versoek van die kerkraad as voorsitter optree.

Bepaling 27.1 Predikantswyke en wykskerkrade

27.1.1 Wykskerkrade kan op een van twee maniere gevorm word:

27.1.1.1 Elke predikantswyk kan 'n eie wykskerkraad vorm; of

27.1.1.2 'n aantal wyke saam kan 'n wykskerkraad vorm sodat daar in 'n predikantswyk meer as een wykskerkraad kan wees; of

27.1.1.3 twee of meer predikantswyke kan in 'n makro-opset saam 'n wykskerkraad vorm.

27.1.2 Wykskerkrade kan alleen gevorm word nadat:

27.1.2.1 Die kerkraad formeel 'n besluit tot desentralisering met 'n twee-derde meerderheid geneem het; en

27.1.2.2 die ooreenkoms vir desentralisering deur die ringskommissie vir kerkordelike korrektheid gekontroleer is.

27.1.3 Desentralisering behels wykskerkrade wat wyksake hanteer en 'n sentrale kerkraad wat gemeenskaplike sake hanteer.

27.1.4 Die ooreenkoms vir desentralisering moet baie duidelik uitspel watter werksaamhede deur die sentrale kerkraad behartig word en watter deur wykskerkrade afgehandel kan word.

27.1.5 Wykskerkrade: grootte en vakatures

27.1.5.1 Die aanvanklike grootte van en getal wykskerkrade asook die grootte van die Sentrale Kerkraad word voor desentralisasie deur die kerkraad bepaal.

27.1.5.2 Na gelang van omstandighede kan die grootte van en getal wykskerkrade gewysig word.

27.1.5.3 Van hierdie wysiging(s) moet jaarliks aan die Ring verslag gedoen word.

27.1.5.4 Die kerkraad besluit self oor die aanvul van vakatures op die wykskerkrade

27.1.6 Die Sentrale Kerkraad

27.1.6.1 Die Sentrale Kerkraad bestaan uit

1. Al die leraars van die gemeente;
2. 'n Aantal verteenwoordigers, met sekundi, soos ooreengekom in die desentralisasie-ooreenkoms.
3. Die Sentrale Kerkraad kan 'n maksimum van 3 persone ten opsigte van bepaalde kundigheid met stemreg byvoeg.

27.1.6.2 Indien 'n verteenwoordiger nie teenwoordig kan wees nie word 'n sekonduslid vir die vergadering opgeroep sodat die vergadering so na as moontlik aan voltallig sal wees.

27.1.6.3 Die verteenwoordiging moet beduidend en sinvol wees sodat die Sentrale Kerkraad nie tot 'n te klein groepie mense verskraal word nie.

27.1.7 Sover moontlik moet daar gelyke verteenwoordiging van ouderlinge en diakens in die Sentrale Kerkraad wees.

27.1.8 Verdeling van werksaamhede

27.1.8.1 Onder wyksake word verstaan alle kerklike aangeleenthede binne die betrokke wykskerkraad waarby die ander wykskerkrade nie 'n direkte belang het nie. Voorbeelde hiervan is die verkiesing van kerkraadslede, uitoefening van opsig en tug by lidmate, kontrolering van die ampswerk binne die betrokke wykskerkraad en die organisering van die wykskerkraad ten opsigte van die werksaamhede binne daardie betrokke gebied.

27.1.8.2 Onder sake vir die Sentrale Kerkraad word verstaan daardie kerklike aangeleenthede waarby die gemeente as geheel belang het, byvoorbeeld beroep van leraars, uitoefening van tug oor ampsdraers, begroting en finansies, gemeentelike eiendomme, liturgie en erediens en voorbereiding van verslae aan en afvaardiging na meerdere vergaderings.

27.1.8.3 Indien verkies en vooraf so besluit is, word die Sentrale Kerkraad by 'n beroepingsvergadering uitgebrei tot alle kerkraadslede.

27.1.9 Bevoegdheid van Sentrale Kerkraad

27.1.9.1 Sodra die sentrale kerkraad benoem is, is desentralisasie voltooi en vestig al die bevoegdhede, insluitende die bevoegdheid om vroeëre kerkraadsbesluite in hersiening te neem, asook die verpligtinge van die kerkraad in die sentrale kerkraad.

27.1.9.2 Na voltooiing van desentralisasie funksioneer wykskerkrade ingevolge gedelegeerde bevoegtheid vanaf die sentrale kerkraad.

27.1.9.3 Wysigings aan die desentralisasie-ooreenkoms kan slegs deur die sentrale kerkraad gedoen word na vooraf kennisgewing aan die wykskerkrade en met voorlegging aan die Ringskommissie vir kontrole.

27.1.9.4 Na desentralisasie moet die sentrale kerkraad toesien dat die ooreenkoms, Kerkorde en Bepalings deur die wykskerkrade uitgevoer word.

27.1.9.5 Dit is wenslik dat die kommissies van die Sentrale Kerkraad uit verteenwoordigers van al die wykskerkrade saamgestel sal word, alhoewel kundigheid en nie verteenwoordiging nie, die deurslaggewende faktor moet wees.

27.1.10 Verkiesing van kerkraadslede

27.1.10.1 Die verkiesing van kerkraadslede geskied uit lidmate binne die betrokke wykskerkraad se gebied. Indien 'n kerkraadslid in dieselfde gemeente na 'n ander wykskerkraad se gebied verhuis en hy sou steeds gewillig wees om te dien, kan hy sy dienstermyn in die vorige wykskerkraad voltooi. Hy kan ook per ooreenkoms in die nuwe wykskerkraad as kerkraadslid daar aanvaar word.

27.1.10.2 Lidmate wat binne een wykskerkraad se gebied woon kan vir 'n ander wykskerkraad verkies word, mits die betrokke wykskerkrade daartoe ooreenkom.

27.1.11 Al die ordereëls wat vir 'n kerkraadsvergadering geld, geld vir die Sentrale Kerkraad en vir elke afsonderlike wykskerkraad. Dit sluit in sake soos grootte van die kerkraad, voorsitterskap, kworum, revisie, notule en ander vergaderingsprosedure.

27.1.12 Indien wykskerkrade teenstrydige besluite neem of in dispuut gaan, gee die Sentrale Kerkraad uitspraak.

Bepaling 27.2 Vergaderings van die kerkraad, wykskerkrade en sentrale kerkraad

27.2.1 Gewone vergaderings van die kerkraad, wykskerkraad en sentrale kerkraad geskied na afkondiging by die erediens op minstens een Sondag en na skriftelike kennisgewing aan die lede. 'n Vasgestelde datum op die kerkkalender kan beskou word as 'n skriftelike kennisgewing.

27.2.2 'n Buitengewone vergadering van die kerkraad, wykskerkraad en sentrale kerkraad word deur die betrokke voorsitter belê, met kennisgewing aan die lede. Dit geskied wanneer hy dit nodig ag of wanneer minstens tien persent van die dienende lede van die betrokke vergadering by hom daarvoor aansoek doen. Op sodanige vergadering word net die saak/sake behandel waarvoor die vergadering aangevra is.

3.2.2 Die ring

Artikel 29

As uitdrukking van die kerkverband en met die oog op behoorlike kerklike dissipline, word naburige gemeentes onderling gegroepeer tot ringe. Hierdie groepering van gemeentes word van tyd tot tyd deur die sinode gedoen. Die ring vergader een maal per jaar of soos deur die betrokke sinode bepaal.

Bepaling 29.1 Die herindelning van ringe

29.1.1 Die herindelning van ringe geskied deur die Sinodale Diensraad met verslag aan die sinode.

29.1.2 Na herindelning, op 'n datum soos met die Sinodale Diensraad ooreengekom, konstitueer die heringedeelde ring nuut, en wel op die volgende wyse:

29.1.2.1 Indien daar in die geheel 'n nuwe ring gevorm word, vind die konstituering plaas onder leiding van 'n lid van die ringskommissie van 'n naburige ring wat deur die Sinodale Diensraad benoem word. Funkisionarisse vir die ring word gekies en kommissies word benoem. Alle gemeentes se afgevaardigdes moet van nuwe geloofsbriewe voorsien wees.

29.1.2.2 Waar een of meer gemeentes tot 'n bestaande ring toegevoeg word, vind die konstituering plaas onder leiding van die ringskommissie van daardie ring. Nuwe funksionarisse word dan gekies en kommissies/taakspanne se personeel word uitgebrei waar nodig. Slegs die gemeentes wat tot 'n bestaande ring gevoeg word, moet 'n nuwe afvaardiging saamstel in ooreenstemming met Bepaling 30 en ook nuwe geloofsbriewe indien.

29.1.3 In die geval waar daar slegs 'n gemeente uit 'n bestaande ring vanweë herindelning weggeneem word, of waar 'n gemeente ontbind, sodat daar nie 'n toevoeging tot die personeel van die ring plaasvind nie, vind herkonstituering nie plaas nie.

Bepaling 29.2 Gewone vergadertyd van ringsvergaderings

Ringe vergader jaarliks, binne ses maande na afsluiting van die boekjaar.

Artikel 30

30.1 Die ring word saamgestel uit die leraar(s) en een ouderling/diaken as afgevaardigdes deur die kerkraad van elke gemeente binne die ringsgebied. Waar die predikantspos vakant is, kan 'n ouderling/diaken vir die predikantspos afgevaardig word.

30.2 As 'n gemeente meer as een predikantspos het, het die kerkraad die reg om nog een ouderling/diaken vir elke bykomende predikantspos af te vaardig, indien die sinode daartoe besluit. Waar in sodanige gemeente 'n predikantspos vakant is, mag die kerkraad 'n ouderling/diaken vir die vakante pos afvaardig.

30.3 Vir elke afgevaardigde word 'n sekundus aangewys. 'n Ouderling/diaken mag as sekundus vir 'n leraar optree.

30.4 Alle afgevaardigdes moet van geloofsbriewe voorsien wees.

Bepaling 30.1 Ouderlinge/diakens op die ring

30.1.1 In ooreenstemming met Artikel 30.1 en 30.2 mag elke kerkraad net soveel ouderlinge/diakens afvaardig as wat daar predikantsposte in die gemeente is.

30.1.2 In ooreenstemming met Artikel 30.3 word daar een sekundus afgevaardig vir elke primarius afgevaardigde, met dien verstande dat daar vir elke leraar ook 'n sekundus uit die geledere van die ouderlinge/diakens aangewys kan word.

30.1.3 In ooreenstemming met Artikel 30.1 en 30.2 mag die kerkraad 'n ouderling/diaken afvaardig in die predikantspos wat vakant is.

Bepaling 30.2 Konstituering

30.2.1 'n Kworum vir 'n ringsvergadering is twee derdes van die aantal afgevaardigdes.

30.2.2 Die voorsitter van die ringskommissie neem die opening van die ringsvergadering waar. Hy konstitueer die vergadering aan die hand van die geloofsbriewe.

30.2.3 Die ring kies onmiddellik na sy konstituering by elke gewone vergadering 'n voorsitter, ondervoorsitter en skriba uit sy teenwoordige lede per groslys vir elke pos. Dieselfde persoon word verkieslik nie vir meer as twee agtereenvolgende gewone vergaderings tot voorsitter en skriba van die ring gekies nie.

30.2.4 As daar gedurende die jaar hindernisse ontstaan waardeur die voorsitter en/of skriba van die ringskommissie nie hulle funksies kan vervul nie, sal die ringskommissie reëlings tref vir die voortgang van die werksaamhede.

Bepaling 30.3 Buitengewone ringsvergaderings

30.3.1 'n Buitengewone ringsvergadering word saamgeroep deur die ringskommissie met kennisgewing van een week aan al die kerkrade.

30.3.1.1 In spoedeisende gevalle.

30.3.1.2 Op skriftelike versoek van 'n kerkraad met volledige motivering.

30.3.1.3 Op skriftelike versoek van drie afgevaardigdes van die vorige ringsitting met volledige motivering.

30.3.1.4 In opdrag van die Sinode of op versoek van die Sinodale Diensraad/ Diensgroep vir Koördinerings- en Bestuur.

30.3.1.5 Op versoek van 'n aangeklaagde in 'n tugsak of appèllant met waarborg van kostes.

30.3.2 As personeel van 'n buitengewone ring dien die afgevaardigdes van die vorige gewone ringsitting, mits hulle steeds in die kerkraad dien. Dieselfde voorsitter en skriba van die gewone vergadering tree op. Alle nuwe afgevaardigdes moet voorsien wees van geloofsbriewe.

Bepaling 30.4 Pligte van ringskriba

Behalwe die gewone funksie van die skriba soos aangedui in artikel 25 van die Kerkorde, moet die skriba van die ring die volgende opdragte spesiaal behartig met verslag aan die volgende gewone vergadering van die ring:

30.4.1 Die skriba stuur die beskrywingspunte van die ring deur na die skriba van die sinode.

30.4.2 Die skriba sorg dat binne twee maande na afloop van die vergadering 'n kopie van die handeling van die ring tesame met alle bylaes wat daarby hoort en al die verslae wat voor die ring gedien het, aan die Direkteur van Argief- Bestuursinligtingsdienste van die Kerk besorg word.

30.4.3 Die skriba stuur dadelik na afloop van die vergadering alle besonderhede van die ring wat vir die Kerkjaarboek benodig word, aan die hoofkompilator van die Kerkjaarboek. Hierbenewens kontroleer die skriba ook dat elke gemeente betyds hulle gegewens aan die hoofkompilator stuur.

30.4.4 Die skriba gee so spoedig moontlik na die vergadering van die ring aan die kerkrade binne ringsgebied kennis van al die besluite wat op hulle betrekking het.

30.4.5 Die skriba voer uit wat aan hom opgedra word in bepalings 8.2 en 8.3.

30.4.6 Hy hou 'n behoorlike ringsliaseerstelsel in stand.

30.4.7 Die skriba van die ringskommissie gee van elke geval waar 'n beroep na 'n gemeente aanvaar word, kennis aan die Hoofbeampte van die Pensioenfonds. Slegs wanneer skriftelike bevestiging van die Hoofbeampte

ontvang is dat alle pensioenreëlings met betrekking tot die beroepene in orde is, gee die skriba namens die kerkverband toestemming tot bevestiging.

Artikel 31

Tot die werksaamhede van die ring behoort:

- 31.1 kerkvisitasie;**
- 31.2 die opsig oor die gemeentes, om toe te sien dat kerkrade en gemeentes hulle roeping nakom;**
- 31.3 advies en hulp aan kerkrade;**
- 31.4 die stigting van nuwe gemeentes of ontbinding van gemeentes op versoek van kerkrade en die reëling van gemeentelike grense;**
- 31.5 die behandeling van sake wat óf in eerste instansie óf in beroep voor die ringsvergadering gebring word;**
- 31.6 die behartiging van die gemeenskaplike roeping en gesamentlike werksaamhede van die gemeentes binne die ring soos telkens deur die ring bepaal;**
- 31.7 die opsig en tug oor alle ouderlinge, diakens en predikante, wat emeriti en proponente insluit, sonder om die opsig van die kerkraad oor sy ampsdraers uit te sluit (sien Art. 62.2).**

Bepaling 31.1 Werksaamhede van die ring

31.1.1 Die ring besluit na aanleiding van die behoeftes in die ringsgebied oor sy werksaamhede en die struktuur daarvan en wys kommissies/taakspanne aan, of kan personeel aanstel, ten einde sy werksaamhede uit te voer.

Bepaling 31.2 Kommissies/taakspanne van die ring

31.2.1 Die Ringskommissie

31.2.1.1 Voor die einde van die gewone vergadering van die ring word daar 'n ringskommissie gekies. Die ringskommissie kan op een van die volgende maniere saamgestel word:

- 1 Die verkose voorsitter, ondervoorsitter en skriba (plus 2 sekundi);
- 2 Die verkose voorsitter, ondervoorsitter en skriba (plus 2 sekundi) wat uitgebrei kan word
  - 2.1 of met 2 ouderlinge/diakens (met sekundi);
  - 2.2 of met een verteenwoordiger per ringsgemeente (met sekundi).

31.2.1.2 Hierdie kommissie voer alle opdragte van die ring uit.

31.2.1.3 Hanteer voorlopig spoedeisende sake totdat die ring dit in behandeling kan neem.

31.2.1.4 Roep wanneer nodig 'n buitengewone vergadering van die ring saam.

31.2.1.5 Is verantwoordelik vir die voorbereiding van die agenda vir gewone en buitengewone vergaderings van die ring.

31.2.1.6 Keur na die vereistes van bep. 31.3.1 veranderinge aan grense tussen gemeentes goed.

31.2.1.7 Die voorsitter van die kerkraad van 'n gemeente, waar 'n leraar emeriteer, stel die Ringskommissie vooraf in kennis van die bogenoemde emeritaat. Die Ringskommissie kontroleer alle dokumentasie met betrekking tot die emeritaat en of die betrokke kerkraad al sy verpligtinge teenoor die leraar nagekom het.

31.2.1.8 Doen verslag van al sy werksaamhede by elke gewone vergadering van die ring.

31.2.2 Kommissie vir visitasie

Met die oog op die visitatoriese taak van die ring, word jaarliks 'n kommissie vir visitasie benoem wat uitvoering moet gee aan die opdragte soos vervat in bep. 31.3.

31.2.3 Kommissie vir Argief

Die ring benoem 'n argiefkommissie wat toesien dat uitvoering gegee word aan die opdragte soos vermeld in bep. 2.3 van die Argief- en Museumreglement.

31.2.4 Die ring benoem 'n konsulent vir elke gemeente (vergelyk Reglement vir die Konsulent) vir die verantwoordelikhede, vergoeding en verslag).

31.2.5 Ander kommissies/taakspanne

Die ring benoem by elke gewone vergadering ander kommissies/taakspanne soos nodig. Met uitsondering van die ringskommissie hoef lede van kommissies/taakspanne nie noodwendig afgevaardigdes te wees nie.

Bepaling 31.3 Kerkvisitasie

31.3.1 Ten einde die ring in staat te stel om sy opdrag tot kerkvisitasie (KO art. 31.1) uit te voer, word daar by elke gewone vergadering van die ring verslag gedoen deur die kommissie vir visitasie oor die algemene geestelike toestand van elke gemeente. Hierdie verslag moet 'n oorsigtelike en evaluerende beeld gee. Fynere besonderhede word nie verwag nie, maar wel duidelike positiewe en/of negatiewe tendense wat die aandag van die gemeente of ring verdien. Waar nodig moet vergelykings met vorige jare getref word. Om hierdie verslag te kan opstel, kan die kommissie skriftelike verslae aanvra van elke kerkraad.

31.3.2 In die verslag van die visitasiekommissie aan die ring behoort, benewens spesifieke sake waaroor die ring telkens besluit, ook onder andere die gemeente se bedieningstrategie, finansiële beplanning, hantering van diensverhoudinge, gemeentebou, erediens, jeug, diens van barmhartigheid en sending/getuienis aandag te kry.

31.3.3 Die kommissie vir visitasie behoort toe te sien dat alle gelegitimeerdes in die verskillende gemeentes pastoraal versorg word.

Bepaling 31.4 Verandering van grense en naam

31.4.1 Wanneer die grense van gemeentes vasgestel is, word wysigings nie sonder gegronde redes aangebring nie. Voorstelle vir verandering van grense moet eers deur die betrokke kerkrade goedgekeur word en dan aan die ringkommissie(s) voorgelê word, wat dit goedkeur en aan die skriba van die sinode berig stuur oor die grensverandering, om deur hom in *Kerkbode* gepubliseer te word.

31.4.2 Naamsverandering van 'n gemeente geskied deur die sinode/Sinodale Diensraad op aanbeveling van die ring.

Bepaling 31.5 Vervreemding van gemeentelike eiendom

31.5.1 Gemeentelike eiendomme, goedere en fondse word volledig deur die kerkraad geadminestreer met jaarlikse verslag aan die ring (vergelyk Reglement 9, Reëling van Eiendomme, Goedere en Fondse).

31.5.2 Gemeentes kan nie sonder gegronde redes van hulle eiendomme en goedere vervreem nie. Indien 'n kerkraad besluit om van sy vaste eiendomme te vervreem geskied dit na oorleg met die ring/ringskommissie.

Bepaling 31.6 Ander sake wat die ring behandel

Die ring neem verder alle sake in behandeling wat deur kerkrade binne die gebied deur lede van die ring en lidmate van die gemeentes op 'n behoorlike wyse aan die ring voorgelê word.

3.2.3 Die sinode

Artikel 32

Die sinode word saamgestel uit afgevaardigdes van gemeentes wat geografies 'n eenheid vorm en maklik vergader. Die groepering kan deur

die Algemene Sinode/ Moderamen gewysig word op versoek en met goedkeuring van die betrokke Sinode(s)/Sinodale Kommissie(s).⁷

Artikel 33

- 33.1 Sinodes word op een van die volgende maniere - waaroor elke sinode self besluit - saamgestel:**
  - 33.1.1 'n Gelyke aantal leraars en ouderlinge/diakens uit elke gemeente in die sinodale gebied as afgevaardigdes van elke kerkraad. Waar 'n predikantspos vakant is, kan 'n ouderling/diaken vir die predikantspos afgevaardig word. Die sinode besluit op die aantal afgevaardigdes per gemeente; of**
  - 33.1.2 'n Gelyke aantal leraars en ouderlinge/diakens uit elke ring in die sinodale gebied. Die sinode besluit op die wyse van afvaardiging en die aantal afgevaardigdes per ring.**
- 33.2 Die teologiese opleiding word in adviserende hoedanigheid verteenwoordig deur een lid van die personeel van die Teologiese Fakulteit Stellenbosch en/of die Teologiese Fakulteit Pretoria en/of die Teologiese Fakulteit Bloemfontein.**
- 33.3 Vir elke afgevaardigde word 'n sekundus aangewys. 'n Ouderling/diaken mag as sekundus vir 'n leraar optree.**
- 33.4 Afgevaardigdes moet van geloofsbriewe voorsien wees.**

Artikel 34

Die sinode vergader ten minste elke vier jaar, sover moontlik in die jaar na die gewone vergadering van die Algemene Sinode.

Bepaling 32.1 Vergaderings van die Sinode

32.1.1 Die sinode, saamgestel volgens art. 32 van die Kerkorde, en wat die afgevaardigde leraars/ouderlinge en diakens betref, in ooreenstemming met die reg verleen in art. 33.1.1, vergader op 'n tyd en plek deur die Sinodale Diensraad vasgestel met inagneming van die voorbehoud in art. 34 van die Kerkorde.

32.1.2 Elke gemeente is geregtig om sy afvaardiging soos volg saam te stel:

32.1.2.1 Al sy leraars en 'n gelyke aantal ouderlinge/diakens vir elke afgevaardigde leraar, maar by elke gemeente behoort minstens een leraar en een ouderling/diaken (met sekundus) afgevaardig te word.

---

⁷ Verskillende Sinodes het verskillende name (bv. Moderamen, Diensraad, Sinodale Dienskommissie) vir 'n liggaam wat die funksies van die Sinodale Kommissie verrig.

32.1.2.2 Indien 'n gemeente minder as sy volle getal leraars afvaardig, kan 'n medeleraar as sekundus vir 'n ander leraar afgevaardig word.

32.1.2.3 In die geval van 'n vakante leraarspos, of waar geen leraar afgevaardig word nie, kan 'n gemeente wel in ooreenstemming met KO art 33.1.1 'n ouderling/diaken (met sekundus) afvaardig. 'n Ouderling/diaken kan egter nie as sekundus vir die leraar/leraarspos afgevaardig word nie.

32.1.4 Gewone vergaderings van die Sinode word ses maande tevore opgeroep deur 'n kennisgewing van die skriba in *Kerkbode*.

Bepaling 32.2 Konstituering

32.2.1 Die geloofsbriewe van afgevaardigdes, deur die voorsitter en skriba van die kerkraad namens die kerkraad onderteken, moet die skriba van die Sinode minstens twee maande voor die tyd bereik.

32.2.2 Die skriba stel die lys van afgevaardigdes uit die geloofsbriewe op en lê dit by die aanvang van die sitting skriftelik ter tafel.

32.2.3 By die konstituering stel die skriba 'n presensielys op.

32.2.4 Die presensielys word deurlopend op datum gehou.

32.2.5 'n Kworum vir 'n sinodevergadering is twee derdes van die aantal afgevaardigdes.

32.2.6 Persone wie se name nie op die presensielys verskyn nie, mag nie aan die verrigtinge deelneem nie.

32.2.7 Die predikante in sinodale diens en diegene wat in ooreenstemming met art. 33.2 van die Kerkorde die teologiese opleiding verteenwoordig, het sitting met adviserende stem.

32.2.8 Die afgevaardigde leraar met die langste diens, wat die oudste in jare is, neem die leiding by die opening en konstituering van die sinode. Daarna lei die uittredende moderatuur die vergadering aan die hand van die agenda wat deur die Diensgroep vir Koördinerings- en Bestuur opgestel is totdat die nuwe moderatuur verkies is.

32.2.9 Voor die verdaging van die sinode word 'n moderatuur verkies wat bestaan uit 'n moderator, assessor, aktuaris en addisionele lid wat uit afsonderlike groslyste verkies word.

32.2.9.1 Nominasies word gedoen op 'n nominasievorm wat deur die Diensgroep vir Koördinerings en Bestuur voorberei is en waarop die vereistes vir elke pos uiteengesit is. Voordat die groslys gefinaliseer kan word, moet elke genomineerde met sy handtekening aandui dat hy/sy die nominasie en vereistes aanvaar.

32.2.9.2 Vir die pos van aktuaris kan die Diensgroep vir Koördinerings en Bestuur minstens drie name van kandidate wat as geskik vir die pos beskou word, voorlê.

32.2.9.3 Geen persoon mag by meer as drie gewone vergaderings van die sinode vir dieselfde pos verkies word nie.

32.2.10 Die sinode se predikant in sinodale diens tree ampshalwe op as skriba van die sinode.

Bepaling 32.3 Buitengewone Sinode

32.2.1 In dringende gevalle wat nie voorsien is nie, het die Sinodale Diensraad die reg om die Sinode uit te stel, of om 'n buitengewone sinode byeen te roep met skriftelike kennisgewing van drie weke aan al die kerkrade.

32.3.2 'n Buitengewone vergadering van die Sinode konstitueer met dieselfde personeel as by verdaging van die vorige gewone sitting, behalwe vir afgevaardigdes wat vir die eerste keer sitting neem, of in gevalle waar 'n kerkrade sou besluit om 'n ander afgevaardigde te stuur. In laasgenoemde twee gevalle moet nuwe geloofsbriewe ingelewer word.

32.3.3 Die voorsitter van die Sinodale Diensraad lei die vergadering en gaan ook in die opening voor.

Bepaling 32.4 Sake vir behandeling deur Sinode

32.4.1 Verslae van diensgroepe en verteenwoordigers

Minstens drie maande voor die bepaalde datum van die sitting moet daar by die skriba verslae van die kommissies en verteenwoordigers deur die sinode benoem, ingedien word.

32.4.2 Beskrywingspunte en beswaarskrifte

Beskrywingspunte en beswaarskrifte moet vier maande voor die datum van die sitting in die hande van die skriba wees en word deur afgevaardigdes, kerkrade, ringe, ringskommissies en diensrade van die Sinode ingedien. Die moderatuur hanteer die verwysing van die beskrywingspunte en beswaarskrifte na die onderskeie diensrade van die sinode, met opdrag dat

die diensraad hierdie beskrywingspunt(e) by sy verslag inwerk of as aanvullende verslag voor die sinode lê. Die spesifieke beskrywingspunt is die voorstel voor die vergadering, met die diensraad se aanbeveling as eerste amendement (indien nodig).

32.4.3 Versoekskrifte van lidmate

Lidmate van gemeentes binne die gebied mag hulle by wyse van versoekskrif tot die Sinode wend. Sodanige versoekskrifte moet ook vier maande voor die datum van die sitting in die hande van die skriba wees.

32.4.4 Die agenda

Die skriba laat al die stukke onder bep. 32.4.1 – 32.4.3 genoem, en watter ander reëlins daar ook mag wees, druk en versprei die agenda van die Sinode betyds (minstens vier weke voor die datum van die sitting) onder die afgevaardigdes op 'n wyse waarop die DKB as kommissie vir die agenda (bep 35.1.3.11) mag besluit.

32.4.5 Laatstukke

Laatstukke word aan die Sinodale Taakspan Regte voorgelê wat die Sinode adviseer oor die ontvanklikheid daarvan en die wyse van hantering. Die sinode besluit op voordrag van die Taakspan Regte of laat ingekome stukke behandel word.

Bepaling 32.5 Godsdienstige handeling tydens die sinode

32.5.1 Met inagneming van KO art. 24 word elke dag se sitting op gepaste wyse begin en geëindig.

32.5.2 Geleentheid vir gebed en sang word deur die moderator na goeddunke deur die loop van die dagprogram geskep.

Artikel 35

Tot die taak en bevoegdhede van die sinode behoort

- 35.1 die opstel en wysiging van bepalinge en reglemente vir die werksaamhede aan hom toevertrou, mits dit nie met die *Kerkorde* in stryd is nie;
- 35.2 die behartiging van die gemeenskaplike roeping en gesamentlike werksaamhede van die gemeentes in sy gebied, met inagneming van Artikel 22 en daarom ook Artikel 26, 31 en 43 van die *Kerkorde*. Die aard en omvang van hierdie sake word deur die sinode self bepaal;
- 35.3 die opleiding van evangeliedienaars soos deur Artikel 5 bepaal;

- 35.4 die opbou van die nodige fondse met die oog op eie werksaamhede en die finansiering van die Algemene Sinode volgens 'n aanvaarde formule;
- 35.5 die behandeling van alle sake wat in eerste instansie of by wyse van appèl voor hom gebring word;
- 35.6 die aanwysing van afgevaardigdes na die Algemene Sinode.

Bepaling 35.1 Die Sinodale Diensraad

35.1.1 Tydens die sinode word daar 'n Sinodale Diensraad (SDR) saamgestel wat uit die volgende lede bestaan:

1. Die moderator, assessor, aktuaris en addisionele lid.
2. Die diensraadvoorsitters.
3. Een predikant en een ouderling/diaken (met sekundi) uit elke ring, aangewys deur die onderskeie ringe.
4. Die sinode se predikant in sinodale diens wat ampshalwe as skriba optree.
5. Die saakgelastigde van die sinode.
6. Die SDR kan (indien moontlik tydens die sinodevergadering) 'n maksimum van 5 persone met stemreg byvoeg. Hierdie persone hoef nie lede van die sinode te wees nie, maar moet 'n bydrae tot die kernbesigheid van die SDR kan lewer.

35.1.2 Vakatures

1. 'n Ouderling/diaken op die SDR bly lid van die SDR solank hy/sy as kerkraadslid in die gemeente dien.
2. Wanneer 'n vakature ten opsigte van ringsverteenvoerders ontstaan (primarius- en/of sekunduslede) vul die ringskommissie die vakature aan met verslag aan die skriba van die SDR.
3. Tydens die daaropvolgende SDR-vergadering word die aanwysing van nuwe verteenwoordigers bekragtig.

35.1.3 Die SDR vergader wanneer nodig.

35.1.4 Die SDR behartig:

1. alles wat deur die sinode aan hom opgedra word met die fokus op visionering, ekumene, predikantebegeleiding en teologiese refleksie;
2. onderhewig aan bepaalde besluite van die sinode, voorlopig alle spoedeisende sake wat tot die terrein van die sinode behoort, waar nodig deur die aanwys van ad hoc-spanne;
3. die benoeming van predikante in sinodale diens nadat die sinode goedkeuring verleen het tot die daarstelling / kontinuering van die pos;

4. die goedkeuring van die begroting op voorlegging van die Sinodale Diensraad vir Ondersteuning en die arbiterstaak wanneer 'n verskil van mening oor die begroting ontstaan wat nie onderling opgelos kan word nie;
5. in buitengewone gevalle die ontmoeting van persone of instansies met die oog op pastorale gesprek;
6. die aanwysing van 'n taakspan wat appèlle met afhandelingsbevoegdheid hanteer;
7. skakeling met die owerheid, indien nodig.

Bepaling 35.2 Diensgroep Koördinerings- en Bestuur

35.2.1 Tydens die sinode word daar 'n Diensgroep Koördinerings- en Bestuur (DKB) saamgestel wat uit die volgende lede bestaan:

1. Die moderator, assessor, aktuaris en addisionele lid.
2. Die diensraadsvoorsitters.
3. Die sinode se predikant in sinodale diens wat ampshalwe as skriba optree.
4. Die saakgelastigde van die sinode.

35.2.2 Die DKB vergader wanneer nodig.

35.2.3 Die DKB hanteer

- 1 sake wat deur die sinode of Sinodale Diensraad aan hom opgedra is;
2. dag-tot-dag bestuursake;
3. die bepaling of wysiging van funksies en groepering van die diensrade en die aanwysing van taakspanleiers;
4. die koördinerings- en aktiwiteite van die diensrade se aktiwiteite;
5. die benoeming van afgevaardigdes om by bepaalde geleenthede die groete / gelukwensing / meegevoel van die sinode oor te bring;
6. die opstel van 'n skema van werksaamhede vir die volgende sinode.

35.3 Diensrade

35.3.1 In belang van die uitvoering van die kernwaardes en kernbesigheid van die Sinode bestaan die volgende sinodale diensrade:

- 1 'n Sinodale Diensraad vir Gemeenteontwikkeling (SDGO)
- 2 'n Sinodale Diensraad vir Getuienis (SDG)
- 3 'n Sinodale Diensraad vir Gemeenskapsbetrokkenheid (SDGB)
- 4 'n Sinodale Diensraad vir Ondersteuningsdienste (SDO)

35.3.2 Die diensraadvoorsitters word tydens die sinode uit afsonderlike groslyste verkies. Nominasies word gedoen op 'n nominasievorm wat deur die SDR voorberei is en waarop die vereistes vir elke pos uiteengesit is. Voordat die groslyste gefinaliseer kan word, moet elke genomineerde met sy handtekening aandui dat hy die nominasie en vereistes aanvaar. Geen persoon mag by meer as drie gewone vergaderings van die sinode vir dieselfde pos verkies word nie. Vakatures word deur die SDR gevul.

35.3.3 Elke diensraad

1 Is verantwoordelik vir die uitvoering van die kernwaardes en kernbesigheid van die sinode ten opsigte van die terrein en fokusareas wat deur die DKB aan hom toegewys is;

2 Bepaal, in oorleg met die DKB, die beste manier waarop die fokusareas is uitgevoer en leiding aan die sinode en gemeentes gegee kan word;

3 Wys, in oorleg met die betrokke taakspanleier (vgl. 35.2.3.3) die lede van die taakspanne aan. Taakspanlede hoef nie lede van die sinodevergadering te wees nie;

4 Kan, wanneer nodig, ad hoc-taakspanne aanwys.

35.3.4 Die DKB sien toe dat die vereistes van KO artikels 48 tot 58 by 'n gepaste diensraad ingedeel word.

Ter inligting

DIENSRADE EN TAAKSPANNE

1. *Die Sinodale Diensraad vir Gemeenteontwikkeling (SDGO)* gee leiding aan die

Sinode en gemeentes oor sake rakende gemeenteontwikkeling, erediensontwikkeling, gemeentedienstenetwerk, vrouebelange, jeugbelange, studentebelange, bejaardebelange (in gemeentes), ringsondersteuning en RMA.

2. *Die Sinodale Diensraad Getuienis (SDG)* gee leiding aan die Sinode en gemeentes oor sake rakende die uitreikbediening soos die bevordering van missionêre ingesteldheid en die koördinering van uitreikaksies. Die taakspan fokus op die volgende areas: beleid, strategie, ooreenkomste en hulpbronne; missionêre funksionering van gemeentes; forums en NGK-familie; buitelandse sending; middestede en informele nedersettings; en binnelandse teikengroepe en arbeidsbediening.

3. *Die Sinodale Diensraad Gemeenskapsbetrokkenheid (SDGB)* gee leiding aan die Sinode en gemeentes oor die deernisbediening en die bediening rakende spesifieke gemeenskapsbehoefte. Die taakspanne fokus op armoede en werkskepping; MIV / vigs; siekepastoraat; trauma; gevangenesbediening; en maatskaplike dienste.

4. *Die Sinodale Diensraad Ondersteuningsdienste (SDO)* hanteer begrotingsbestuur en fondse, diensverhoudinge, argivalia, kantoor en die indeling van ringe.

35.4 Verteenwoordigers

Verteenwoordigers om namens die sinode in verskillende instansies te dien, word soos volg by die sinode aangewys op voorlegging van die moderatuur:

1. Kuratorium Teologiese Fakulteit Pretoria : 4 met sekundi.
2. Kuratorium, Kieskollege en Proponentseksamenkommissie Stellenbosch : 1 met sekundus.
3. Kuratorium, Kieskollege en Proponentseksamenkommissie Bloemfontein : 1 met sekundus.
4. Die Gesamentlike Kommissie vir die Vier Transvaalse Sinodes (GSK) (vgl GSK-reglement).
5. GKABID : 1 met sekundus (aanbeveling SDO)
6. Sinodale Getuienisforum (aanbeveling SDG)
7. Bybelgenootskap van Suid-Afrika (aanbeveling SDG)
8. Gesamentlike Sending Mosambiek (aanbeveling SDG)
9. TOIBO (aanbeveling SDGB)
10. SKDB Maatskappy (aanbeveling SDGB).

Bepaling 35.5 Afvaardiging na Algemene Sinode

Die afvaardiging na die Algemene Sinode word soos volg saamgestel:

1. Die verkose lede van die DKB.
2. Die PSD.
3. Die ander lede van die SDR.
4. Indien meer afgevaardigdes (sekundi of meer persone) benodig word, vul die SDR die res van die afvaardiging aan uit lede van die sinode.
5. Indien die toegelate getal afgevaardigdes na die Algemene Sinode minder is as die getal SDR-lede, stel die SDR die afvaardiging per stemming saam uit die SDR-lede. Hierdie stemming kan ook elektronies geskied.

Bepaling 35.6 Aktuaris

35.6.1 Die aktuaris is voorsitter van die Sinodale Taakspan Regte wat deur die Sinode aangewys word.

35.6.2 Die aktuaris:

35.6.2.1 verstrek op aanvraag advies oor die aard en uitleg van die Kerkorde en bepalings;

35.6.2.2 sien toe dat alle besluite van die Sinode en Algemene Sinode wat wysigings aan die bepalings meebring op die juiste plekke in die Kerkorde ingevoeg en so gou moontlik gepubliseer word;

35.6.2.3 bring kerkregtelike ongerymdhede wat onder sy aandag kom, onder die aandag van die betrokke vergadering met 'n aanduiding van die moontlike weg tot herstel;

35.6.2.4 word bygestaan deur, en doen verslag van sy werksaamhede aan, die Sinodale Taakspan Regte.

Bepaling 35.7 Skriba

35.7.1 Die skriba sorg vir die volgende sake:

35.7.1.1 Die behartiging van alles wat tot die normale taak van 'n skriba behoort (vgl. art. 25 van die Kerkorde).

35.7.1.2 Die publisering van die handeling van die Sinode.

35.7.1.3 Die indiening van die oorspronklike handeling van die Sinode by die kerkargief, tesame met al die bylaes wat daarby hoort.

35.7.1.4 Die deursending aan kerkrade en ringe van al die besluite wat op hulle betrekking het.

35.7.1.5 Die uitvoering van alles wat aan hom opgedra word in besluite en bepaling van die sinode.

Artikel 36

Die samestellende kerke of sinodes behou volle seggenskap oor hul eiendomme, finansies, werksaamhede, ensovoorts, wat hulle voor toetreding tot die algemene sinodale verband gehad het of daarna verwerf, behalwe dié wat volgens die *Kerkorde* aan die Algemene Sinode oorgedra is of sal word, of deur die Algemene Sinode in trust gehou word.

Artikel 37

Dit staan die samestellende kerke vry om met behoud van alle regte, voorregte, besittings, naam, ensovoorts, uit die algemene sinodale verband te tree wanneer hulle so 'n stap voor God in die lig van sy Woord kan regverdig.

3.2.4 Die Algemene Sinode

Artikel 38

38.1 Die Algemene Sinode bestaan uit 'n maksimum van 400 lede wat saamgestel word uit afgevaardigdes van die sinodes.

38.2 Die afvaardiging van elke sinode moet uit 'n gelyke getal predikante en ouderlinge/diakens bestaan en word soos volg saamgestel:

38.2.1 'n Vaste komponent van 10 predikante en 10 ouderlinge/diakens; en

- 38.2.2 n Proporsionele komponent waarvolgens 100 afgevaardigdes aangewys word volgens 'n formule gebaseer op die aantal gemeentes en 100 afgevaardigdes gebaseer op die aantal lidmate. Dit word telkens 'n jaar voor die vergadering van die Algemene Sinode deur die Moderamen bereken.
- 38.2.3 Sinodes het die reg om minder afgevaardigdes te stuur.
- 38.3 Die teologiese opleiding word in adviserende hoedanigheid verteenwoordig deur een lid van die personeel van elk van die teologiese fakulteite van Stellenbosch, Pretoria en Bloemfontein.
- 38.4 Elke afvaardiging moet van 'n geloofsbrief voorsien wees.

Artikel 39

Die Moderatuur van die Algemene Sinode, bestaande uit 'n moderator, 'n assessor, 'n aktuaris en 'n adisionele lid, lei die Sinode (artikel 25).

Artikel 40

- 40.1 Voor die verdaging van die Algemene Sinode word 'n Moderatuur verkies en 'n Moderamen van die Algemene Sinode saamgestel.
- 40.2 Lede van die Moderatuur kan vir meer termyne in dieselfde posisie verkies word.

Besluit by Art 40.2

Indien die huidige 2 jaar-siklus verander word na 'n 3 of 4 jaar-siklus, kan die moderatuur vir 2 termyne in dieselfde posisie verkies word. Indien die huidige 2 jaar-siklus behou word, kan die moderatuur vir 3 termyne in dieselfde posisie verkies word. Die persoon mag daarna wel in een van die ander posisies verkies word.

Artikel 41

Die afgevaardigde leraar met die langste diens wat die oudste in jare is, gaan op die Algemene Sinode voor totdat die moderator gekies is.

Riglyn by art. 41

In die lig van art. 39 open die leraar met die langste diens wat die oudste in jare is, die Algemene Sinode. Daarna lei die Moderatuur die vergadering.

Artikel 42

- 42.1 Die Algemene Sinode besluit self wanneer die volgende Algemene Sinode byeenkom, met dien verstande dat die Algemene Sinode nie langer as vier jaar uitmekaar vergader nie.
- 42.1 Die Moderatuur roep 'n buitengewone Algemene Sinode byeen indien hy dit nodig ag, óf op eie inisiatief, óf op versoek van een of meer sinodes.

Artikel 43

Tot die taak van die Algemene Sinode behoort:

- 43.1 Wat kerklike roeping en standpunte betref:
- 43.1.1 die formulering van die roeping / leidende beginsels / standpunte in sake van gemeenskaplike belang soos gereformeerde teologiese oortuigings, Bybels-etiese uitgangspunte en ekklesiologiese verantwoordelikhede en – praktyke, wat deur alle kerkvergaderings kragtens hulle deelname aan die verband gevolg moet word.
- 43.1.2 die behartiging van die openbare getuienis van die Ned Geref. Kerk in sy breedste verband;
- 43.1.3 die aanwysing van die Bybelvertaling(s) wat amptelik gebruik moet word;
- 43.1.4 die vasstelling van die Belydenisskifte ooreenkomstig Artikel 44, die *Kerkorde*, die liturgiese formuliere en gebruike, die liederebundel(s) en die liturgiese grondlyne vir eredienste;
- 43.1.5 die vasstelling van die formele vereistes vir die opleiding van die bedienaars van die Woord;
- 43.1.6 die bepaling op algemene sinodale terrein van verhoudinge en ooreenkomste met die staat en ander nie-kerklike lewenskringe;
- 43.2 Wat werksaamhede betref:
- 43.2.1 die administrasie van vaste eiendom en fondse van die Algemene Sinode;
- 43.2.2 die koördinerings/netwerk van sake wat voortvloei uit Artikel 43.1.1
- 43.2.3 die behartiging van die ekumeniese belange van die Kerk op sy terrein;
- 43.2.4 die beheer oor algemene kerklike media;
- 43.2.5 die hantering van appèlsake.

Besluit by Art 43.1.2 en 43.1.6

43b.1 Met betrekking tot Kerkorde Artikel 43.1.2 en 43.1.6 besluit die Algemene Sinode dat 'n sinode wat in 'n staat buite die Republiek van Suid-Afrika funksioneer (bv Namibië), die openbare getuienis en die verhouding en ooreenkomste met die staat en ander lewenskringe, namens die kerkverband (Algemene Sinode), in daardie gebied kan behartig.

Artikel 44

- 44.1 Die wysiging van die Belydenis kan alleen geskied nadat elke sinode afsonderlik met 'n tweederdemeerderheid én twee derdes van alle kerkrade elk met 'n tweederdemeerderheid ten gunste daarvan besluit het.
- 44.2 Artikel 44.1 en 44.2 word gewysig nadat elke sinode afsonderlik met 'n tweederdemeerderheidstem ten gunste daarvan besluit het en die Algemene Sinode daarna met 'n tweederdemeerderheidstem ten gunste daarvan besluit.
- 44.3 Die Algemene Sinode mag, met uitsondering van Artikel 44.1 en 44.2, die *Kerkorde* wysig of aanvul met 'n tweederdemeerderheidstem.
- 44.4 Sake in verband met leertug, leergeskille of geskille tussen sinodes en mindere vergaderinge kan by wyse van appèl voor die Algemene Sinode dien. In gevalle van leertug en leergeskille word 'n tweederdemeerderheidsbesluit vir die bekragtiging van die uitspraak van die Algemene Sinode vereis (vgl Artikel 65.2).
- 44.5 Indien 'n tweederdemeerderheid nie verkry word nie, mag enige van die partye 'n verdere beroep op die afsonderlike sinodes doen. Die gesamentlike volstreekte meerderheid van stemme van die afsonderlike sinodes is dan beslissend.

Artikel 45

- 45.1 Die Algemene Sinode kan vir sy vergaderings en diensgroepe/kommissies/taakspanne reglemente opstel.
- 45.2 Die Algemene Sinode mag artikels van die *Kerkorde*, met die uitsondering van Artikel 44.1 en 44.2, met 'n tweederdemeerderheidstem óf opskort óf daarvan vrystelling verleen.

Artikel 46

Die Algemene Sinode mag diensgroepe/kommissies/taakspanne benoem om hom van advies te bedien of om besluite en opdragte uit te voer.

Artikel 47

Die Algemene Sinode kan deur die Algemene Taakspan vir Fondse kerkkantore organiseer en personeel aanstel om die kantore te beman.

HOOFSTUK 4

DIE ARBEID VAN DIE KERK

4.1 Die openbare erediens

Artikel 48

- 48.1 Die erediens is, onder die genadige werking van die Heilige Gees, die openbare samekoms van die gemeente tot ontmoeting met God en onderlinge gemeenskap van die heiliges onder leiding van die besondere ampte en deur die bediening van die Woord, die bediening van die heilige sakramente, die gebed, kerklid en dankoffers.
- 48.2 Die inrigting van die eredienste word deur die kerkraad vasgestel met gebruikmaking van Bybelvertalings wat vir amptelike gebruik aanvaar is, die liturgiese grondlyne vir eredienste, asook die liederebundel(s) en die liturgiese formuliere, soos deur die Algemene Sinode vasgelê.
- 48.3 Die leiding van eredienste berus by een van die volgende persone:
- 48.3.1 die bedienaar van die Woord van die plaaslike gemeente, of in sy/haar afwesigheid
- 48.3.2 die konsulent;
- 48.3.3 'n ander bevoegde evangeliedienaar van gereformeerde belydenis wat deur die kerkraad daartoe uitgenooi is;⁸
- 48.3.4 'n student van 'n teologiese fakulteit van die Nederduitse Gereformeerde Kerk (Artikel 5.2) wat, óf in ooreenstemming met die vereistes van die betrokke fakulteit en met toestemming van die kerkraad, deel van sy/haar praktiese opleiding in die gemeente ontvang, óf na voltooiing van sy/haar praktiese werk deur 'n kerkraad uitgenooi is;
- 48.3.5 'n ouderling van die betrokke gemeente wat 'n leesdiens waarneem.
- 48.4 Prediking

---

⁸ Onder 'n bevoegde bedienaar van die Woord wat eredienste kan lei, word verstaan 'n persoon met ampsbevoegdheid in die NG Kerk of 'n ander kerk van gereformeerde belydenis. Wanneer 'n kerkraad aan 'n persoon wat nie sodanig bevoeg geag word nie 'n uitnodiging rig om 'n erediens te lei, word daar strydig met die *Kerkorde* gehandel (Vgl. Handeling Algemene Sinode 1998, bl. 409, 1.19.2.2).

- 48.4.1 Met die oog op die verkondiging van die volle raad van God moet die prediking deurgaans volle reg aan die kerklike jaar en die belydenisskrifte laat geskied.
- 48.4.2 Die inhoud van die prediking moet steeds 'n verklaring en toepassing van die Heilige Skrif wees.
- 48.5 Die Heidelbergse Kategismus, Nederlandse Geloofsbelydenis en Dordtse Leerreëls moet deurentyd sistematies in die prediking aan die orde gestel word.

4.2 Die sakramente

Artikel 49

49.1 Die Doop

Die heilige doop word deur 'n bedienaar van die Woord bedien met gebruikmaking van 'n goedgekeurde liturgiese formulier. Dit word, behalwe by hoë uitsondering, in die erediens bedien.

Besluite by Artikel 49.1

- 49.1b 1 *Wanneer geeneen van die ouers geregtig is om op die doopvrae te antwoord nie, kan die kerkraad in oorleg met die ouers 'n doopgetuie(s) vind wat genoegsame waarborg kan bied vir 'n Christelike opvoeding van die dopeling.*
- 49.1b 2 *Die kerkraad moet toesien dat die doop van verbondskinders so gou as moontlik aangevra en bedien word.*
- 49.1b 3 *By die doop van 'n kind ouer as sewe jaar en voor belydenisaflegging:*
  - 49.1b3.1 *moet die kerkraad daarvan oortuig wees dat die ouers/doopgetuies se gesindheid en meelewing tans reg is, en die kind wat gedoop moet word, moet in staat wees om, na gelang van die kind se bevatlikheid, 'n eenvoudige belydenis van instemming met die Christelike waarheid af te lê, tesame met 'n getuienis aangaande liefde tot en geloof in Jesus Christus.*
  - 49.1b3.2 *Die eenvoudige belydenis word deur die kind slegs by die dooponderhoud afgelê.*
  - 49.1b3.3 *Tydens die dooponderhoud word die kind voorberei op die vrae en antwoord slegs met 'n "ja". Die vrae lui soos volg:*
    - *Glo jy dat die Bybel die Woord van God is ?*
    - *Glo jy dat God, die Vader, die Skepper van hemel en aarde is ?*
    - *Glo jy dat die Here Jesus Christus vir jou sondes gesterf het en dat Hy uit die dood opgestaan het, en het jy Hom lief ?*
    - *Glo jy dat die Heilige Gees in jou woon en jou lewe nuut maak ?*

49.1b4 *Persone sestien jaar en ouer wat nie gedoop is nie kan gedoop word na openbare belydenis van geloof.*

49.1b5 *Die doop van iemand uit 'n ander kerkverband word erken as dit geskied het in die Naam van die Drie-enige God, Vader, Seun en Heilige Gees; met water bedien is; en deur 'n persoon met bevoegdheid in die betrokke kerkverband bedien is.*

Bepaling 49.1.1 Die doop

49.1.1.1 Die heilige doop word bedien aan die kinders van belydende lidmate van die gemeente. Indien ouers verlang om hulle kinders te laat doop in 'n ander gemeente as waarvan hulle lidmate is, moet hulle skriftelike toestemming verkry van die kerkraad. Die plaaslike leraar het die reg om sodanige toestemming namens en met rapport aan die kerkraad te gee.

49.1.1.2 Die doop van kinders van lidmate uit ander kerke geskied volgens die riglyne van die Algemene Sinode waardeur die verhouding tot ander Christelike kerke en groepe bepaal is. (Vgl. die Reglement vir die Nederduitse Gereformeerde Kerk met ander Christelike Kerke en Groepe; Reglement 18, Kerkorde 2007, bl 112-115.)

49.1.1.3 Vir die doop van kinders in pleegsorg word die volgende riglyne neergelê:

1 Die finale besluite berus by die betrokke kerkraad wat in alle gevalle moet waak teen die misbruik van die sakramente.

2 Waar die doop van 'n kindjie gewoonlik die resultaat is van die besluite van 'n ouer(s) en 'n kerkraad, kom in die geval van 'n pleegkind ook ander instansies wat die pleegplasing bestuur, ter sprake. Daar kan eers tot die doop oorgegaan word nadat die kerkraad deur samesprekinge met pleegouers en die pleegsorginstansie homself daarvan vergewis het dat die betrokke pleegplasing na alle waarskynlikheid van 'n langtermyn aard is.

Bepaling 49.1.2 Aanmelding vir doop en dooponderhoud

49.1.2.1 Ouers wat die doop vir hulle kinders verlang, moet hulle vroegtydig by hulle leraar aanmeld vir 'n doopgesprek.

49.1.2.2 Ongesensureerde lidmate het die reg om hulle kinders te laat doop in die gemeente waarvan hulle ingeskrewe, belydende lidmate is. Indien daar 'n wettige beswaar bestaan teen die bediening van die doop, moet dit met pastorale bewoënheid hanteer word, sodat die eer van God en die heil van die kerk nie in gedrang kom nie. Met instemming van die ouers kan die doop dan uitgestel word om hulle te begelei, en nie as 'n tugmaatreël nie.

49.1.2.3 In gevalle waar doop met toestemming van 'n ander gemeente bedien word, is dit die verantwoordelikheid van die leraar wat die toestemming verleen het om 'n dooponderhoud met die betrokke ouers te voer.

49.2 Die Nagmaal

49.2.1 Die heilige nagmaal word minstens vier maal per jaar in elke gemeente gevier (vgl. Funksionele besluit 19).

49.2.2 Tot die heilige nagmaal word toegelaat:

49.2.2.1 belydende lidmate van die gemeente;

49.2.2.2 dooplidmate van die gemeente wat deur die kerkraad toegelaat is tot die heilige nagmaal (vgl. Funksionele besluit 19);

49.2.2.3 besoekers uit ander NG gemeentes;

49.2.2.4 besoekers uit ander kerke (vgl. Reglement 18: 3.2.2.1 en 3.2.2.2).

Bepaling 49.2 Die nagmaal buite die erediens

49.2.1 Die nagmaal word, behalwe by hoë uitsondering, in die erediens bedien.

49.2.2 Die kerkraad besluit oor die bediening van die nagmaal in sulke uitsonderlike gevalle. Die volgende algemene riglyne word deur die kerkraad gehandhaaf in die bediening van die nagmaal buite die erediens:

49.2.2.1 Die kerkraad evalueer die meriete van elke aansoek.

49.2.2.2 Die Woord moet bedien word.

49.2.2.3 Die ware betekenis van die nagmaal word verduidelik deur die formulier of andersins.

49.2.2.4 Minstens een ampsdraer, verkieslik die wyksouderling, woon die nagmaalsbediening by. Waar moontlik word gereël dat ander medegelowiges dit ook bywoon sodat die gemeenskapskarakter van die nagmaal bewaar kan bly.

4.3 Die Jeugbediening

Artikel 50

- 50.1 Die jeug as wesenlike deel van die gemeente is die verantwoordelikheid van die Kerk en hierdie verantwoordelikheid is onvervreembaar en onoordraagbaar.
- 50.2 Die bediening aan die jeug as verbondsjeug is 'n geïntegreerde deel van die omvattende gemeentelike bediening waarin God deur sy Woord tot die jeug kom deur verkondiging, onderrig, toerusting, herderlike sorg en dienswerk. Hierdie gemeentelike bediening geskied onder die leiding van die ampte aan en deur die jeug.
- 50.3 Die kinders van die gemeente, asook alle buitekerklikes wat belydende lidmate van die gemeente wil word, moet onderrig word in die Woord van God en die leer van die Kerk. Hierdie onderrig geskied met die oog op belydenisaflegging waardeur hulle deel in die volle regte en verantwoordelikhede van belydende lidmate.
- 50.4 Waar die omvang en ander omstandighede van die werk dit vereis, word dit in kerkverband onderneem.

4.4 Die Herderlike sorg

Artikel 51

Die bedienaars van die Woord, ouderlinge en diakens moet deur die behartiging van getroue huisbesoek die herderlike sorg uitstrek tot alle lidmate van die gemeente, in besonder behoeftiges, siekes en oues van dae. Hulle moet besoek, bemoedig, vertrous en ondersteun word. Voorts moet lidmate voortdurend gewaarsku word teen valse leringe en dwalinge, teen wêreldsgesindheid en goddelose lewenspraktyke.

4.5 Gemeentebediening

Artikel 52

- 52.1 Die Kerk rig hom deur middel van gemeentebediening tot die lidmate ten einde die gemeente op te bou tot vervulling van sy dienswerk.
- 52.2 Die Kerk rig hom deur intensiewe gespesialiseerde gemeentebediening tot kerkvervreemdes wat formeel nog

lidmate is nie ten einde hulle daadwerklik te bereik en hulle tot gemeenskap met Christus te bring.

- 52.3 Waar die omvang en ander omstandighede van die werk dit vereis, word dit in kerkverband onderneem

4.6 Sending/getuienis

Artikel 53

- 53.1 Sending is die heilshandeling van die drie-enige God, Vader, Seun en Heilige Gees met die wêreld, waardeur Hy uit die hele menslike geslag vir Hom 'n gemeente deur sy Woord en Gees vergader.

Deur dié gemeente

- * laat God sy Woord aan die gevalle wêreld verkondig,
- * bring Hy die gemeenskap van die heiliges uit alle nasies tot stand,
- * laat Hy diens aan die wêreld in nood lewer,
- * laat Hy sy opdrag om die skepping te bewaar en te bewerk sigbaar tot uitdrukking kom, en
- * word sy geregtigheid aan die samelewing en wêreld verkondig.

So laat Hy sy koninkryk kom tot aan die voleinding van die wêreld.

- 53.2 Deur sending bedien die kerk die evangelie in al sy dimensies aan mense buite die kerk.
- 53.3 Sending is die roeping van elke lidmaat asook die gemeente. Waar die omvang en ander omstandighede van die werk dit vereis, word dit in kerkverband onderneem.

4.7 Diens van barmhartigheid

Artikel 54

- 54.1 Die Kerk moet met priesterlike bewoënheid omsien na die armes en ander sorgbehoewendes deur hulle te help, te troos en geestelik op te hef.
- 54.2 Waar die omvang en ander omstandighede van die werk dit vereis, onderneem die gemeentes in kerkverband barmhartighedsbediening.

4.8 Die dienswerk van die gelowiges

Artikel 55

- 55.1 Dit is noodsaaklik dat die lidmate van die gemeente geaktiveer word om werksaam te wees ten opsigte van die Skriftuurlike opdragte tot opbouing van die liggaam van Christus en die uitbreiding van die Koninkryk van God.
- 55.2 Hierdie dienswerk van die gelowiges kan ongeorganiseerd en spontaan geskied, maar behoort ook ter wille van die groter krag en doeltreffender funksionering daarvan kerklik georganiseer te word. Sodanige organisasie moet egter altyd geskied met toepaslike verantwoording aan die kerkraad, ring en sinode.
- 55.3 Die Kerk het die onvervreembare reg om sy eie lidmate vir bepaalde werksaamhede te organiseer deur die kerkraad, ring óf sinode óf te laat organiseer deur organisasies wat van die Kerk daartoe opdrag gekry het.
- 55.4 Waar daar kerklike organisasies vir bepaalde dienswerk bestaan in sinodale en algemeen-sinodale verband, behoort alle georganiseerde dienswerk op daardie terrein daarby in te skakel.
- 55.5 Organisasies wat in hierdie verband tot stand kom, lê hulle bepalinge aan die betrokke kerkvergadering vir goedkeuring voor.

4.9 Leer en aktuele sake

Artikel 56

Die Kerk beywer hom vir Skrifgefundeerde beskouinge ten opsigte van aktuele, leerstellige en etiese aangeleenthede en die bevordering van 'n sedelik gesonde openbare lewe.

4.10 Rentmeesterskap

Artikel 57

Elke kerkvergadering maak die nodige voorsiening vir die sorgvuldige beheer van die stofflike aangeleenthede van die Kerk en doen jaarliks verslag van sy rentmeesterskap aan die gemeente, ring, sinode of Algemene Sinode, soos die geval mag wees.

Let wel: Bepalings 57.1 – 57.3 moet saam met die Reglement vir die Reëling van Eiendomme, Goedere en Fondse (Reglement 9, Kerkorde van die Algemene Sinode 2007) gelees word.

Bepaling 57.1 Gemeentelike eiendomme, goedere en fondse

57.1.1 Die kerkraad is verplig om sy verantwoordelikhede in verband met rings- en sinodale werksaamhede na te kom.

57.1.2 Die kerkraad mag geen fondse van watter aard ookal anders hanteer as deur die kerkraad se boekhoustelsel wat opgestel en bedryf word volgens algemeen aanvaarde rekeningkundige beginsels nie.

57.1.3 Die kerkraad moet jaarliks aan die einde van die finansiële boekjaar, wat strek van 1 Maart tot 28 Februarie, 'n oorsig oor die gemeentelike finansies en die begroting vir die volgende boekjaar op die voorgeskrewe vorm vir voorlegging aan die ring gereed maak. Hierdie state moet deur die voorsitter en skriba van die kerkraad onderteken word en moet daardenewens gesertifiseer word deur 'n ouditeur (CA) of kommersiële en finansiële rekenmeester (CSA, CFA of CMA) wat kragtens artikel 60(2) van die Wet op Beslote Koöperasies van 1984 (Wet nr. 69 van 1984) geregistreer is.

Bepaling 57.2 Ringseiendomme, goedere en fondse

57.2.1 Die ring administreer 'n ringsadministrasiefonds waartoe al die gemeentes op 'n eweredige basis bydra.

57.2.2 Alle fondse onder beheer van die ring word jaarliks deur 'n bevoegde persoon, deur die ring aangewys, nagesien met verslag aan die ring. Hierdie verslag word as deel van die Ringsfinansiële Kommissie se verslag aan die ring voorgelê.

57.2.3 Waar twee of meer gemeentes saam 'n bepaalde werksaamheid onderneem, administreer die betrokke kommissie wat belas is met die beheer oor die werk, die fondse wat daarvoor nodig is, en doen daarvan sorgvuldig verslag. Vaste eiendomme word geregistreer op naam van een van die kerkrade wat dit in trust hou.

Bepaling 57.3 Sinodale fondse

57.3.1 Daar is sinodale fondse wat deur die Sinodale Kerkkantoor geadministreer word om te voorsien in die uitgawes van die Sinode, administratiewe koste verbonde aan die sinodale vergaderings, die instandhouding van die kerkkantoor, die salarisse van amptenare en

personeel, reiskoste van afgevaardigdes na die Sinode en van lede van kommissies deur die Sinode benoem.

57.3.2 Daar word 'n fonds in die lewe geroep en onderhou vir die pensioene van predikante en sinodale amptenare, wat gevind en beheer word in ooreenstemming met die reglement wat daarvoor opgestel en deur die Sinode goedgekeur is.

57.3.3 Daar is sinodale studiefondse wat beheer word in ooreenstemming met die reglemente wat daarvoor opgestel en deur die Sinode goedgekeur is.

Ter inligting

PERMITTE VIR VERBOUINGS AAN STRUKTURE OUER AS 60 JAAR

Die Wet op Nasionale Gedenkwaardighede vereis dat toestemming van die betrokke provinsiale owerhede verkry moet word voordat herstelwerk of aanbouings aan 'n huis of ander gebou ouer as 60 jaar gedoen word. "Verandering" sluit selfs blote pleisterwerk of die aanbring van versierings in. Verdere inligting is by die Saakgelastigde van die Sinode beskikbaar.

4.11 Diensverhoudinge

Artikel 58

- 58.1 **Werknemers anders as predikante in diens van 'n gemeente of die kerkverband, se diensverhouding word per diensooreenkoms gereël.**
- 58.2 **Vir die diensverhouding van predikante sien Art. 12.**
- 58.3 **In geval van wangedrag deur werknemers, anders as predikante, tree die verantwoordelike kerkvergadering op in gevolge die diensooreenkoms en indien nodig die prosedure van die kerklike tug.**

HOOFSTUK 5

KERKLIKE OPSIG EN TUG

KERKLIKE BEVOEGDHEIDSRAAD (TRIBUNAAAL)

Die Algemene Sinode het in 2007 die Noordelike Sinode en Sinode van Wes-Transvaal versoek om die hantering van ondersoeke volgens die voorgestelde Reglement vir Kerklike Tribunale proefondervindelik te toets. (Vir die Reglement: vgl Agenda 2007 bl 333-338.)

Besluit van die Noordelike Sinode 2008:

Die sinode

1 bevestig dat hy gewillig is om die Verslag oor Kerklike Tribunale (vgl Handeling Algemene Sinode 2007 bl 216) proefondervindelik te toets;

2 gee opdrag aan die Sinodale Taakspan Regte om die leiding te neem en alle praktiese aksies te neem wat nodig is;

3 wys die lede van die STR aan om tydens die toetsperiode as lede van die Sinodale Tribunaal op te tree;

4 besluit dat, vir die toetsperiode, enige ondersoekliggaam wat volgens KO Art 63.1.2 saamgestel word, bygestaan moet word deur twee persone wat deur die STR aangewys word. Hierdie twee persone moet toesien dat die prosedures soos in die Kerkorde en in die voorgestelde Reglement vir Kerklike Tribunale met mekaar versoen word;

5 versoek dat kommentaar op die Verslag oor Kerklike Tribunale aan die STR gestuur word.

(vergaderingsnotule 2008 bl 6 pt 3.2):

Artikel 59

59.1 Kerklike opsig word gehou en kerklike tug uitgeoefen

59.1.1 tot eer van God;

59.1.2 tot heil van die Kerk;

59.1.3 tot behoud van die sondaar;

59.2 volgens voorskrifte van

59.2.1 die Woord van God;

59.2.2 die Belydenisskrifte;

59.2.3 die Kerkorde en ander bepalinge van die Kerk.

Artikel 60

- 60.1 Die kerklike opsig en tug dra 'n geestelike karakter en pas by die kerk as 'n geloofs- en 'n liefdesgemeenskap. Opsig en tug word dus op 'n kerklike wyse en met geestelike middele uitgeoefen.
- 60.2 Die amptelike uitoefening van die tug deur kerkvergaderinge of hulle gevolmagtigdes vervang nie die roeping van die gelowiges tot onderlinge vermaning nie, maar vul dit aan.
- 60.3 Amptelike kerklike opsig en tug is pastoraal-kerkregtelik van aard en moet uit 'n Bybelse en geestelike oogpunt billik en regverdig toegepas word.

Artikel 61

Tugwaardige sondes

- 61.1 Tugwaardige sondes is sondes wat indruis teen die Woord van God en die belydenis van die Kerk.
- 61.2 Sondes wat openbare aanstoot gee of wat na aanleiding van die voorskrifte van Matteus 18:15 - 17 onder die aandag van die Kerk kom, stel die oortreder(s) bloot aan 'n amptelike tugondersoek.
- 61.3 Wangedrag deur werknemers van die kerk in terme van diensverhoudinge kan ook tugwaardige sondes wees.
- 61.4 Die kerklike opsig gaan oor die hele lewenswandel (leer en lewe) van al die lidmate (doop en belydend) van die gemeente, ampsdraers ingesluit.

Artikel 62

- 62.1 Alle doop- en belydende lidmate van die gemeente val onder die opsig en tug van die kerkraad.
- 62.2 Alle ouderlinge, diakens en predikante, wat emeriti en proponente insluit, staan onder die opsig en tug van die ring, sonder om die opsig van die kerkraad oor sy ampsdraers uit te sluit (vgl. Art. 31.7).
- 62.3 Predikante in diens van die kerkverband (waarby teologiese dosente ingesluit word), staan wat hulle leer en lewe betref onder die opsig en tug van die ring binne wie se gebied hulle lidmaat is van 'n gemeente.

Artikel 63

Die amptelike ondersoek

- 63.1 Die Onderzoekliggaam
  - 63.1.1 Amptelike ondersoek van beweerde tugwaardige sondes word deur 'n ondersoekliggaam hanteer wat of die kerkvergadering self kan wees of 'n gevolmagtigde kommissie van die kerkvergadering.
  - 63.1.2 Elke kerkvergadering met tugverantwoordelikheid, besluit of die vergadering self tugondersoek gaan doen en of daar van 'n gevolmagtigde kommissie gebruik gemaak gaan word.
  - 63.1.3 Indien 'n kerkraad van 'n gevolmagtigde kommissie as ondersoekliggaam gebruik maak om 'n amptelike tugondersoek te hanteer, wys hy 'n kommissie van ten minste vyf lede aan. Hierdie kommissie word saamgestel uit minstens drie ouderlinge van die gemeente. Ander kundige lidmate van binne of buite die gemeente kan ook telkens na behoefte op die kommissie gekoöpteer word as volwaardige lede.
  - 63.1.4 Indien 'n ring van 'n gevolmagtigde kommissie gebruik maak as ondersoekliggaam, wys hy 'n kommissie van ten minste vyf lidmate aan waarvan ten minste drie lede van die ringsvergadering moet wees. Ander kundige lidmate van binne of buite die ring kan ook telkens na behoefte op die kommissie gekoöpteer word as volwaardige lede.
  - 63.1.5 Indien 'n kerkvergadering (kerkraad of ring) besluit om self as amptelike ondersoekliggaam op te tree, kan kundige lidmate van binne of buite die gemeente na behoefte as volle lede van die ondersoekliggaam benoem word.
  - 63.1.6 'n Lid van 'n ondersoekliggaam wat aan 'n ondersoek deelneem, behou sittingsreg in die vergadering tot die ondersoek voltooi is al sou die lid se ampstermyn in die betrokke kerkvergadering tydens die duur van die ondersoek verstryk.
  - 63.1.7 As 'n situasie ontstaan waardeur of die ondersoekliggaam of die geïmpliseerde voel dat 'n regverdige en billike ondersoek nie kan plaasvind met die huidige samestelling van die ondersoekliggaam nie, het beide die reg om, met opgaaf van redes, aansoek te doen dat 'n ander ondersoekliggaam die ondersoek doen.
    - 63.1.7.1 In geval van 'n ondersoek deur die kerkraad of sy gevolmagtigde kommissie wend hulle hul tot die ring/ringskommissie
    - 63.1.7.2 In geval van 'n ondersoek deur die ring of sy gevolmagtigde kommissie wend hulle hul tot die Sinodale Kommissie/die moderatuur om 'n ander ondersoekliggaam aan te wys.
- 63.2 Aanmelding van 'n klag, gerug of 'n verslag

- 63.2.1 Die sondes waarna Artikel 61.2 verwys, kom op een van drie maniere voor die betrokke kerkvergadering of sy gevolmagtigde:
  - 63.2.1.1 deur 'n nadelige gerug of
  - 63.2.1.2 'n skriftelike klag of
  - 63.2.1.3 'n verslag aan die kerkvergadering wat voortvloei uit amptelike werksaamhede.
- 63.3 Aanvanklike hantering van 'n klag, gerug of verslag
  - 63.3.1 By ontvangs van 'n klag, gerug of verslag en vóórdat besluit word om dit amptelik in behandeling te neem:
    - 63.3.1.1 word die kerkvergadering of die gevolmagtigde kommissie gesuiwer van die persone oor wie die klag, gerug of verslag gaan asook van die klaer of aanbringer van die gerug of verslag;
    - 63.3.1.2 stel die kerkvergadering of sy gevolmagtigde kommissie eers vas of die klag, gerug of verslag tot 'n amptelike ondersoek van beweerde tugwaardige sonde sou kon lei;
    - 63.3.1.3 'n kerkvergadering of sy gevolmagtigde kommissie kan eers probeer om, waar toepaslik, die saak deur herderlike sorg, versoeningsaksie, of die hantering daarvan as 'n geskil, op te los. Indien so 'n proses nie die gewenste resultaat lewer nie, gaan die ondersoek amptelik voort;
    - 63.3.1.4 indien besluit word om 'n beweerde tugwaardige sonde nie amptelik te ondersoek nie, moet die klaer of aanbringer van die gerug of verslag, asook die persoon oor wie die klag of gerug gaan, waar nodig skriftelik in kennis gestel word;
    - 63.3.1.5 'n klag, gerug of verslag wat ontvang word, word nadat dit ter tafel geneem is, die besit van die betrokke kerkvergadering of sy gevolmagtigde kommissie en kan nie sonder toestemming van die betrokke kerkvergadering of sy gevolmagtigde kommissie teruggetrek word nie.
    - 63.3.1.6 Indien besluit word om die beweerde tugwaardige sonde amptelik te ondersoek, word die inhoud op skrif gestel.
    - 63.3.1.7 Indien 'n ampsdraer voor of tydens 'n ondersoek na aanleiding van 'n tugklag of gerug teen hom/haar bedank, gaan die bevoegde kerkvergadering voort om die ondersoek te hanteer en die nodige besluit(e) te neem.
- 63.4 Opskrifstelling van 'n klag, gerug of verslag
  - 63.4.1 Die aangewese ondersoekliggaam is verantwoordelik vir die opskrifstelling van die gerug.
  - 63.4.2 In die geval van 'n klag kan die ondersoekliggaam die klaer adviseer met betrekking tot die formulering van die klag. Dit geskied met goedkeuring van die klaer.
  - 63.4.3 In die geval van 'n verslag formuleer die ondersoekliggaam self die beweerde sonde wat ondersoek moet word.
  - 63.4.4 'n Geformuleerde klag wat ondersoek word moet skriftelik die aard, plek en tyd van die beweerde sonde vermeld.

- 63.5 Besorging van klag of gerug**
Die inhoud van die geformuleerde klag of gerug moet 'n redelike tyd vóór die ondersoek daarvan, skriftelik aan die aangeklaagde of geïmpliseerde besorg word.
- 63.6 Die moontlikheid van stuiting**
- 63.6.1** By beweerde ergerlike wangedrag⁹ deur 'n ampsdraer (vgl. Art. 61) mag die ring of sy gevolmagtigde kommissie na ontvangs van die klag, die verslag, of na kennisname van die gerug, die betrokke in die diens stuit. Die betrokke vergadering moet die geïmpliseerde ampsdraer vooraf skriftelik kennis gee van die voorneme om hom/haar in die amp te stuit. Hierdie kennisgewing moet 'n bondige uiteensetting bevat van die beweerde ergerlike wangedrag en die betrokke uitnoui om skriftelike verhoë te rig voordat 'n besluit tot stuiting gefinaliseer word.
- 63.6.2** Hierdie stuiting geskied met kennisgewing aan die betrokke en die instansie in wie se diens hy/sy staan.
- 63.6.3** Kerklik gesproke is stuiting nie 'n tugmaatreël nie. Stuiting dien tot beskerming van die gemeente en/of individu(e) wat betrokke is in die ondersoek en die maatreël het betrekking op die uitoefening van ampsbevoegdhede tydens die ondersoek.
- 63.7 Die moontlikheid van 'n voorlopige ondersoek**
- 63.7.1** Die ondersoekliggaam kan 'n voorlopige ondersoek deur van sy lede laat doen.
- 63.7.1.1** Die lede wat die voorlopige ondersoek doen, berei 'n verslag voor vir die ondersoekliggaam wat tot 'n bevinding(e) moet kom.
- 63.7.1.2** Die verslag moet slegs feitelike inligting betreffende die voorlopige ondersoek bevat, dws:
- 63.7.1.2.1** 'n beskrywing van die inhoud en verloop van die ondersoek;
- 63.7.1.2.2** stawende materiaal (notules, dokumente ens.).
- 63.7.1.3** Die verslag mag geen bevinding(e) na aanleiding van die ondersoek of aanbevelings betreffende skuld of onskuld en moontlike tugmaatreëls bevat nie.
- 63.7.2** Die verslag van die voorlopige ondersoek dien voor die vergadering van die ondersoekliggaam wat 'n bevinding(e) moet maak en besluite moet neem betreffende die skuld of onskuld en moontlike tugmaatreëls.
- 63.7.3** Die vereistes vir die voorlopige ondersoek is dieselfde as dié vir die ondersoekliggaam wat tot 'n bevinding(e) en besluite moet kom.
- 63.7.4** Deelname aan so 'n voorlopige ondersoek ontnem die lede nie van sittingsreg aan die ondersoekvergadering wat die saak hanteer nie.

---

⁹ Ergerlike wangedrag/aanstootlike gedrag kan onder meer die volgende behels: owerspel, onsedelikheid, egskeiding, moord, meened, diefstal en leerdwaling.

- 63.8 Vereistes vir 'n tugondersoek
Ooreenkomstig Art. 59.2 en om gestalte te gee aan Art. 60.3, moet kerkvergaderings of hulle gevolmagtigdes aan die volgende uitvoering gee tydens die ondersoek:
- 63.8.1 Suiwering van die ondersoekliggaam
Niemand met 'n botsende belang ten opsigte van die saak wat ondersoek word, mag deel wees van 'n liggaam wat 'n tugondersoek doen en besluite daarvoor neem nie. Die ondersoekliggaam moet dus gesuiwer word van persone soos die partye [die klaer(s) en die aangeklaagde(s)], hulle getuies, persone wat in die eerste of tweede graad aan die partye verwant is en ander persone wat een of ander persoonlike belang by die saak het.
- 63.8.2 Vergaderings wat tugondersoeke doen, is geslote vergaderings.
- 63.8.3 Klaer(s), aangeklaagde(s) en getuies moet voldoende geleentheid kry om hulle saak te stel.
- 63.8.4 Die partye is nie geregtig op iemand wat namens hulle optree nie, maar kan bygestaan word deur 'n lidmaat van die eie of 'n ander gemeente.
- 63.8.5 Die ondersoek van 'n beweerde tugwaardige sonde vind deurentyd plaas in die teenwoordigheid van die klaer(s) en die aangeklaagde(s). Vrae deur al die aanwesiges kan oor en weer gestel word. Die betrokke vergadering kan self ook getuies oproep en getuienis aanbied om tot 'n behoorlike bevinding in sy ondersoek te kom. Die partye self kan in die loop van die saak verdere getuienis aanbied om lig op die saak te werp.
- 63.8.6 Indien enige van die partye weier om voor die betrokke ondersoekliggaam te verskyn of die voortgang van die ondersoek verhinder kan die ondersoekliggaam met opgaaf van redes die ondersoek in sy/haar afwesigheid voortsit.
- 63.8.7 Die lede van 'n ondersoekliggaam wat tot 'n bevinding(e) en besluite in 'n tugsak kom, moet almal vir die volle duur van die ondersoek teenwoordig wees.
- 63.8.8 Ná die ondersoek maak die gesuiwerde ondersoekliggaam in afwesigheid van die partye sy bevinding(e) en neem besluite.
- 63.8.9 Die bevindinge en besluite tot tugmaatreëls van kerkvergaderinge of hulle gevolmagtigde ondersoekliggame moet met opgaaf van redes gepaard gaan.
- 63.8.10 Die koste van 'n tugondersoek kom op die rekening van die betrokke kerkvergadering, met dien verstande dat die partye self vir die koste van hulle getuies verantwoordelik is.

Artikel 64

Tugmaatreëls

- 64.1 Die onderstaande tugmaatreëls kan deur ondersoekliggame toegepas word.¹⁰
- 64.2 Dooplidmate
- 64.2.1 'n bestraffing in 'n privaatgesprek of ter vergadering van die ondersoekliggaam;
- 64.2.2 sensuur wat bestaan uit onthouding van die nagmaal en/of weerhouding van die aflegging van belydenis van geloof;
- 64.2.3 afsnyding van die gemeente deur die gebruik van die betrokke formulier.
- 64.3 Belydende lidmate
- 64.3.1 'n bestraffing in 'n privaatgesprek of ter vergadering van die ondersoekliggaam;
- 64.3.2 sensuur wat bestaan uit die onthouding van die sakramente en die opskorting van ander lidmaatsregte;¹¹
- 64.3.3 afsnyding van die gemeente nadat sensuur en voortgesette herderlike sorg nie tot berou gelei het nie, en deur die gebruik van die betrokke formulier.
- 64.4 Ouderlinge en diakens
- 64.4.1 'n bestraffing in 'n privaatgesprek of ter vergadering van die ondersoekliggaam;
- 64.4.2 skorsing met of sonder onthouding van die sakramente en met of sonder opskorting van lidmaatsregte totdat daar bewys van grondige berou is;
- 64.4.3 afsetting uit die diens met opskorting van lidmaatsregte en onthouding van die sakramente.
- 64.5 Evangeliedienaars
- 64.5.1 'n bestraffing in 'n privaatgesprek of ter vergadering van die ondersoekliggaam;
- 64.5.2 skorsing vir 'n vasgestelde tydperk met een of meer van die volgende maatreëls:

---

¹⁰ Hoewel die maatreëls in hierdie Artikel vervat opeenvolgend toegepas kan word, sal dit nie in alle gevalle die aangewese weg wees nie.

¹¹ Lidmaatsregte wat deur hierdie tugmaatreël geraak kan word, behels onder meer die reg om verkies te word as kerkraadslid, die reg om as doopgetuie te staan, die reg om 'n attestaat te ontvang, die reg om belydenis van geloof af te lê, die reg om onderrig te gee in die gemeente, die reg om deel te neem aan 'n gemeentevergadering, in die geval van ampsdraers die reg om hulle ampspligte uit te oefen, in die geval van leraars ook die reg om beroep te word of om 'n ongekwalifiseerde akte van demissie te ontvang. Die reg op herderlike versorging van lidmate word nie deur hierdie tugmaatreël geraak nie.

- 64.5.2.1 opskorting van lidmaatsregte;
- 64.5.2.2 onthouding van die sakramente;
- 64.5.2.3 gedeeltelike of volle weerhouding van lewensonderhoud en toelaes.
- 64.5.3 Indien die ondersoekliggaam nie oortuig is van die egtheid van die berou nie, kan hierdie skorsing verleng word.¹²
- 64.5.4 Ontslag met een of meer van die maatreëls: opskorting van lidmaatsregte en/of onthouding van die sakramente. Ontslag kan wees:
  - 64.5.4.1 ontslag uit die diens van die gemeente of uit die diens van die kerkverband;
  - 64.5.4.2 ontslag uit die diens van die gemeente of uit die diens van die kerkverband met die aanbeveling aan die Algemene Sinode of sy gevolmagtigde kommissie dat die betrokke leraar se ampsbevoegdheid opgeskort word;
  - 64.5.4.3 ontslag uit die diens van die gemeente of uit die diens van die kerkverband met die aanbeveling dat die Algemene Sinode of sy gevolmagtigde kommissie die leraar se ampsbevoegdheid beëindig wat die nietigverklaring van die akte van legitimasië insluit.

Artikel 65

Appelle

- 65.1 Ooreenkomstig Artikel 23 kan daar teen die bevindinge en tugmaatreëls van tugliggame geappelleer word.
- 65.2 Oor leerstellige sake en bevoegdheidsaangeleenthede van gelegitimeerdes kan tot by die Algemene Sinode geappelleer word (vgl Art. 44.4).
- 65.3 Oor ander sake wat met die tug verband hou, kan daar nie verder as die sinode geappelleer word nie.¹³

Artikel 66

Opheffing van Tugmaatreëls

- 66.1 Tugmaatreëls het berou en inkeer ten doel en word, met inagneming van Artikel 59.1, opgehef in die geval van
- 66.2 Lidmate

---

¹² Ter wille van die bediening in die gemeente moet die skorsing nie onbepaald voortduur nie. Ringe moet toesien dat die gemeentebediëning nie skade ly nie.

¹³ Vir die reëlings in verband met appelle vergelyk Artikel 23 en toepaslike besluite.

- 66.2.1 Wanneer 'n belydende lidmaat berou betoon nadat hy/sy onder sensuur geplaas is, hef 'n ondersoekliggaam of kerkraad wat oortuig is van die egtheid van die berou, die sensuur op.
- 66.2.2 Wanneer belydenis van geloof weerhou is, laat die kerkraad die dooplidmaat toe tot belydenisaflegging wanneer die tugliggaam oortuig is van die egtheid van berou.
- 66.2.3 Wanneer 'n lidmaat wat van die gemeente afgesny is, berou betoon en verlang om weer in die gemeente opgeneem te word, neem die kerkraad, as hy oortuig is van die egtheid van die berou, die persoon weer in die gemeente op met die gebruik van die betrokke formulier. By dooplidmate kan hierdie stap gepaard gaan met belydenisaflegging.
- 66.3 Ouderlinge en diakens
As die ring of sy gevolmagtigde kommissie as ondersoekliggaam oortuig is van die egtheid van berou, kan die sensuur of skorsing van ouderlinge en diakens opgehef word. Ouderlinge en diakens wat afgesit is, kan dan weer verkies word tot die kerkraad.¹⁴
- 66.4 Evangeliedienaars
- 66.4.1 As die ring of sy gevolmagtigde kommissie as ondersoekliggaam oortuig is van die egtheid van berou, word die sensuur en skorsing as tugmaatreëls opgehef met verslag aan die Algemene Taakspan Regte.
- 66.4.2 By ontslag volgens Artikel 64.5.4.2 moet die ring of sy gevolmagtigde kommissie, as ondersoekliggaam, die sensuur ophef voor die Algemene Taakspan Regte die ampsbevoegdheid kan herstel.¹⁵
- 66.4.3 Herstel in diens van die gemeente kan alleen deur 'n beroep geskied of na 'n suksesvolle appèl teen die ontslag-tugmaatreëls genoem in Artikel 64.5.4.1 - 64.5.4.3.
- 66.4.4 Legitimasie na verlies van bevoegdheid van 'n predikant of proponent vind plaas deur die Algemene Taakspan Regte na *colloquium doctum* op aanbeveling van die sinode/sinodale kommissie na oorweging van die getuienis van die ring wat die aansoek om hertoelating hanteer (vgl Reglement 3: 7).
- 66.4.5 In die geval van ontneming van bevoegdheid deur tughandeling as gevolg van ergerlike sondes soos owerspel, onsedelikheid, egskeiding, moord, meened, diefstal of na afsetting as gevolg van leerdwaling, mag toestemming tot legitimasië alleen by hoë uitsondering, nadat gunstige aanbevelings van alle betrokke instansies ontvang is, deur die ASM op aanbeveling van die ATR, verleen word.

---

¹⁴ Al hierdie maatreëls hoef nie almal of gelyktydig opgehef te word nie.

¹⁵ Al hierdie maatreëls hoef nie almal of gelyktydig opgehef te word nie.

HOOFSTUK 6

BETREKKINGE VAN DIE KERK NA BUIITE

6.1 Kerk en staat

Artikel 67

- 67.1 In die lig van Romeine 13 erken die Kerk die staat as 'n dienaar van God tot ons beswil. Dit is God wat aan die staat die opdrag gegee het om die reg te handhaaf en die kwaaddoeners te straf.
- 67.2 Die Kerk erken dat die staatsowerheid wat deur sy fisiese swaardmag in beheer van 'n bepaalde staatsgebied is, deur God beskik is en as sodanig eerbiedig moet word. Die norm vir die Kerk se deelname aan die publieke regsverkeer en uitoefening van burgerlike regte is die Woord van God.
- 67.3 Christus is die Hoof van die kerk. Daarom beskou die Kerk sy reg op vryheid van godsdiens, wat sy Bybels-profetiese getuienis teenoor die staatsowerheid en die wêreld waarin hy staan, insluit, as onvervreembaar. In die uitoefening hiervan maak hy aanspraak op die regsgebepaalde beskerming van die owerheid.
- 67.4 Die Kerk nader staatsowerhede op alle vlakke op 'n ordelike wyse. Hierdie skakeling word gedoen deur sy erkende kerkvergaderings of die kommissies wat hulle daarvoor aanwys. Skakeling oor sake wat die Kerk in sy algemene sinodale verband raak, geskied deur die Algemene Sinode of sy betrokke kommissie. Skakeling sonder 'n opdrag van die Algemene Sinode geskied deur die betrokke kommissie in oorleg met die Moderamen.

6.2 Kerk, maatskappy en vrye vereniging

Artikel 68

Waar moontlik, verleen die Kerk steun aan maatskaplike, nie-kerklike organisasies wat op 'n positiewe Christelike basis georganiseer is en daarop gemik is om die koninkryk van God te bevorder. Hierdie steun geskied vanuit 'n kerklike perspektief en op 'n kerklike wyse. Die vraag of 'n bepaalde organisasie kan aanspraak maak op die steun van die Kerk, hang af van sy grondslag en doelstellings en die uitlewing daarvan in die praktyk.

6.3 Kerk en onderwys

Artikel 69

- 69.1 Die Kerk beywer hom daarvoor dat die Woord van God en Protestants-Christelike norme en waardes rigtinggewend sal wees in onderwys- en opvoedkundige instellings en ook vir die kultuuridroom waarin die onderwys plaasvind.
- 69.2 Die Kerk erken die interne bevoegdheid van onderwysinstellings om tipiese onderwysaangeleenthede (standaarde, leerinhoude, ensovoorts) te finaliseer.
- 69.3 Die Kerk beywer hom vir Christelike opvoeding en onderwys vir sy kinders en jongmense. Hierdie onderwys moet verantwoorde standaarde en leerinhoude insluit.

6.4 Kerk en ekumeniese betrekking

Artikel 70

- 70.1 Die Kerk streef daarna om deur middel van sy vergaderinge op 'n verantwoorde wyse met ander Christelike kerke saam te werk, 'n gemeenskaplike boodskap uit te dra en saam te stry vir die behoud van Christelike lewensbeginsels.
- 70.2 Die Algemene Sinode bepaal die aard en graad van die betrekkinge met ander kerke of kerkgemeenskappe deur middel van 'n gewone meerderheidstem.
- 70.3 Die graad en wyse van samewerking word in elke geval bepaal deur die graad van ooreenstemming ten opsigte van belydenis, kerkregering, erediens en die siening van die Christelike lewenswandel van die betrokke kerk.
- 70.4 Die besluit oor 'n aansoek of beëindiging van lidmaatskap van 'n ekumeniese organisasie word geneem met 'n tweederdemeerderheidstem van die Algemene Sinode.

Besluite by Artikel 70

EKUMENIESE BELEID

70b.1 UITGANGSPUNTE VIR DIE NG KERK MET BETREKKING TOT EKUMENIESE BETREKKINGE

Hierdie uitgangspunte moet saam gelees word met die volgende: (i) Die Reglement: Die NG Kerk en ander Christelike Kerke en Groepe (Reglement 18); (ii) Agenda Algemene Sinode 1994:66, punt 14.2.1-14.2.5; (iii) Die Ekumeniese Beleid. Agenda Algemene Sinode 1990:61-64, Handeling Algemene Sinode, 1990:546-549.

- 70b.1.1 Die kerk van Christus is wêreldwyd één***
- 70b.1.2 Die kerk van Christus is oor die grense van plek en tyd één***
- 70b.1.3 Eenheid is 'n gawe aan en 'n roeping vir die kerk***

Hierdie taak word veral ook op plaaslike vlak volvoer – hier word die kragtigste getuigenis van eenheid tot stand gebring. Plaaslike kerke streef daarna om met die ware kerk van Christus (NGB art. 29) saam te aanbid, te getuig en te werk.

70b.1.4 Eenheid en verskeidenheid

Eenheid is nie eendersheid nie. Die verskeidenheid van volke, tale, gebruike en kulture moet erken word. Ook die gevolglike ryk verskeidenheid in aanbidding, konfessionele uitdrukkings, formuliere en kerkstrukture. Die verskeidenheid mag egter nie tot **geskeidenheid** lei nie – dit is 'n verskeidenheid in die eenheid van Christus se kerk.

70b.1.5 Eenheid in waarheid

Kerke streef daarna om saam die waarheid van die Woord van die Here, wat nie ter wille van eenheid prysgegee moet word nie, te soek.

70b.2 DIE NG KERK EN EKUMENIESE BETREKKINGE, BILATERAAL EN MULTILATERAAL (EKUMENIES)

70b.2.1 Die NG Kerk (Algemene Sinode) wil aktief bilaterale (een-tot-een) verhoudinge met ander Christelike kerke (denominasies) aanknoop, handhaaf en bevorder, beide op nasionale en internasionale vlak.

70b.2.2 Oor die kerke met wie bilaterale verhoudinge aangegaan word en die aard en graad van elke verhouding besluit die Algemene Sinode op onder meer aanbeveling van sy Ekumeniese Kommissie ('n subkommissie van die Moderamen).

70b.2.3 Die NG Kerk wil ook sy roeping tot die eenheid van die kerk bevorder en handhaaf deur in nasionale en internasionale ekumeniese organisasies en liggame op 'n multilaterale vlak (ekumenies) met ander kerke en organisasies in verhouding te tree.

70b.2.4 Oor die ekumeniese organisasies of liggame met wie in verbinding getree word, die aard en graad van die multilaterale betrekkinge besluit die Algemene Sinode op aanbeveling van onder meer sy Ekumeniese Kommissie.

70b.3 BILATERALE KERKLIKE VERHOUDINGE

Bilaterale kerklike betrekkinge met ander kerke (nasionaal of internasionaal) kan bestaan uit:

- * Volle verhoudinge
- * Gedeeltelike verhoudinge
- * Dialoogverhoudinge
- * Insidentele kontakverhoudinge

70b.3.1 Volle verhoudinge

70b.3.1.1 Die omvang van volle verhoudinge

'n Volle verhouding met 'n ander kerk behels die volgende:

- *1 Dit is 'n verhouding met 'n ander kerk van gereformeerde belydenis*
- *2 Die volle verhouding behels:*
  - *2.1 die stuur van afgevaardigdes na mekaar se sinodes*
  - *2.2 die toelaat van leraars op mekaar se kansels*
  - *2.3 die toelaat van mekaar se lidmate tot die nagmaalstafel*
  - *2.4 gesamentlike optrede op terreine van gemeenskaplike verantwoordelikheid*
  - *2.5 kommunikasie met mekaar oor sake van gemeenskaplike belang en kommer*
  - *2.6 wedersydse opsig oor en sorg vir mekaar as kerke ten einde die eenheid van die kerk te bevorder*
  - *2.7 die pastorale versorging van mekaar se lidmate wanneer hulle binne die grense van mekaar se kerke vestig*
  - *2.8 die wedersydse erkenning van mekaar se teologiese opleiding en gevolglike oor-en-weer beroepbaarheid van leraars met inagneming van spesifieke vereistes wat 'n kerk kan stel.*

70b.3.1.2 Die Ekumeniese Kommissie sien toe dat die bepalings van 'n volle verhouding met 'n kerk namens die NG Kerk in 'n ooreenkoms neerslag vind en nagekom word.

70b.3.1.3 Die Ekumeniese Kommissie bly op hoogte van ontwikkelinge in dié kerke met wie die NG Kerk volle verhoudinge het en lig die Algemene Sinode gereeld daaroor in.

70b.3.1.4 Die Ekumeniese Kommissie adviseer die Algemene Sinode oor die kerke met wie volle verhoudinge aangegaan en volgehou kan word.

70b.3.1.5 Indien alle aspekte van 'n volle kerklike verhouding vanweë praktiese omstandighede nie gerealiseer kan word nie, kan volle betrekkinge ten opsigte van sommige aspekte aangegaan word. Die doel moet steeds volle betrekkinge ten opsigte van alle fasette wees.

70b.3.2 Gedeeltelike verhoudinge

70b.3.2.1 Die NG Kerk streef daarna om gedeeltelike kerklike verhoudinge na te streef en aan te gaan met kerke van gereformeerde oortuiging met wie die NG Kerk nie in volle verhouding staan nie.

70b.3.2.2 Voorwaardes vir die aangaan van 'n gedeeltelike kerklike verhouding is:

- *1 Wedersydse erkenning van 'n gemeenskaplike basis in gereformeerde geloofsoortuiging soos uitgedruk in reformatoriese belydenisskrifte.*

*2 'n Wedersydse begeerte om 'n kerklike verhouding aan te gaan.

70b.3.2.3 'n Gedeeltelike verhouding word aangegaan met die veronderstelling dat dit tot 'n volle kerklike verhouding kan lei.

70b.3.2.4 Samewerkingsooreenkomste, gesamentlike optrede ten opsigte van gemeenskaplike verantwoordelikhede, voortgaande kommunikasie oor sake van gemeenskaplike kommer en wedersydse sorg vir mekaar se lidmate indien daartoe versoek, is moontlik met kerke met wie die NG Kerk in 'n gedeeltelike verhouding staan.

70b.3.2.5 Die Ekumeniese Kommissie identifiseer met verantwoording aan die Algemene Sinode die kerke met wie die NG Kerk gedeeltelike verhoudinge wil aangaan en is, indien nodig, namens die NG Kerk verantwoordelik vir die samewerkingsooreenkomste, gesamentlike optredes, voortgaande kommunikasie en die implementering van die wedersydse versorging van lidmate indien daartoe versoek.

70b.3.2.6 Die Ekumeniese Kommissie adviseer die Algemene Sinode wanneer 'n gedeeltelike verhouding kan oorgaan in 'n volle verhouding.

70b.3.3 Dialoogverhoudinge

70b.3.3.1 Die NG Kerk streef daarna om deur die Ekumeniese Kommissie in gereelde dialoog te tree met 'n wye verskeidenheid kerke wat nie noodwendig dieselfde belydenisgrondslag of standpunte het nie ten einde ingelig te word oor hulle kerklike lewe, verhoudinge en standpunte.

70b.3.3.2 Die Ekumeniese Kommissie identifiseer die kerke en voer die gesprekke op 'n gereelde basis met verantwoording aan die Algemene Sinode.

70b.3.3.3 Benewens dat die dialoog kan lei tot gedeeltelike of volle kerklike verhoudinge, kan die gesprekke ook op kort termyn die moontlikhede van samewerking, gesamentlike optredes en kommunikasie oor sake van gemeenskaplike kommer oorweeg en soos nodig verder voer.

70b.3.4 Kontakverhoudinge

70b.3.4.1 Die NG Kerk wil ook die roeping tot ekumene uitvoer deur na luid van behoeftes, omstandighede en geleenthede, insidentele kontak op te neem met ander kerke.

70b.3.4.2 Die kontakverhoudinge word deur die Ekumeniese Kommissie behartig met verantwoording aan die Algemene Sinode.

70b.4 MULTILATERALE KERKLIKE VERHOUDINGE

70b.4. Die NG Kerk wil sy ekumeniese roeping bevorder en uitbou deur:

70b.4.1.1 deel te wees van ekumeniese organisasies waar die Kerk met ander Gereformeerde Kerke kan saamwerk;

- 70b.4.1.2 *deel te neem aan ekumeniese organisasies, geselskappe en verenigings wat die kerk sal toelaat om die ekumeniese verantwoordelikhede wyd, effektief en doeltreffend na te kom;*
- 70b.4.1.3 *verhoudinge met ekumeniese organisasies te ontwikkel.*
- 70b.4.2 *Oor die aard, graad en omvang van deelname aan 'n multilaterale ekumeniese organisasie, geselskap of vereniging, besluit die Algemene Sinode na 'n bestudering van die aard van 'n betrokke ekumeniese organisasie soos dit gevind en gedemonstreer word in die grondwet, basiese uitgangspunte, verklarings, aktiwiteite en optredes van elke organisasie. Die Ekumeniese Kommissie adviseer die Algemene Sinode hierin.*
- 70b.4.3 *Grade van betrokkenheid by multilaterale organisasies kan, wat die NG Kerk betref, die volgende behels:*
- *1 **volle lidmaatskap** – dit wil sê volle deelname, verkiesbaarheid tot ampte, aanvaarding van medeverantwoordelikheid vir besluite en aksies.*
  - *2 **waarnemerlidmaatskap** – dit wil sê die kerk neem net die handelinge en optredes van die betrokke organisasie waar en aanvaar nie verantwoordelikheid vir besluite en optredes nie; is ook nie verkiesbaar tot enige ampte nie.*

70b.5. DIE EKUMENIESE KOMMISSIE

- 70b.5.1 *Die Ekumeniese Kommissie word deur die Moderamen saamgestel en rapporteer aan die Algemene Sinode deur die Moderamen.*
- 70b.5.2 *Ooreenkomstig die uitgangspunte van die NG Kerk vir ekumeniese betrekkinge en ander besluite van die Algemene Sinode, dra die Algemene Sinode dit op aan die Ekumeniese Kommissie om belangstelling in en verhoudinge met die kerk van Christus wêreldwyd (nasionaal en internasionaal) te handhaaf en te bevorder.*
- 70b.5.3 *Die taak van die Ekumeniese Kommissie in bilaterale verhoudinge*
- 70b.5.3.1 *Die taak van die Ekumeniese Kommissie met betrekking tot kerke met wie die NG Kerk in volle verhouding is:*
- *1 Die Ekumeniese Kommissie identifiseer kerke met wie die Algemene Sinode in volle verhouding kan tree en adviseer die Algemene Sinode daaroor.*
  - *2 Die Ekumeniese Kommissie handhaaf noue en voortgesette verhoudinge met dié kerke met wie die Algemene Sinode besluit het om in volle verhouding te tree.*
  - *3 Die Ekumeniese Kommissie bly ingelig oor ontwikkelinge in dié kerke met wie die Algemene Sinode volle verhoudinge aangegaan het en lig ook die Algemene Sinode dienooreenkomstig in.*

- *4 *Benewens die normale spektrum van vol verhoudinge beveel die Ekumeniese Kommissie by die Algemene Sinode aan watter spesifieke soort vol verhoudinge met elke kerk aangegaan moet word.*

70b.5.3.2 Die taak van die Ekumeniese Kommissie met betrekking tot gedeeltelike verhoudinge

- *1 *Die Ekumeniese Kommissie identifiseer kerke met wie die NG Kerk gedeeltelike verhoudinge wil aangaan en adviseer die Algemene Sinode daaroor.*
- *2 *Die Ekumeniese Kommissie inisieer en/of maak kontak met kerke met wie die NG Kerk gedeeltelike verhoudinge sou kon aangaan. In hierdie proses kan van die volgende gebruik gemaak word:*
  - *2.1 *uitnodigings dat daar wedersyds afgevaardigdes na mekaar se Algemene Sinodes (of die ekwivalent) gestuur word, waar die afgevaardigdes erken word en geleentheid kry om verteenwoordigers van die kerk te ontmoet. Die NG Kerk sou ook aan die afgevaardigde van die ander kerk geleentheid kon gee om kortliks groete oor te dra;*
  - *2.2 *indien daar nie van wedersydse ekumeniese afgevaardigdes gebruik gemaak word nie, kan daar per skrywe gekommunikeer word – verslag word aan die Algemene Sinode gedoen;*
  - *2.3 *daar kan ook wedersyds van persone of instellinge gebruik gemaak word wat per geleentheid by 'n kerk kan besoek aflê;*
  - *2.4 *die gereelde stuur van agendas, handelinge, die Kerkorde en ander amptelike dokumente aan die ander kerk;*
  - *2.5 *die Ekumeniese Kommissie moet steeds ook weë bedink waarop die NG Kerk tot diens kan wees en dit onder die aandag van die ander kerk(e) bring soos byvoorbeeld geleenthede vir opleiding van leraars en ander werkkragte, beskikbaarheid van onderrigmateriaal, of enige ander vorm van diens wat die NG Kerk sou kon lewer. Daar moet ook kennis geneem word van die dienste wat ander kerke sou kon lewer.*

70b.5.3.3 Die taak van die Ekumeniese Kommissie met betrekking tot kerke met wie die NG Kerk in dialoog/ kontak is.

In uitvoering van die standpunt van die NG Kerk om betrekkinge met ander kerke te bevorder en te handhaaf, gee die Ekumeniese Kommissie deur studie en kontak – soos die geleentheid hom voordoet – uitvoering aan die beleidstandpunt van die kerk. Dit gebeur deur dialoog of ander vorme van kontak met:

- *1 *kerke wat belangstel om een of ander vorm van betrekking aan te gaan;*
- *2 *kerke wat spesifiek met die NG Kerk 'n betrekking wil aangaan;*

- *3 kerke wat hulle bande met die NG Kerk verbreek het of hulle om een of ander rede teruggetrek het uit 'n vorige verhouding;
  - *4 kerke van verskillende historiese of konfessionele agtergronde wat bereid is om sake van gemeenskaplike belang of oor sake wat opklaring verg, te praat of te kommunikeer.
- 70b.5.3.4 Die taak van die Ekumeniese Kommissie met betrekking tot multilaterale verhoudinge:
- *1 Die Ekumeniese Kommissie dien as kontakliggaam van die NG Kerk met ekumeniese organisasies.
  - *2 Die Ekumeniese Kommissie dien as die skakelligaam tussen die NG Kerk en dié ekumeniese liggame of organisasies met wie die NG Kerk betrekkinge het. Ten opsigte van hierdie liggame/organisasies moet die Ekumeniese Kommissie:
    - *2.1 hulle aktiwiteite bestudeer en die Algemene Sinode met 'n verslag en aanbevelings dien;
    - *2.2 persone identifiseer wat die NG Kerk by die onderskeie organisasies/liggame verteenwoordig.
  - *3 Die Ekumeniese Kommissie stel ondersoek in na verskillende ekumeniese organisasies, neem dit waar, bestudeer dit en doen daaroor aan die Algemene Sinode verslag.

70b.6 EKUMENE IN ANDER STAATKUNDIGE BEDELINGS

- 70b.6.1 Aan samestellende sinodes wat in state buite die Republiek van Suid-Afrika is, (bv Namibië) word die reg verleen om selfstandige ekumeniese verhoudinge aan te gaan en uit te bou binne die raamwerk van die besluite van die Algemene Sinode.
- 70b.6.2 In die aanwysing van afgevaardigdes na ekumeniese liggame, moet die Algemene Sinode rekening hou met die feit dat die algemene sinodale verband in verskillende state funksioneer.

70b.7 DIE STAND VAN SAKE VAN DIE NG KERK SE EKUMENIESE BETREKKINGE

Onderstaande is die stand van sake in Junie 2007. Die Algemene Sinode sal gereeld op hoogte gehou word van die toedrag van sake.

70b.7.1 Kerke met wie die NG Kerk in vol betrekkinge staan

- 70b.7.1.1 Die Familie van NG Kerke in Suid-Afrika.
- 70b.7.1.2 Die NG Kerk staan in 'n besondere betrekking met die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika en die Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika, wat vir die huidige uitdrukking vind in die Tussenkerklike Raad.
- 70b.7.1.3 Die NG Kerk staan in 'n besondere betrekking met die lede van die NG Kerkfamilie buite SA wat vir die huidige uitdrukking vind in die Federale Raad.

70b.7.2 Ander Kerke met wie die NG Kerk in vol betrekking staan

- 70b.7.2.1 Christian Reformed Church in North America
- 70b.7.2.2 Christian Reformed Churches of Australia

70b.7.2.3 *Reformed Church in Japan*

70b.7.3 Kerke met wie die NG Kerk in dialoog is

70b.7.3.1 *Evangelische Kirche Deutschland*

70b.7.3.2 *Apostoliese Geloof Sending van Suid-Afrika*

70b.7.3.3 *Methodist Church*

70b.7.3.4 *Uniting Presbyterian Church in Southern Africa*

70b.7.3.5 *Rooms-Katolieke Kerk van Suid-Afrika*

70b.7.3.6 *Afrikaanse Protestantse Kerk*

70b.7.3.7 *Gereformeerde Kerke van die Nederlande*

70b.7.3.8 *Church of England in South Africa*

70b.7.3.9 *Church of the Province of Southern Africa*

70b.7.3.10 *Federasie van Switserse Protestantse Kerke*

70b.7.4 Multilaterale verhouding

70b.7.4.1 *Volle lidmaatskap*

*1 *Gereformeerde Ekumeniese Raad (GER)*

*2 *Wêreldbond van Gereformeerde Kerke (WBGK)*

*3 *Suid-Afrikaanse Bond van Gereformeerde Kerke (SABGK)*

*4 *Federale Raad van die NG Kerkfamilie*

*5 *Konvent van Reformatoriese Kerke*

*6 *Tussenkerklike Raad (TKR)*

*7 *Suid-Afrikaanse Raad van Kerke (SARK)*

*8 *Alliance of Reformed Churches in Africa (ARCA).*

*9 *The Evangelical Alliance (TEASA)*

*10 *Council of Churches in Namibië.*